

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

NEMZETKÖZI INFORMATIKAI HETILAP www.SZAMITASTECHNIKA.hu XIV. ÉVFOLYAM 46. SZÁM 1999. NOVEMBER 16. ÁRA: 192 FORINT

Milliárdok a neten

Akármielyen pénzrendszerben vizsgáljuk is, a „net business” fejlődése elképesztő mértékű. A harmadik negyedéves internetes befektetések minden eddigi rekordot megdöntöttek, áll a VentureOne amerikai befektetés-kutató cég jelentésében. Az internetes cégek majdnem ugyanannyi tőkét tudtak felhajtani a vizsgált időszakban, mint az egész tavalyi év folyamán. Az 5,4 milliárd dollár a harmadik negyedévben a vizsgált 442 kezdő internetes cégbe befektetett tőke 63 százalékát jelenti, s egyben 250 százalékos növekedést mutat a tavalyi év azonos időszakához képest. Idén eddig 12,5 milliárd dollárnyi tőkére tettek szert az internetes vállalkozások, szemben a tavalyi 6 milliárdos értékkel. Ugyanez érvényes az interneten közzétett hirdetésekkel kapcsolatos bevételekre is. A második negyedévben 934 millió dollár volt a bevétel, szemben az előző negyedév 693 milliójával.

A PricewaterhouseCoopers vizsgálata szerint 1999 első felében a bevételek több mint a duplájukra emelkedtek; előrejelzésük szerint az egész év 4 milliárd dolláros forgalmat ígér. Eltérő vélemények is lehetnek: a Forrester Research 2,8 milliárd dolláros, a Jupiter Communications 3,5 milliárdos forgalmat vár. Rekordösszegeket produkált az internetes fúziók, kivásárlások, illetve részvénykibocsátási akciókból származó bevétel. Az első kategória 11,5 milliárd dollárt hozott (2,8 milliárddal többet, mint tavaly). A részvénykibocsátási akciók csak a harmadik negyedévben 6 milliárd dollárt eredményeztek, szemben az egy évvel korábbi 2 milliárddal. (CW-SZT Online)

Távol, és mégis közel

Százhuszonegy informatikai igazgatót kérdezett meg framinghami társalapunk, a *Computerworld* arról, miképp vélekednek a távmunkáról mint alternatív foglalkoztatási lehetőségről. A megkérdezettek mind a távmunkától nem viszolygók, s legalább 500 főt foglalkoztató cégnél tevékenykednek.

Az egyesült államokbeli felmérés szerint az elmúlt két évben jócskán nőtt ugyan a távmunkában foglalkoztatottak száma, ám az arányokat tekintve még mindig kezdetlegesek az állapotok. A válaszadók közel 75 százaléka azt felelte: cégének alkalmazottai közül legfeljebb 10 százalék dolgozik otthonról.

A távmunkában foglalkoztatottak aránya az informatikai részlegekben a legmagasabb (41 százalék); őket a pénzügyi és ügyfélszolgálati területek működtők, illetve a kereskedelmi és marketingosztályoknak dolgozók követik.

A távmunkások 81 százaléka munkaidejének nagyjából a felét mégiscsak az irodában tölti, csupán a fennmaradó időben dolgozik távolról. A nem részmunkaidős távmunkások aránya 11 százalék körül mozog, de jövőre 34 százalékra is emelkedhet. Ne feledjük, ez a trend-hír az Egyesült Államokról szól!

A felmérésben szereplő vállalata-

toknak csak 59 százaléka ad a távmunkához berendezéseket és szoftvereszközöket alkalmazottainak. Az IT menedzserek 41 százaléka felelte azt, hogy ad ugyan bizonyos eszközöket, de nem vállalja magára a kérdés teljes körű megoldását. Egyharmaduk kész javítani távmunkásainak meghibásodott számítástechnikai berendezéseit.

Mi gátolja a távmunka széles körű elterjedését az Egyesült Államokban? Az, hogy még ebben a viszonylag gazdag országban is költ-

séges megteremteni a távmunka technikai feltételeit. Sokba kerül a távoli felhasználók kiképzése, a vállalati támogatás, és sokszor éppen az üzleti szempontból legkritikusabb alkalmazásokat a legnehezebb

távolról támogatni; a felmérésben megkérdezettek ilyen kritikus alkalmazásnak mondták a szövegszerkesztőtől különböző összes informatikai alkalmazást. (Computerworld)

Micropólium

Immár hivatalos; az Egyesült Államok Igazságügyi Minisztériuma és a Microsoft közti perben eljáró washingtoni bíró, *Thomas Penfield Jackson* november 5-én megállapította, hogy a Microsoftnak monopóliuma van a PC-s operációs rendszerek piacán. A Jackson által kiadott 207 oldalas dokumentum – jogi értelemben még nem ítélet, csupán ténymegállapítás (findings of fact) – szerint három fő tényező mutat arra, hogy a Microsoft monopóliummal bír. Az első, hogy a Microsoft pia-

ci részesedése az Intel processzoros személyi számítógépek operációs rendszerének piacán kirívóan magas és stabil. A második, hogy a Microsoft domináns piaci részesedését tovább védi a konkurens termékek megjelenítésének magas költsége. Harmadszor pedig – nagy részben a költség miatt – a Microsoft vásárlóinak nem áll rendelkezésére gazdaságilag is életképes alternatíva a Windowszal szemben.

(Folytatás a 33. oldalon)

Magyarországon járt Patrick J. McGovern

Rövid látogatást tett Magyarországon *Patrick J. McGovern*, az IDG igazgatótanácsának elnöke. A rendkívül zsúfolt program keretében Patrick J. McGovern először a kiadó igazgatójával, a lapok főszerkesztőjével és a kereskedelmi igazgatóval tekintette át az IDG Hungary helyzetét. Egy zárkörű ebédben a magyarországi vállalat legfontosabb üzleti partnereit tájékoztatta az IDG stratégiájáról, ezen belül különös hangsúllyal szerepelt az az álláspont, amelyet az IDG az online és a nyomtatott kiadványok egymásra hatásával kapcsolatban képvisel. Együttal Patrick J. McGovern jelenlétében került sor az első IDG-partnerségi szerződés aláírására a Compaq Computer Magyarországgal. Bejelentették, hogy hamarosan hasonló megállapodást írnak alá

Pat McGovern és Szibieg Andrea

kiadók vezetői az IBM Magyarországgal és a HP Magyarországgal is, Patrick J. McGovern napjának hátralevő részében az IDG dolgozóinak tartott prezentációt az IDG jövőképeről (2020-ig), majd este vacsorát adott a cégnél 10 éve dolgozó kollégák tiszteletére. (Munkatársunktól)

Doménnevek

Az ICANN igazgatótanácsa maratoni, zárt ajtók mögött megtartott tárgyalás után egyhangúlag megszavazta azt a megállapodást, amelyet a szervezet delegációja kötött a kereskedelmi minisztérium és az NSI képviselőivel. A megállapodást még a legutóbbi napokban is hevesen támadták az NSI-vel rivalizáló doménnev-nyilvántartók, mert szerintük az túlságosan is az NSI szempontjait érvényesíti.

A megállapodással elégedetlenek

még a döntés éjszakáján is hétpontos módosító javaslati listával jelentek meg. Az eredmény ámentetleg megnyugtatta a kedélyeket: az NSI közzé fogja tenni azt a nyelvet, amelyet a doménnev-regisztrációhoz használ, hogy más nyilvántartók is ugyanezt a módszert használhassák, valamint felteszi az InterNIC webhelyére a többi regisztráló cég linkjeit is, hogy az emberekben tudatosodjék a választás lehetőség. (CW-SZT Online)

COMPUTERWORLD
SZÁMÍTÁSTECHNIKA

MEGÚJULTUNK!

További híreink
GartnerGroup
Eseménynaptár
Előzetes
Eszerevvel
Híreket
English articles

www.szamitastechnika.hu

9 770587 151006

Mix Junior

Névjegy, CD, 3.5" floppy, videogerinc, hangkazetta, füzet, tankönyv címkék, trikóra vasalható fólia + címketervező szoftver!

Érdeklődjön az AVERY 2002 számon: 80/200-096

S&C Áruházak, Office Depot, Buda-Piárt, Westpapí Szaküzlet, MicroLAN-Industria, Procomp, Irodavilág, Műszak

APC feszültségvédelem: Védi a kiszolgálókat, védi az adatokat, valamint növeli a hálózat rendelkezésre állását.

Az APC teljeskörű folyamatos hálózati feszültségvédelme három ÚJ módszert kínál a vállalati hálózat rendelkezésre állásának biztosítására.

Rendszergazdaként a hálózat folyamatos elérhetősége egyre fontosabb Önnek.

A feszültségproblémák kritikus adatok elvesztéséhez vezethetnek a hálózat bármely pontján. Egy egyszerű, rövid túlfeszültség a hálózati kártyák, lemezek, processzorok, routerek és switchek azonnali tönkremenetelét okozhatja.

A zajos vagy instabil áramforrások használata az érzékeny berendezések fokozott elhasználódását vonja maga után. A nap mint nap előforduló feszültségproblémák a billentyűzet, a hang- és adattovábbításra használt vonalak lefagyásaként nehezítik munkáját.

Miért kellene mindezzel együtt élnie?

Az APC most három új és egyedül módszert kínál a váratlan leállások kockázatának csökkentésére. Nincs nálunk fejlettebb hálózati feszültségvédelmi megoldásokat ajánló vállalat.

Az APC legendás megbízhatósága és globális szolgáltatási programja a hálózat maximális rendelkezésre állását biztosítja megengedhető áron.

1 APC Symmetra™ Power Array™

Skálázható, redundáns feszültségvédelem központosított kiszolgálók, adatközpontok és nagy rendelkezésre állású alkalmazások számára

- Igazi N+1 redundancia és üzem közben cserélhető teljesítmény- és akkumulátor modulok biztosítják az egyedül álló rendszereknél elérhető legmagasabb, 99,999%-os rendelkezésre állást.
- A javítást a rendszer terhelése, azaz működése alatt is bárki elvégezheti. A kivált egységek legfeljebb egy perc alatt kicserélhetők.
- Az egyszerű karbantartás nagyban csökkenti a fenntartás költségeit.
- A teljesen testre szabható 4 SmartSlot biztosítja a hőmérséklet-, a páratartalom követését, valamint a biztonsági megfigyelés és a távoli felügyelet modemen vagy interneten keresztüli elvégzését.
- A kiterjesztett akkumulátorkeretek gyakorlatilag végtelen üzemidőt biztosítanak.
- Kapható 3:1 és 1:1 fázisú kiépítésben is.
- Az APC PowerChute® Plus szoftvere biztosítja a teljes felügyelhetőséget és megelőző karbantartást.

2

2 APC Smart-UPS® DP

Magas szintű feszültségvédelem központosított kiszolgálók, közepes méretű rendszerek, valamint számítógépszobák számára

- A legmagasabb, 95,5%-os ipari hatékonyság alacsonyabb villamyszámlát jelent.
- Kilowattban mérhető teljesítmény - 25 %-kal több valós teljesítményt ad le.
- Az APC PowerChute® Plus programja biztosítja a teljes felügyelhetőséget és előretekinthető karbantartást.
- Teljesen testre szabható, így biztosítja a hőmérséklet, a páratartalom követését, valamint a biztonsági megfigyelés és a távoli felügyelet modemen vagy interneten keresztüli elvégzését.
- Az alacsony hődisszipáció növeli az akkumulátor élettartamát.
- Lehetőséget biztosít az egységek párhuzamos kapcsolására a redundancia kialakításához.
- Tiszta, szűrt online tápforrásként működik.
- A kisebb méret miatt kevesebb helyet foglal.
- ISO 9001 hitelesített.

1

3 APC Smart-UPS®

Magas szintű feszültségvédelem állványra szerelt kiszolgálók és internetet használó eszközök számára

- A széleskörű diagnosztika lehetővé teszi a rendszergazdák számára a hibák kijavítását, még mielőtt a felhasználók észrevennék azokat.
- Lehetővé teszi a legkülönbözőbb ipari szabványú, Ön által kiválasztott felügyeleti rendszerekben keresztüli előretekinthető kezelést, legyen az HP Openview, IBM Netfinity, Compaq Insight Manager vagy CiscoWorks 2000.....
- 10 további akkumulátorral bővíthető, így vészhelyzetekben még tovább tud működni.

APC
Legendary Reliability™

Név: _____
Beosztás: _____
Vállalat: _____
Cím: _____
Város: _____ Ország: _____

Telefon: _____
Fax: _____
E-mail: _____
IT eszközöket véd? Igen / Nem
Kiszolgálók száma: _____ PC-k száma: _____
Ipari eszközöket véd? Igen / Nem kVA igény: _____

Ingyenes feszültségvédelmi katalógus.

- IGEN!** meg szeretném tudni, hogyan válasszam ki a rendszeremhez legjobban illő szünetmentes tápot. Küldjenek INGYENES katalógust.
- Nem,** ezúttal nem kérek ingyenes katalógust, de szeretnék feliratkozni negyedévenként megjelenő hírlevelük levelezési listájára.

Regisztráltassa magát most <http://promo.apcc.com> Jelszó 59146v

POWERLINE 209 4678 • FAX: 209 4677

TARTALOM

PIAC

Vegyes eredmények a Synergonnál (Révész Gábor) 4. oldal

Tudnak, amit tudnak – Lotusphere Europe 99 (Schopp Attila) 4. oldal

Sikeres Compaq-negyedév (Révész Gábor) 5. oldal

Előkészületek az év végére – Oracle (Kelemen Zoltán) 5. oldal

Ót éves a magyar SMS (Révész Gábor) 6. oldal

Új Novell-fürt (Csórián Sándor) 6. oldal

Előre fizetett internetsomag (Révész Gábor) 6. oldal

Micropólium (Schopp Attila) 33. oldal

Beolvasni, feldolgozni, kinyomtatni – Printexpo (Révész Gábor) 34. oldal

VEZÉRCIKK

Mennyire drága a drága? (Révész Gábor) 6. oldal

TÁVKÖZLÉS

HÍREK

Minőségi bérelt vonalak – Matáv (Mallás Judit) 7. oldal

Könyvárúházak a weben (Mallás Judit-Seres Iván) 7. oldal

Táv munka-tervek (Mallás Judit) 7. oldal

Minőségi távközlés – ISO 9002 (Mallás Judit) 7. oldal

HÍRHÁTTÉR

Mérlegen az internetadó (Zimányi Katalin) 8. oldal

TESZT

HÍREK

Hordozható adathordozók noteszgépekhez (Krizsán György) 9. oldal

KARRIER

Nem nagy dicsőség Magyarországnak a kelet-európai összehasonlítás – Kóka János, Elender (Mártonffy Attila) 12. oldal

Timothy Powell állította össze a „piszkos tizenketek” listáját: ezekre az információkra kíváncsiak leginkább a vetélytársak

30. oldal

CD-MUSTRÁ

HÍREK

Természetjárás számítógépen (Csórián Sándor) 15. oldal

Fizika és filozófia (Csórián Sándor) 15. oldal

SZOFTVER

HÍREK

Mintaszzerűen – W3C Amaya (Kenczler Mihály) 17. oldal

Szabványosítsunk! (Nicholas Petreley) 17. oldal

Karakterfelismerők tesztje (Kelemen Zoltán) 23. oldal

MONITOR

Úgy csinál, ahogy mondom – ügyse lesz jó (Frank Hayes) 26. oldal

KémeKánaánja (Gary H. Anthes) 29. oldal

GAZDASÁG

HÍREK

Döntésoptimalizálás az „arcvonalon” – ERP (Mártonffy Attila) 37. oldal

Előzetes 38. oldal

Részvényártományok az amerikai tőzsdéken 38. oldal

Impresszum 38. oldal

E számunk hirdetői 38. oldal

Melléklet

Noteszgépek

A HÉT HÍREI

Perben-haragban

Több számítógépgyártót is bepereltek azután, hogy a Toshiba bejelentette: peren kívüli egyezséggel kártérítést fizet azoknak, akik hibás hardverlemez-vezérlővel ellátott noteszgépet vettek tőle. A Toshiba szerint a megállapodás 1 milliárd dollárjába kerül, de a Dow Jones hírügynökség úgy tudja, az üzlet értéke 2,1 milliárd dollár, és 5 millió noteszgépet érinthet. A Texasban folyó per felpereseinek ügyvédjei most hasonló keresettel éltek a Compaq, a HP, az NEC, a Packard Bell-NEC Electronics és az eMachines ellen is, de eddig csak a Compaq ismerte el, hogy értesítést kapott a vádakról.

Szakértők szerint nem ritka, hogy nem a hibás alkatrész gyártóját, hanem a számítógépet előállító céget perelik be. A Toshiba azért ment bele az egyezésbe, mert úgy vélte, ez kevesebbe kerül – a hibát viszont nem ismerte el –, de a most megvádolt cégek várhatóan nehezebben fogják védeni magukat, mint a Toshiba. A japán cég piaci részesedése pár éve folyamatosan csökkent, és most azt akarta jelezni vásárlóinak, hogy kiáll termékei mellett. A Compaqnak azonban az utóbbi időben épp elég baja volt, és feltehetően inkább megelőző támadásba kezd, mint hogy hagyja magát megszorítani. Ezt egyébként már jelezte is a houstoni cég egyik szóvivője, mondván: az ellentik folyó per szakasztott mása a Toshiba ellen folytatottnak, és a pert indítók csupán annak számukra kedvező kimenetelét akarják meglovasolni. (IDGNS, Boston)

Adómentes elektronikus kereskedelem?

Több javaslata is van a Microsoftnak a WTO (World Trade Organization) november végén az Egyesült Államokban ülésező miniszteri tanácsához. A cég szerint több milliárd dollár takaríthatna meg az amerikai gazdaság, ha hosszabb távon is vámentessé tennék az elektronikus kereskedelmet, egységesítenék a szoftverek vámját, és nemzetközi törvényeket hoznának, illetve tartatnának be a szoftveralkalmazás visszaszorítására. Az elektronikus kereskedelem vámentességének viszonylag jó esélyei vannak, mert az ügyet a Clinton-kormányzat is felkarolta, és be akarja vetni befolyását a javaslat elfogadása érdekében. Sokat

work; az utóbbi időben ugyanis nagy felzúdulást keltett, hogy a termék adatokat továbbítja a céghez a felhasználó zenehallgatási szokásairól anélkül, hogy ezt tudná a felhasználóval. „Hibázunk, mert nem tettük elég egyértelművé felhasználóink számára, hogy miféle adatokat generál és juttat el hozzánk a RealJukebox” – magyarázkodott Rob Glaser, a cég elnök-vezérigazgatója. A vállalat közleménye szerint az adatokat csak statisztikai célokra használták fel a RealJukebox használatáról, és eszük ágában sem volt foglalkozni az egyes felhasználók szokásaival. A most kiadott hibajavítás telepítése után a szoftver nem gyűjt és nem továbbít adatokat a felhasználó számítógépéről, kedvenc kódolási módszereiről, tárolt zeneműveinek számáról és kedvelt műfajairól. Ezeken túl a RealNetworks megígérte, hogy átfogó belső vizsgálatot indít a személyes adatok felhasználásáról, és külső szakértőket is bevon a munkába. (IDGNS, Framingham)

Nem – a digitális aláírásra

Nem fogadta el az amerikai Képviselőház azt a törvényt, amely országos szabványt állított volna fel a digitális aláírásra, és így jogi szempontból egyenértékűvé tette volna papírra vetett változatával. A mostani leszavazás után a tervezet vélhetően csak jövőre kerül újra a törvényhozás alsóházra elé. Az Electronic Signature in Global and National Commerce Act névre hallgató törvényjavaslata 234:122 arányban igent mondhat ugyan a honatyák, ám négy szavazat hiányán nem volt meg a tervezet elfogadásához szükséges kétharmados támogatottság. Noha gyakorlatilag mindenki elismerte a javaslat előremutató elemeit, fogyasztóvédők csoportok felhívták a figyelmet annak hiányosságaira is. A törvény hatálytalanította volna az egyes államokban meghozott szabályozást, és lehetővé tette volna, hogy a cégek kizárólag elektronikus úton küldjék a szerződéseket, garancialeveleket és más hasonló dokumentumokat. Ez pedig azzal a veszéllyel járt volna, hogy becsapják az internet-hozzáféréssel vagy elektronikus levelezéssel nem rendelkező vásárlókat, és elfogadják velük, hogy minden információt elektronikus úton küldenek nekik. Republikánus képviselők inkább politikai csatározásokat sejtettek a háttérben, de hozzátették: itt csak az internet és az elektronikus kereskedelem lehet a vesztes. (IDGNS, Framingham)

Bocsánatot kér a RealNetworks

Kiadott egy javítóködot a RealJukebox szoftverhez annak gyártója, a RealNet-

Adómentes elektronikus kereskedelem?

Több javaslata is van a Microsoftnak a WTO (World Trade Organization) november végén az Egyesült Államokban ülésező miniszteri tanácsához. A cég szerint több milliárd dollár takaríthatna meg az amerikai gazdaság, ha hosszabb távon is vámentessé tennék az elektronikus kereskedelmet, egységesítenék a szoftverek vámját, és nemzetközi törvényeket hoznának, illetve tartatnának be a szoftveralkalmazás visszaszorítására. Az elektronikus kereskedelem vámentességének viszonylag jó esélyei vannak, mert az ügyet a Clinton-kormányzat is felkarolta, és be akarja vetni befolyását a javaslat elfogadása érdekében. Sokat

TigerSwitch 10/100

6900-es sorozat

ÚJ!

SMC®

- 12 és 24, 10/100 TX portos változat
- VLAN támogatás
- 4.4 Gbps teljes sávszélesség
- menedzselhető és sztekelhető

Distribútor:

HRP

HRP HUNGARY KFT
1133 Budapest, Véső u. 7.
T: 452-4600 F: 350-1351
www.hrp.hu

Vegyes eredmények a Synergonnál

November 3-án az első kilenc hónap eredményeinek értékelésére hívott össze sajtótájékoztatót a Synergon. Gyurós Tibor, a cég elnöke bejelentette: a cég konszolidált értékesítési árbevétele az 1998-as év hasonló időszakához képest 41 százalékkal nőtt, elérve a 8,2 milliárd forintot. Az adózott eredmény ugyanakkor 4 százalékkal csökkent – 319 millió forint helyett csak 307 millió forint lett –, a részvényenkénti eredmény pedig 21 százalékkal lett kevesebb (45,5 forint helyett 36 forint). Tovább árnyalja a képet az, hogy az üzemi eredmény a tavalyi 439 millió forint helyett csak 177 millió forint lett.

A részletekből az derül ki – fejtené ki Gyurós –, hogy a kisebb szolgáltatástartalmú tevékenységek súlya növekedett, így a rendszerértékesítéssel foglalkozó ISS divízió 59 százalékkal, a disztribúciós tevékenységben érdekelt VAD Divízió pedig 93 százalékkal növelte árbe-

vételét, míg az üzleti megoldások terjesztésével foglalkozó ágazat és a szoftverfejlesztés bevételé 4, illetve 3 százalékkal csökkent. Az előbbi terület a dátumváltást követően vélhetően visszanyeri súlyát, a szoftverfejlesztő üzletágnál viszont tartós piacvesztéssel kell számolni.

Szakmai területekén vizsgálva a bevételüket az látszik, hogy a távközlési ipar lendületben van (részaránya a cég bevételéből a tavalyi 25 százalékkal szemben 29 százalékra nőtt). A banki és a biztosítási szférából érkező megrendelések (összefüggésben az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet – a 2000. év miatti – fejlesztési moratóriumot elrendelő döntésével) 19-ről 9 százalékra mérséklődött. Lelassultak a közmu-
vállalatok informatikai fejlesztései. Végül, de nem utolsósorban továbbra is nehezen kiszámítható a kormányzati infrastruktúra-beruházások ütemezése. Azaz összességében: a magas szolgáltatástartamú üzlet-

ágak forgalma nem érte el a tervezett mértéket, ez annak ellenére is igaz, hogy cégszinten a Synergon árbevételének szolgáltatóstartalma a tavalyi 28 helyett 29 százalék, ugyanis a növekedés elmarad a tervezettől.

A proficsökkenés okait elemezve Gyurós szakmai tényezőként az SAP üzletág visszaesését jelölte meg, mivel terveikben négy nagy projektet és ötvenszázalékos megvalósulással (azaz két megvalósítandó rendszerrel) számoltak. Ehhez képest a négy projektből kettőt elhalasztottak, a másik kettőt pedig elvesztették. Nem volt sikeres az Integra szakmai beillesztése sem, így a közelmúltban – sajnos kissé elkésve a döntéssel – a társaság nagyobb részének eladását határozták el, ez elsősorban a Magic alapú fejlesztésekkel foglalkozó üzletágot érinti –, a fennmaradó részt pedig beolvastják a Synergomba. Láthatóan alábecsülték az erőforrás-kihelyezési projektek előkészítéséhez szükséges

időt, ma már érzékelik, hogy a tervezett fél-háromnegyed év helyett egymással évnnyi munka szükséges egy-egy megbízás elnyeréséhez. Megbízásaik elemzéséből kitűnik, hogy a dátumváltás okozta informatikai elbizonytalanodás náluk is érzékeltette hatását, ily módon a nagyobb lélegzetű vállalatiirányítási projektek száma csökkent; megnövekedett viszont a hardver- és a dobozos alapszoftverek értékesítésének mértéke, ez az emelkedés elsősorban az elodázhathatlan infrastruktúracserék következménye.

A bekövetkezett változások nem jelentenek koncepcióváltást – hangsúlyozta Gyurós Tibor –, az átmeneti nehézségeken munkaerő-felvételi korlátozással, munkaerő-átosztással, a konzulensek belső át- és továbbképzésével, valamint egyes belső beruházások visszafogásával akarnak úrrá lenni, végül a jövőben a saját termékfejlesztés helyett a világpiacban már bevált szoft-

verek implementációjára helyezik majd a hangsúlyt.

Az akvizíciók stratégia végrehajtása érdekében igazgatói rangban Lakatos Levente, a Budapesti Érték-papír és Befektetési Rt. volt vezérigazgatója csatlakozott a Synergonhoz, és feladata minden ilyen jellegű tevékenység koordinálása. Idén azonban nagy valószínűséggel nem kerül sor további akvizícióra. Ennek oka kettős: egyrészt nem akarják átvállalni más vállalkozások dátumváltással kapcsolatos gondjait, másrészt pedig az eddigiekhez is gondosabb szűrőrendszert állítottak fel, ennek végrehajtása pedig hosszabb vizsgáldást igényel. Ezzel együtt Gyurós nem vetette el a vállalatválárlással kapcsolatos koncepciót, sőt – bár csak inkább elvi lehetőségként, mint közeli gyakorlati esélyként – újra felvetődött a Magyarországon kívüli terjeszkedés esélye is.

Révész Gábor

Lotusphere Europe 99

Tudnak, amit tudnak

Mint hogy a Domino/Notes 5.0 már a piacon van, az őszi, európai felhasználói konferencia központi témája nem is a Lotus vezető terméke volt, hanem a tudáskezelés (knowledge management). Ez volt az a technológia, amelyről a konferencia 4000 látogatója – és köztük az újságírók – a legtöbbet hallhattak.

Szokás szerint Jeff Papowsnak, a Lotus vezérigazgatójának előadásával kezdődött az esemény. Büszkén jelentette be, hogy a Notes/Domino továbbra is őrsi vezető helyét a csoportmunka-szoftverek (angol kifejezéssel: az integratéd collaborative environment) világpiacán. Részesedése 41,6 százalék, míg az utána következő Microsoft csak 34 százalékkal mondhat magának. (Ehhez Pierre van Beneden, az EMEA-térségért felelő vezető később hozzátette: régióinkban még jobb a helyzet, a Lotus részesedése itt 50 százalék feletti, és ez több mint 22 millió felhasználót jelent). Az idei pénzügyi év harmadik negyedében minden korábbinál több, 5,5 millió új szoftverlicenccel értékesítették, s ezáltal 46 millióra nőtt a Notes-felhasználók száma a világon. Minden esély megvan arra, hogy a növekedési ütem a negyedik negyedévben is folytatódjék, így az év végére a felhasználók száma meghaladhatja az 50 milliót.

Az egyéb termékekről szólva Papows megemlítette a Samentime valós idejű üzenetvívó szoftvert, ez a jövőben jobban integrálódik a Domino-ba, jelezvén az egyidejű kommunikáció fontosságának növekedését. Kitért az eSuite-re is: ezt a Java alapú irodai alkalmazáscsomagot a hálózati számítógépekhez szánta a Lotus, nem sokkal ezelőtt azonban bejelentette, hogy nem forgalmazza tovább. Papows ezt úgy pontozta tovább, hogy nem hagyják fel vele, hanem kiszolgálóoldal: építőkockákként hasznosítják elemeit. Ezzel kapcsolatban fontosnak tartotta megjegyezni, hogy a Lotus továbbra is hisz a Javában, fontosnak tartja a

technológiát. Ezzel együtt igyekeznek az összes fontos Microsoft-szolgáltatást is támogatni, mind kiszolgáló-, mind ügyféloldalon; ennek jele, hogy a Microsoft Media Playert is integrálják a Notesba.

Felszáll a Holló

Megnyitó előadásában jelentette be Papows azt az új tudáskezelési technológiát is, amelyik aztán a konferencia egyik központi eleme lett. A Raven kódnevű termék még meglehetősen kezdeti fázisban van; olyannyira, hogy Papows még termékcsomagként (suite) aposztrofálta, később egy interjúban Andrew Mahon, a tudáskezelés egyik vezető marketingese integrált platformnak, míg az egyik háttéranyag integrált kiszolgálótermékeknek nevezte. A Raven célja Papows szerint, hogy megvalósítsa a „valódi tudáskezelést”. Egy mai vállalatban ugyanis az az egyik legnagyobb gond, hogy nem tudják, mit tudnak; rengeteg szakértelem, tudás hever kihasználhatatlanul csak azért, mert esetleg közeli munkatársak sincsenek tisztában a másik valódi tudásával, tapasztalataival, ismereteivel. Ez igen sokba kerülhet a vállalatoknak, hiszen nem mindegy, hogy újra fel kell-e találni a kerekét, vagy megkérhetünk valakit a cégtől, hogy rajzolja le.

A Raven egyfajta testreszabható „ablakot” nyit a vállalatnál található információk, tudások megtalálására és hasznosítására. (Ez a kódnevű ere-

dete is: a holló az északi népek mitológiájában a tudás megtestesítője volt.) Nem csupán arra ad módot, hogy a felhasználók az őket érdeklő témákról összegyűjthessék az információkat, hanem arra is, hogy megtalálják azokat a munkatársakat, akik valamilyen szinten értenek az adott témához, és arra is, hogy ezeket az erőforrásokat egyetlen virtuális munkahelyen összegyűjtsék.

Három fő komponense van a Ravennek: az úgynevezett tudáspor-

só programok, levelesláda, előjegyzési naptár, hírcsoportok, weblapok, egyebek), ezeket a Lotus tudásablakoknak hívja. Egy portálon belül több virtuális helyszín is lehet, mindegyikük a munka egy-egy részterületéhez (például különböző projektekhez) kapcsolódhat, és természetesen különféle információkat jeleníthetnek meg. Sablonok segítségével a felhasználók is pillanatok alatt létrehozhatnak ilyen helyszíneket. Van még egy eleme ennek a portálnak, ez pedig a Hotlist: a felhasználó számára mindig szükséges információkat (sürgős levelek, napi teendők, elfogadásra váró dokumentumok) jeleníti meg.

A discovery engine felül az azoknak az információknak az összegyűjtéséért, amelyeket a tudásportál rendszer ez és megjelenít. A szakértelmerkérő a vállalat dolgozóiról hoz létre és tart karban egy adattárát. Ebben szerepelhetnek mindazok az adatok, amelyek a vállalat különböző osztá-

A Raven architektúrája

lyain lehetnek meg egy dolgozóról (például az elvégzett iskolák, korábbi munkahelyek), de a kereső figyelni a dolgozó aktivitását is: milyen projekteken dolgozott, milyen dokumentumokat írt vagy éppen olvast, és így tovább. Mindezekből áll össze az a dolgozó profil, amelyben a többiek kereshetnek, ha egy témában szakértőre van szükségük. Ha az automatikus szakértelmerkérő rábukkan valami új összefüggésre, amivel frissíteni akarja a dolgozói

profil, ezt először az adott munkatársnak mutatja meg, és neki minden esetben jóvá kell hagynia a változást; így csak olyan információk jelennek meg valakiről, amelyekről ő is tud.

Nagyjából ugyanezt csinálja a tartalomkereső is, csak éppen a dokumentumokban és egyéb információforrásokban keresgél. Nem csupán a kulcsszavakat emeli ki, de figyel azok előfordulásának gyakoriságára, összefüggéseire más témakörökkel, kapcsolataikra egyes emberekkel, és így tovább. Mindezen információk alapján a szoftver kategóriákba sorolja a dokumentumokat, és létrehoz egy kereshető és böngészhető „tartalomterképet”, s folyamatosan frissíti az új tartalmak és használt adatok alapján. Itt is ügyelnek a magánéletre: a keresőt nem engedik rá az elektronikus levelekre, pedig ahogy Mahon mondta, azokból lehetne a legtöbb hasznos információt kideríteni.

Azall tisztában vannak a Lotusszal, hogy a Raven igazán hatékony alkalmazásához nem is kis mértékben meg kell változtatnia a vállalati kultúrának, a dolgozók szokásainak, hiszen eddig inkább az volt a jellemző, hogy mindenki ült a saját „szemétdombján”, és nem engedett bepillantást megszerzett ismereteibe, vagy ha meg is osztotta volna tudását, nem törődött annak írásba foglalásával. Ennek ellenére bíznak a sikerben, hiszen a vállalatok érdekelték a Raven használatát, másrészt a technológia senkire nem kényszerít semmit, csupán egy lehetőséget ad a kezükbe.

Hogyan működik?

A Raven működését legjobban talán egy példa alapján lehet megérteni. A demonstrációban arról volt szó, hogy cégünk konkurenciánk egyik legnagyobb ügyfele, a Waterworks elégedetlen a szolgáltatásokkal, és új szállító után néz. Itt a nagy lehetőség, de gyorsan kell cselekedni. Az ajánlat elkészítésével megbízott munkatárs gyorsan létrehoz egy új

(Folytatás a 36. oldalon)

Sikeres Compaq-negyedév

Világméreteken és Magyarországon is sikeres negyedévet zárt a Compaq – jelentette be egy november 3-án tartott sajtótájékoztatón **Beck György**, a hazai leányvállalat vezérigazgatója. A cég világszintű bevétel 9,2 milliárd dollár volt, ez meghaladja az előző év hasonló negyedévében elért értéket. Jól alakult a nyereséesség is: az adózás előtti profit elérte a 140 millió dollárt, ez részvényenként 8 centet jelent. Csökkentek a működési költségek, a mintegy kétmilliárd dolláros tétel 10 százalékkal alacsonyabb az előző három hónaphoz képest.

Ami a magyar vállalatot illeti, ennek bevétele meghaladta a 7 milliárd forintot, az első kilenc hónapot számítva pedig a 22 milliárdot; így nem látszik akadály annak, hogy teljesüljön az előzetesen tervezett 30 milliárd forintos éves árbevétel. Ami a magyarországi részleteket illeti: a cég az egy évvel ezelőtti hasonló negyedévhez képest több mint 80 százalékkal több PC-t adott el, ezen belül az Intel alapú kiszolgálók eladása 62 százalékkal emelkedett, így összesen 9000 darab Intel PC-t (kiszolgálót, asztali és noteszgépet) értékesítettek. Forintban számolva több mint 30 százalékkal növekedett az Alpha alapú rendszerekből származó bevétel, és a szervizszolgáltatások eredménye 14 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbi értéket.

Az elmúlt negyedévben a magyar

leányvállalat több nagy projekt megvalósítási jogát nyerte el. Ilyen az Erste Bank új informatikai infrastruktúrájának megteremtését szolgáló rendszer (ezt egyébként a vállalat európai vezetése a negyedév öt legnagyobb európai Compaq-projektje közé sorolta). Erre az időszakra esik a Matávnak szállított 1200

darab számítógép üzembe helyezése, valamint a Miniszterelnökség Közhírszerzési és Gazdasági Igazgatóságával kötött – az államigazgatás számára PC-k szállítást lehetővé tevő – szerződés is, ez 2001. június 30-ig szól. A Dunántúli Vízművek-nél Utilities moduljal kiegészített SAP rendszert adták át, és a ne-

gyedév fontos projektje között egy egészségügyi alkalmazás is szerepelt: az SMS Magyarországgal közösen Debrecenben az ország első világbankos finanszírozású informatikai rendszerét adták át.

Mint a számok bizonyítják, tovább tartott az Alpha rendszerek eladásának lendülete, többek között a

Malévnál, a Matávnál, az ELTE és a Magyar Külkereskedelmi Bank hálózatában adták át Alpha alapú rendszereket.

A Compaq folytatja magyarországi investícióját is: a jelenlegi háttértermelést a jövőben nyitottabb szerepvállalás követi.

R. G.

Előkészületek az év végére

November 4-én az Oracle Hungary sajtótájékoztatóján **Pap Miklós** technikai igazgató ismertette a partnereket célzó kétezeredik éves előkészületeit. Mint megtudtuk, az Oracle Hungary – ígérete szerint – három módon segíti felhasználóit: biztosítja a termékekkel kapcsolatos információk és frissítések folyamatos elérhetőségét, különleges segítségnyújtásokat kínál, valamint igény szerint ellenőrzéseket végez, és megkerülő megoldásokat dolgoz ki a kritikus időszakokra.

Az információk és frissítések biztosításának ismertetésekor az Oracle Hungary képviselője megjegyezte: a segítség feltétele az, hogy a felhasználó az Oracle támogatott verzióját üzemeltesse. Ebben az esetben a felhasználó hozzáférhet az Y2K White Paperhöz és a webes ismertetőkhöz (az Oracle amerikai és

magyar honlapjához, valamint a MetaLink V2-höz), az Oracle pedig folyamatosan informálhatja és követheti az Oracle Application-ügyfeleket. Mindemellett az Oracle

Hungary bejelentette Upgrade2000-akcióját, ennek keretében a legfontosabb termékek ingyenes frissítését kínálja 1999 végéig. Az Oracle emellett telefonos tanácsadó szolgálatot is vállal.

A speciális szolgáltatások közül elsősorban a 24 órás forródrótos telefonsegélyt jelentették be: ezt a december 31. és január 5. közötti munkaszüneti napokon bárki – tehát nem csak a támogatott termékek üzemeltetője – igénybe veheti.

Az Oracle emellett Millennium SOS néven szerződést ajánl: ennek keretében december 31. és január 5. közötti hívás esetén két órán belüli rendelkezésre állást, február végéig pedig 2 napon belüli megjelenést ígér. A támogatott termékeket alkalmazó ügyfelek számára november végéig az összes javítást tartalmazó CD-t is elküldik.

Az Oracle Hungary hangsúlyozta, hogy a metalink.oracle.com címen minden, Oracle Support vonatkozású információ megtalálható, ráadásul a honlapon gyűlő, „weben megoldott” információk miatt egyre inkább érdemes igénybe venni azt. A metalink 2. verziójának újdonságai közé tartozik a testre szabható információsűrítés, az egyes termékekkel kapcsolatos összes információ lekérhetősege, TAR hozzáférés.

Nagy Kálmán, az Oracle Hungary oktatási igazgatója bejelentette azt is, hogy a korábban Oracle Education néven futó oktatási vállalkozás új nevet kap. A november 15-től Oracle University névre keresztelt vállalkozás a néven kívül új feladatokat is kapott: egybefogja az ügyfelek, a partnerek és a cég belső oktatását.

Kellemen Zoltán

THE CORE OF YOUR NETWORK

CORE Computer

CORE Computer Kft.
Tel.: 224-97-50

VirusBuster Kft.
1031 Budapest, Kalkildt u.11.
Tel./Fax: 430-8350, 242-2330, 240-1546

Hiv. Linc:
06-309-401-439
www.vboster.hu

Vírusvédelmi szoftvercsomag

VirusBuster

- Hálózati rendszerfelügyelet
- CD ellenőrzés
- Adatmentés

38214

KTI NETWORKS

„ALL YOU NEED IN LAN WE BACK YOU UP”
Tel.: (06-20) 9333-KTI (9333-584) Fax: 318-6813
Mail: ktinet@mail.inet.hu Web: www.ktinet.hu

10 és 100 Mbps sebességű hálózati kártyák, hubok, switchek, média konverterek széles választékát kínáljuk.

Eszközeinket keresse forgalmazóinknál!
<http://www.ktinet.hu/forg.htm>

Tekintse meg teljes kínálatunkat az Interneten!

42054

Support Team Kft.
Számítástechnika, Olvasó, Szolgáltatás és Kereskedelmi Kft.

BÍZZA INFORMATIKAI RENDSZERÉT MÉRNÖKEINKRE!

Szoftverjogtisztasági audit
2000. év audit
Adatbiztonsági audit
Levelezőrendszerek
Antivírus rendszerek
PC-hálózatok kivitelezése
Átalánydíjas karbantartás
Szoftverfejlesztés
ECS15 strukturált kábelezés

Tel/Fax: (1)269-2233, 269-2797
www.support.hu, info@support.hu

46216

Storage System

Nakamichi Pioneer KODAK, JVC CD/DVD eszközök magyarországi disztribútora

CD/DVD tornyok
4-70 CD/DVD befogadására:

Nakamichi CD-ROM Mini Changer-ek
TEAC Pioneer SCSI CD/DVD-ROM olvasókból felépítve

File server-független szoftveres és file server-függő hardveres megoldás, közvetlenül a hálózatra csatlakoztatható megoldások.

CD/DVD jukebox-ok 35-3.380 GB-ig
Windows NT, Novell és UNIX hálózatok alá!

► **Újdonság! Pioneer DVD-Recorder! Szoftverrel**
4,7 és 3,95GB kapacitás, SCSI katób

► Mitsui és Pioneer DVD-R lemezek raktárról!

Hagyományos vagy különleges alkatrészre keres!
Forduljon hozzánk bizalommal, mi rövid határidővel beszerezünk Önnek a kívánt darabot!

Storage System Kft.
1051 Budapest Vörösmarty tér 1. IV. 412.
Tel.: 266-1717 Fax: 266-1292
STORAGE@MAIL.MATAV.HU

46213

Mennyire drága a drága?

Minden ősszel fokozott várakozás előzi meg az OECD éves országjelentését. Most sem volt ez másképp, de még mielőtt a jelentés megérkezhetett volna, egy másik – országos viszonylatban talán kevésbé fontos, de az informatikát és a távközlést különösen érintő – felmérés borzolta fel a kedélyeket. Az OECD közzétette az internethez való hozzáférés költségeit országoként összehasonlító grafikonjait, és abszolút mértékben, hanem a vásárlóerőhöz mérve a legmagasabbak – az abszolút mérték szerint azért hátrább vagyunk –, másodjára pedig végig kell gondolni a három költségelem (a telefonok havi előfizetési díja, a telefonhasználati díj és az internet-előfizetés) viszonyait.

Áll. Ez viszont annyit jelent, hogy az OECD szerint nálunk a legdrágább a hálózati hozzáférés.

Mint mindig, most is érdemes a számok mögé nézni. Az első dolog, amit szemügyre kell venni, hogy a magyarországi költségek nem abszolút mértékben, hanem a vásárlóerőhöz mérve a legmagasabbak – az abszolút mérték szerint azért hátrább vagyunk –, másodjára pedig végig kell gondolni a három költségelem (a telefonok havi előfizetési díja, a telefonhasználati díj és az internet-előfizetés) viszonyait.

Az első dologról – mármint a vásárlóerőhöz mért árakról – sajnos ki kell mondani: a megítélésben senki nem téved, viszont senkinek nincs igazsága. A felhasználó ugyanis csak pénzárcajának vastagságához tud mérni, viszont a távközlésbe beruházók vásárlásaikkor nem tudnak nyomást gyakorolni az eladókra, mondván: „tekintettel a viszonyainkra, tessék nekünk kevesebbet számlázni”. A tulajdonosok ragaszkodnak haszonzinijükhöz, és bizony a telefonálás nem számít állampolgári jognak, így az úgy nem számlálható állami támogatásra. A távközlési vállalatok pedig még erősen beruházási ciklusuk közepén tartanak, ez köznapi szavakra lefordítva azt jelenti, hogy bár a telefonköltségek egyes összetevői között létezhetnek eltolódások, de az abszolút mértékű költségeknek még várni kell.

Ennél bonyolultabb a vásárlóerőt figyelembe nem vevő kimutatások ügye. Az értékelő rész is tárgyjalja, de magán a grafikonon is jól látszik, hogy a vizsgált államokból immár héten létezik ingyenes internet-hozzáférés. E tényező figyelembevételével ezek az országok a rangsor közepén helyezkednek el, de ha egy gondolat kísérlet erejéig a hazai árszintből is levonnánk a szolgáltatói díjat, akkor egyszerűen mi, magyarok is a középmezőnyben találhatnánk magunkat. De – ahogy mondani szokás – ingyen ebéd nincs. Így nincs ingyenes internet sem, a költségeket valakinek, valamilyen formában állnia kell. Hirdetéseken (a magyarországi online reklám gyerekeiben ellen); a hálózaton eltolított idővel arányosan növekvő távközlési díjakban (a szabályozó hatóságok minden eszközüket bevetik az úgynevezett keresztfinanszírozás, azaz a költségelemek összekeverése ellen); vagy valami innen nem látható másban (az európai internetes világ legfejlettebb országában egyes szolgáltatók úgy vélik: az ingyenes hálózati-hozzáférés is lehet jó üzlet). Egyébként az sem véletlen, hogy az ingyenes hozzáférést lehetővé tevők ellen majdnem mindenütt versenyhatósági vizsgálatok zajlanak, és ezek a vizsgálatok még sehol sem zárultak le.

Egy másik tényező az internet állami támogatásának kérdése. Tulán nem véletlen, hogy Finnországban nincs ugyan ingyenes hálózati-hozzáférés, mégis ez az ország dicsekedhet a második legalacsonyabb költségsszinttel. Ott ugyanis az állam a polgárainak nyújtott szolgáltatásnak tekinti a hálózatot – több esetben támaszkodik is rá –, így a díjjelemek támogatottsága meglehetősen magas, ez persze magas használati arányt hoz, s így a reklámokra is jó hatással van. Elvileg meggondolható lenne, hogy ezt a modellt másutt miként lehetne megvalósítani, de amíg Magyarországnál sokkal jobb helyzetben levők sem kezdenek bele, addig nincs rá sok esélyünk.

Végül, de nem utolsósorban van még egy gondolat, amelyen végig kell haladni az OECD számúinak értelmezésekor. Végig kell gondolni azt, hogy a hálózati telefonvonalon előzők látszólag egységes csoportja valójában hányféle rétegből is áll? Az egyik például a vállalkozásait vagy vállalkozásának egy részét internetre építőké. Náluk nem volna értelmes támogatásokról szólni, mert ha egy üzlet nem termeli meg a költségeit, akkor az az az üzlet, amelyre nem lehet támogatást adni. Más a helyzet az internetes ismeretszerzési célből alkalmazók esetében. Érdekes lenne összesíteni a számokat lámi arról, hogy a világhálóból mire is kíváncsiak igazán a magyarok, és ha kiderül, hogy a valóban ismeretterjesztő helyek látogatottsága teszi ki az elért helyek túlnyomó többségét, akkor érdemes lenne arról gondolkodni, hogy is támogassuk ezt. Addig azonban maradnak a kedélyborzoló számok.

Révész Gábor

Ötéves a magyar SMS

November 2-án, megalakulásának öt éves évfordulója alkalmából tartott sajtótájékoztatót a kórházi információs rendszerek fejlesztésével foglalkozó amerikai Shared Medical Systems (SMS) magyarországi képviselője, Kozma Elemér ügyvezető bevezetésképpen elmondta: piaci megjelenésük évében összesen három rendszert adtak át, ma már 19 kórházban és három diagnosztikai intézményben használják megoldásaikat.

Megalakulásukkor a Digital Magyarországgal építettek ki szakmai kapcsolatot, mivel véleményük szerint annak rendszerei voltak legalkalmasabbak a szigorú követelmények teljesítésére. Eddig összesen 17 rendszerben használtak fel Digitál, majd később Compaq gépeket, s természetesen gondolják, hogy az együttműködési megállapodást most már a Compaq Magyarországgal nemrég kötött szerződéssel hosszabbították meg. Legújabb közös projektjük egy, a Világbank finanszírozta rendszerépítés volt, s ennek keretében a Hajdú-Bihar Megyei Kenéz Gyula Kórházban egy fűrészüzem Compaq Alpha kiszolgáló köré épített – és mintegy 400 ügyfélgépet tartalmazó – hálózatot adtak át. A hálózatot a Clinicom kórházi információs rendszer üzemel.

Az SMS piaci helyzetét erősíti, hogy az SGS Hungária a közelmúltban lezárta a cég ISO 9001 szabvány szerinti minősítését. Kozma Elemér fő vonalakban feladataikról is beszélt: véleményük szerint elérkezett az idő a kórházakban felhalmozódott adatkincs adatbányászati eszközökkel való kutatására és csop-

portosítására; erősíteni kell karbantartási szolgáltatásaikat; végül pedig a szűkös beruházási kerettel gazdálkodó egészségügyi intézmények számára olyan erőforrás-kihelyezési ajánlatokat kell kidolgozni, amelyek segíthetik rendszereik további elterjedését. Kérdésünkre válaszul a tavalyi évet 480 millió forintos bevétellel zárták, 1999-re 600 millió forintot terveznek.

Beck György, a Compaq Magyarország vezérigazgatója néhány mondatban foglalta össze cége ez irányú stratégiáját, mely szerint az általuk fő irányvonalként meghirdetett NonStop eBusiness kívánalmi azonosak az egészségügyi rendszerek elvárásaival; egyelőre nem tervezett üzemszünet a kórházi felhasználásoknál is komoly zavarokat okozhat.

R. G.

Új Novell-fürt

Október 28-án mutatta be a sajtó képviselőinek a Novell Magyarországi cég legújabb termékét, a NetWare Fürt Szolgáltatásokat (NetWare Cluster Services – NCS); mint neve is mutatja, NetWare 5 alatt működő kiszolgálókat fog össze fürtbe. Minél nagyobb teret nyer az elektronikus úton lebonyolított üzlet, annál fontosabbá válik a hálózat megbízhatósága és rendelkezésre állása. Hargitai Zsolt, a Novell rendszermérnöke előadásában elmondta: az ügyfelek többféle okból állítanak üzembe fürtöt – adatmegosztás, teljesítménykihasználás stb. –, de a legfontosabb ezek közül a rendelkezésre állás növelése. Sok cégnél egy néhány perces kiesés is pénzben kifejezhető károkat okozhat. A Novell eddig is többféle biztonság-növelő szoftvert kínált hálózati operációs rendszereikhez. Közéjük tartozik a Replication Services, az SFT III, a StandbyServer és a High Availability Server. A fejlesztése alatt

Orion II kódnevű hallgató NCS a legmagasabb szintű közöttük. Elvileg 32 kiszolgálót foghat össze egy fürtbe, a bejelentés időpontjáig nyolckiszolgálós fürtökön végezték el a tesztelést. Felépítése követi a klasszikus fürtelrendezést. A kiszolgálók a hálózatot át tartják a kapcsolatot egymással, de a nagyobb megbízhatóság érdekében a hálózattól független dedikált kapcsolatot is lehet közöttük. Dedikált módon kapcsolódnak a megosztott SAN (Storage Area Network) tárolóhoz. Az utóbbi lehet az IBM, az EMC vagy más független gyártó IP hálózati interfésszel működő rendszere.

Az alkalmazásokat nem kell felkészíteni a fürtön való működésre, a tapasztalatok szerint minden alkalmazás működik fürtön is, bár elképzelhető, hogy a kifejezetten nagyvállalati használatra szánt szoftvereknek a jövőben lesz fürtre optimalizált verziója.

Cs. S.

Előre fizetett internetcsomag

November 16-ával Mozaik Internet néven előre fizetett internetcsomagot hoz forgalomba a Datonet – jelentett be a társaság november 4-én rendezett sajtótájékoztatóján Péntek Jenő, a cég ügyvezetője. A kétféle – 20, illetve 60 óra internet-hozzáférést engedélyező – változatban elérhető CD az ország 51 postáján és a Datonet képviselőin megvásárolható, a többi postán pedig megrendelhető. A kifejezetten kezdőknek szóló csomag automatikus szoftver-üzembehelyezési és -konfigurálási eljárásokat tartalmaz, valamint része a csomagoláson belül is külön lezárt borítékban levő bejelentkezési név/jelszó. A megvásárolt

hozzáférési idő lejártával új csomag vásárolható, vagy a DataNet szabványos csomagjaiból bármelyik választható, ezekben az esetekben az első alkalommal választott e-mail cím megmarad. A megvásárolt időtartam felhasználása időben nincs korlátozva, és használat közben a még meglevő időtartam online módon lekérdezhető. Kérdésekre válaszolva az ügyvezető elmondta: az első negyedévesben 10 000 csomag értékesítésével számolnak. Előfizetői táborukat (amely jelenleg 12 000 dial-up ügyfelet számlál) az akción kívül a Compaqkal nemrég megkötött szerződésükkel is szeretnék növelni: szintén egy negyedév

alatt 2000 darab internet-PC eladását tervezik. Az előfizetői tábor bővülésével párhuzamosan növelik a nemzetközi sávsebességet is; ez jelenleg 8 megabit kapacitással, s a legutóbbi fejlesztés, az e-bone nevű európai gerinchálózati csatlakozás révén további két megabittel növekedett a kapacitás.

Végül Péntek néhány szóban bevételi tervük alakulásáról számolt be: az első félévben 3 millió dollárt meghaladó forgalmat értek el, ez 70 százalékkal több, mint az 1998-as év első félévében elért forgalom, és a növekedési ütem várhatóan a második félévre is igaz lesz.

R. G.

H Í R E K

Noha jelenleg Európában még nem annyira elfogadott az elektronikus kereskedelem, a mobil-eszközök széles körű használata segít csökkenteni a különbséget – derült ki a GartnerGroup Cannes-ban megrendezett konferenciáján. A mobiltelefon-elfizetők nagy száma, valamint az olyan, terjedőben lévő technológiák, mint a WAP vagy a Bluetooth azt jelenti, hogy 2004-re az Észak-Amerikán kívüli e-kereskedelmi tranzakciók legalább 40 százalékát mobil-készülékekről kezdeményezik. A chip-kártyákkal ötvöztetett Bluetooth lehetővé teszi majd azt is, hogy a vásárlók kisebb összegeket a mobiltelefonjukkal fizessenek. A Bluetooth, amikor jövőre megjelenik, még csak két eszköz között lesz képes kapcsolatot teremteni, de nincs mese az idő, amikor lehetővé válik számtalan eszköz összeköttetése. Ez pedig azzal jár, hogy a GSM-telefon – mivel vezeték nélküli tud összeköttetésbe lépni sok mindennel – a személyes kommunikáció kiszolgálója lesz. Természetesen még sok akadály áll a technológia útjában, de a szakértők egyetértenek abban, hogy a Bluetooth terjedése megállíthatatlan. (IDGNS, Cannes)

Optikai hálózati technológiákba 400 millió dollárt ruház be a Nortel; ezzel a jövő év során 5 ezer új munkahelyet teremt és megháromszorozza termelési kapacitását. A cél nem más, mint hogy a Nortel az optikai hálózati cégek élvonalában legyen. Mintegy 143 millió dollárt egy gyárat építenek Ottawában, 82 millió fordítanak egy montreali üzemre, 105 milliót egy nagy-britanniai és egy észak-írországi gyár bővítésére, míg a maradék 70 millió dollárt az Egyesült Államokban költik el. Az új üzemekben optikai rendszereket és komponenteket állítanak majd elő, beleértve a lézereket, a nagy sávszélességű végegységeket és a nagy sebességű áramköröket. (IDGNS, Boston)

Közösen fejleszti vezeték nélküli kommunikációs szolgáltatásokat és termékeket Internetszolgáltatók részére a Cisco és a Software.com. A két cég alapvetően az IP- és a drótnélküli hálózatok egyre erőteljesebb konvergenciáját akarja kihasználni. A kifejlesztési szándékozott termékek között olyanok vannak, amelyek egyetlen internet alapú hálózaton integrálják a vezeték nélküli készülékekről is elérhető hang-, adat-, illetve információs szolgáltatásokat. Közösen képeznek majd új rendszerintegrátor cégeket a technológia alkalmazására. (IDGNS, London)

További híreink:
www.szamitasztechnika.hu

A szerkesztőségi anyagok virusellenőrzését az F-Secure Anti-Virus programmal végessük, melyet a 2F 2000 Kft., a szoftver magyarországi képviselője biztosít.

<http://www.2f.hu>

Minőségi bérelt vonalak

Új elemekkel bővítette menedzselte bérelt vonali – Flex-Com – szolgáltatását a Matáv. Azoknak az ügyfeleknek, akik 256 kilobit/másodperc vagy annál nagyobb adatátviteli sebességű vonalakat bérelnek, igény esetén az alapszolgáltatás 99,5 százalékos éves rendelkezésre állás helyett 99,9 százalékos értéket, valamint 14 óra helyett 4 óras hibaelhárítási időt garantál a távközlési vállalat. A fenti – úgynevezett Flex-Com Gold – feltételek a Matáv részéről műszakilag akkor vállalhatók, ha az előfizetői vonalszakaszai vagy egy másik, de külön nyomvonalon haladó vezetékkel, vagy pedig egy pont-pont közötti mikro-hullámú összeköttetéssel duplikálják. Ugyancsak feltétele a Flex-Com Goldnak a csomópontok közötti kerülőutak biztosítása. Ez utóbbihoz a Matáv már elvégezte a szükséges

kapacitásbővítéseket; a Flex-Com Gold feltételnek megfelelő szolgáltatást a menedzselte bérelt vonali alapszolgáltatás árából 80 százalékkal drágábban nyújtja ügyfeleinek.

Kicsit kevesebbet – 99,7 százalékos éves rendelkezésre állást és 10 óras hibaelhárítási időt – garantál a Flex-Com Silver szolgáltatás; de ezt már a 64 és a 128 kilobit/másodperc sebességen kommunikáló ügyfelek is igénybe vehetik. Ennél a megoldásnál ügyszintűen biztosítottak a csomópontok közötti kerülőutak, az előfizetői szakaszon azonban nincs duplikálás. A Flex-Com Silver az alapszolgáltatásnál 30 százalékkal drágább.

Elsősorban a csillagpontos hálózatot üzemeltető ügyfelek vehetik hasznát annak a konstrukciónak, amikor nem minden előfizetői vonalat, hanem csak egyes – nagy for-

galmú, fontos – szakaszokat kettőznek meg. Ekkor nem garantálhatók a teljes összeköttetésre a Flex-Com Gold feltételei, csupán a duplikált szakaszra vállalja a Matáv a szigorú előírásokat. Természetesen a 80 százalékos felár is csak a megkötött szakaszra számítják fel.

A Flex-Com negyedik új eleme a gyorsítás. Amennyiben a műszaki lehetőségek azt megengedik – azaz megfelelő kapacitású hálózat áll rendelkezésre –, a megszokott 20 napos létesítési idő helyett 10 nap (express) sőt 5 nap (profi) alatt a felhasználó rendelkezésére bocsátják a menedzselte bérelt vonalat. A gyorsaság ára: 50 százalékkal nagyobb létesítési díjat kell fizetni.

A Matáv alapminőségű Flex-Com szolgáltatását jelenleg körülbelül 6700 ügyfél veszi igénybe. A felhasználók között jelentős számban

képviseletük magukat a bankok és különböző pénzügyintézetek, ők túlnyomórészt 256 kilobit/másodperc összeköttetésűen bonyolítják le adatkommunikációjukat. A távközlési vállalat elsősorban rájuk számít magas minőségű, emelt díjas szolgáltatásaival.

M. J.

Könyvárúházak a weben

November 1-jén a www.fokuszonline.hu címen online könyvárúházat nyitott a Lira és Lant Rt. és a Natvnet Kft. A Fókusz Könyvárúház készletére épülő Fókusz Online indulókor 12 ezer könyvet tartalmaz. Jövő év január 15-től már DVD-t és számítógépes CD-ket, március 15-től audio-CD-ket és -kazettákat, május 15-től pedig videokazettákat, valamint kottákat is lehet majd vásárolni az interneten keresztül. A megrendelt árut Budapest területén futárszolgálat viszi házhoz (13 óra előtti rendelés esetén még aznap, a vásárlás értékétől és a darabszámtól függetlenül nettó 500 forintért). Kezdetben csak készpénzzel lehet fizetni, várhatóan november közepétől azonban a számla bankkártyás kiegyenlítésére is mód nyílik.

A Fókusz Online-t az indulást megelőző kététhes kísérleti működés alatt 8300-an keresték fel, 380-an vásároltak, 180-an pedig rendelést adtak fel. A Lira és Lant vezetése 2000-ben 20 millió forintos forgalmat vár az online könyvárúháztól. Számításai szerint az üzlet 2001-től egyértelműen nyereséget termel majd, s forgalmát évente megkétszerezi.

A karácsonyi könyvvásár idején egy másik webárúház is megnyitja kapuit. A Magyar Könyvklub, a Saxum könyvnygykereskedés és a

39 vidéki bolttal rendelkező Bibliofil kiskereskedelmi boltihálózat az Elenเดอร์rel közösen indítja közös online könyvkereskedését. A Magyar Könyves Webárúház valamennyi, a Magyar Könyvklub által forgalmazott könyvet, valamint audio- és audiovizuális kiadványt felveszi kínálatába.

November 4-én a Novotrade Befektetési Rt., a Magyar Posta Rt., az IBM Magyarországi Kft. és a Novotrade tulajdonában levő Sunbooks Könyvkereskedelmi Kft. sajtótájékoztatót tartott a Sunbooks budapesti Napkönyv Cash and Carry Árúházában; bejelentették, hogy a Sunbooks Kft. internetes könyvkereskedelmi rendszert fog üzemeltetni, ebben a Magyar Posta lesz a logisztikai szolgáltató partner, magát az informatikai rendszert pedig az IBM Magyarországi Kft. hozza létre.

Rényi Gábor, a Novotrade Befektetési Rt. elnök-vezérigazgatója, valamint a rendszer felépítését bemutató Szász Miklós (Sunbooks Kft.) és Csillik László (Magyar Posta Rt.) világossá tette, hogy nem valamilyen Amazon.hurul van szó; rendszerük a vállalatiközi kereskedelmi szolgálja ki, webes technológiával. A Sunbooks rendszere átveszi a kiadóktól a raktározás, a logisztika, az értékesítés, a rendelésfeldolgozás, a pénzbeszedés és a finanszro-

zás terheit (részét vállal továbbá az adminisztrációs és a marketinggel kapcsolatos terhek viselésében), a könyvesboltoktól pedig a beszerzés, a szállítás és a finanszírozás gondjait (s részben átvállalja az adminisztrációs feladatokat).

Ehhez a Magyar Posta adja az ipari méretekben működőtett, hatékony logisztikai hátteret, az IBM az interneten és korszerű webtechnológián alapuló informatikát és a Novotrade az új üzleti modellt.

A Magyar Posta a következő év elejétől 11 ezer négyzetméteres raktérterülettel kínál erre a célra, s a könyveket az ISBN számból készített vonalkód alapján tárolja, szedi ki csomagokba (azaz kommisszózza), csomagolja, díszponálja, majd vasúton vagy közúton szállítja. A délig beérkezett megrendeléseket délután összeszedik, másnap délelőttre Magyarország megfelelő helységébe szállítják, és délutánra már a könyvesboltba juttatják.

M. J.-S. L.

Táv munka-tervek

Kiaknázva a távmunka adta lehetőségeket, új munkahelyek megteremtését célzó együttműködésről döntött a Szociális és Családügyi Minisztérium, valamint a Matáv Rt. A témával kapcsolatos feladatok elvégzésére a felek a közös tulajdonban lévő Távmunka Koordinációs Közhatalmú Társaságot jelölték ki. Mint arról a *Számítás Technika* 1999/34. számában már beszámoltunk, a Szociális és Családügyi Minisztérium a Matávval karöltve egy korábbi ötletet helyez új alapokra: 1998 januárjában ugyanis már elindult a projekt, az akkori Munkaügyi Minisztérium és a Futuris Rt. (amelynek egyike tulajdonosa a Matáv volt) által 15 millió forintot alapítókével létrehozott kht. azonban nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, a távmunkaprojektet gyakorlatilag nem indultak be. A korábbi tapasztalatokat felhasznál-

va a Távmunka Kht. ezúttal felfeladatainak a távmunkahelyek feltárlását, a munkaközvetítést, a munkaerő-kölcsönzést, a távmunkahelyek kialakításában való közreműködést, a távmunka-vállalkozások előkészítését és megvalósítását tekinti.

A Matáv – lévén, hogy vonalainak eladásából már nem számíthat jelentős bevételekre – érdekelt az új, távközléssel támogatott tartalomszolgáltatási formák kialakításában. Ennek érdekében a távmunkásoknak különféle kedvezményeket nyújtanak, így például ISDN-hozzáféréstől elmarad az adatkommunikáció 25 százalékos felára, továbbá forgalmi kedvezményt is nyújtanak. A Matáv – összefogva a Matávcommal – vállalkozik a távmunkahely kialakítására (beleértve a számítógépet is), valamint a hálózat távfelügyeletére.

M. J.

Minőségi távközlés

ISO 9002 tanúsítást kapott a Matáv Üzemviteli Igazgatóságához tartozó két központ: az Adatkommunikációs Központ és a Kiemelt Ügyfelek Centruma. Mindkettő tevékenysége a műholdas adathálózati, a csomagkapcsolat (X.25), a menedzselte bérelt vonali (MLLN), valamint a kép- és műsorhang-szolgáltatások létesítése, üzemeltetése és hibaelhárítási folyamatait foglalja magába. A Matáv nál ez az első műszaki terület, amelyik ISO tanúsítást kapott. Az Oktatási

Igazgatóság és a Kezelői és Információs szolgáltató Központ már elnyerte ezt a minőségügyi tanúsítványt: az Oktatási Igazgatóság 1997-ben, a Kezelői és Információs szolgáltató Központ 1998-ban.

A minőségügyi rendszert a távközlési vállalat folyamatosan kiterjeszti az Üzemviteli Igazgatóság valamennyi szervezetére; ezeknél az ISO tanúsítást 2000 júniusáig tervezik megszerezni.

M. J.

Marad a moratórium?

Mérlegen az internetadó

Október végén arról szavazott és döntött az amerikai törvényhozás, hogy felszólítja a World Trade Organizationt: hirdessen tartós moratóriumot az elektronikus kereskedelmi tevékenységgel kapcsolatos adó bevezetésére. 424 képviselő közül mindössze egyetlen egy szavazott a moratórium ellen. Természetesen azt nem hozták nyilvánosságra, hogy kinek tetszene az internetadó. Egy biztos: **Zimányi Katalin** is a többséggel ért egyet.

Tavaly a World Trade Organization (WTO) 130 tagországa olyan megállapodást írt alá, amelynek értelmében egyéves moratóriumot hirdettek az internetes tevékenységek megadóztatására. A mostani amerikai döntés ezt az állapotot akarja rögzíteni, kiegészítve azzal, hogy a párizsi székhelyű Organization for Economic Cooperation and Developmenttől (OECD) is elvárják, csatlakozzon a tengerentúli kezdeményezéshez.

A Global Internet Tax Freedom Act támogatói ellenzik a „bitadó” bevezetését is, ezt egy ENSZ-jelentés készítői vetették fel a múlt nyáron. A bitadó az elektronikus úton közvetített információt terhelné: az adó kiszámításához az átvitt adat mennyiségét vennék alapul.

A szükséges rossz

Patrick Thubodeau, a framinghami Computerworld szakírója szerint amerikai politikai és üzleti körökben megoszlanak a vélemények az internetadó bevezetésének szükségességéről. De abban mindkét tábor képviselői egyetennek: ahhoz, hogy valóban meg lehessen adóztatni a weben bonyolított tranzakciókat, szövetségi és állami, illetve helyi szinten egyaránt gyökeresen át kell alakítani az adótörvényeket.

Például egységesen meg kell határozni, hogy mi tekinthető az adó hatálya alá eső árnak, vagy szolgáltatásnak. Ugyanezért csökkenteni kellene a különféle adónemek és a hivatalnak beküldendő nyomtatványok számát. Michael Armstrong, az AT&T Corp. elnök-vezérigazgatója elmondta, hogy vállalata évente 39 ezer (!) adópapírt tölt ki, hogy maradéktalanul eleget tegyen a szövetségi, az állami és a helyi adózási előírásoknak.

Armstrong, aki mellesleg tagja egy 19 fős, az internetes adópolitika átgondolásával megbízott kongressz-

szusi bizottságnak, úgy véli: a weben folytatott tevékenységek adóztatását a lehető legegyszerűbb és legegységesebb módon kell megoldani. Felesleges, és felettébb etikátlan magatartás lenne a kormányzat részéről, ha az egyik vagy másik iparágat speciális, többlet adóterhekkel sújtaná.

Ugyanakkor nem lehet azt mondani, hogy Armstrong, vagy bizottságbeli társai teljesen ellene lennének az interneten bonyolított üzlet(ek) megadóztatásának. David Pottruck, a Charles Schwab & Co. elnök-vezérigazgatója egyenesen azt tartja, hogy szükség van az internetadóra: „Nem szabadna favorizálnunk az elektronikus kereskedelmet az egyéb kereskedelmi formák rovására.”

Vele ellentétben Dean Andal, a California Board of Equalization elnöke úgy gondolja, hogy az internetes kereskedelemnek, és magának az internetnek is még jócskán kell növekednie ahhoz, hogy érdemes legyen az adóztatás kérdésével foglalkozni.

Sok hűhó semmiért

Andal imént idézett megállapítását látszik alátámasztani az Ernst & Young LLP legfrissebb jelentése. Eszerint: tavaly csupán 170 millió dollárt, az egyesült államokbeli állami és helyi adók 0,1 százalékának megfelelő összeget vesztített az államkassza az elektronikus kereskedelem meg nem adóztatása miatt. Aki részletesebben is kíváncsi az Ernst & Young 50 állam adatait feldolgozó jelentésére, az keresse fel

a <http://www.ey.com/e-commerce/sky.asp> webhelyet.

Az észak-amerikai joggyakorlat szerint a cégeknek csak abban az ál-

Chrysler Building, New York: az üzleti nagyvadász toronyszim-bóluma (A szerző felvétele)

lamban kell beszedniük a forgalmi adót, ahol a szó fizikai értelmében valóságos székhellyel rendelkeznek. A vásárlóknak a saját államukban kellene befizetni az adót, de – mint közismert – ezt az esetek többségében elmulasztják. Pontosan az ilyen „részesletpkérdések” miatt van fokozottan szükség arra, hogy amikor az időszerűvé válik, az elképzelhető legegyszerűbb internetadózási rendszer lépjen életbe. Utah állam kormányzója, Michael Lewitt a törvények „radikális átalakításáról” beszél: kizárólag így biztosítható, hogy valamennyi cég eleget tegyen a követelményeknek.

Az egyszerűség mellett emelt szót a nyár derekán amerikai IT vállalatvezetők egy csoportja. Felszólították az Internet Tax Commissiont, hogy olyan adópolitikát dolgozzon ki, amely éppenséggel ösztönöz az internetes kereskedelemre, nem pedig elrettent attól.

A Computer Systems Policy Pro-

ject (CSPP) elnevezésű csoport a lobbizás fellegvárában, Washingtonban működik. Tagjai többek között olyan nagyvállalatok vezérigazgatói, mint a Dell Computer, a Cisco Systems, a Sun Microsystems, az IBM, és még sorolhatnánk.

Eddig a következő konkrét javaslatokkal állt elő a CSPP:

– Mindaddig, amíg az elektronikus kereskedelem, illetve annak háttere jelentősen nem fejlődik, nem kell/ szabad hozzányúlni az e-kereskedés adóztatásának kérdéséhez;

– A jövő „adószedő” rendszereinek mindig a legkorszerűbb, úgynevezett state-of-the-art technológiát kell alkalmazniuk;

– Az Egyesült Államokon belül az állami és a helyi adóhatóságoknak egységes forgalmi adót kell alkalmazniuk.

Véget ért egy fejezet?

Elizabeth Wasserman, a The Industry Standard munkatársa azt javasolja olvasóinak, hogy addig vásároljanak (például könyvet) online, amíg le nem zárul az internetes adóparadicsom korszaka. Wasserman is Pottruckot, a Charles & Schwab elnök-vezérigazgatóját idézi: „Mind a kormányoknak szüksége van az adóbevételekre. Persze a fogyasztóknak meg a szolgáltatásokra. Épp ezért van szükség az igazságos adórendszerre is.” (Azt már tudjuk, hogy „Igazságos” rendszeren az internetes tevékenységeket is megadóztató rendszert érti Pottruck. – A Szerk.)

John Sigmone, az MCI WorldCom elnökhelyettese szintén azok

pártján áll, akik támogatják az interneten bonyolított tranzakciók megadóztatását: „Nem a megtakarított adódollárokon fog nagyra nőni az internet. Hosszú távon semmiképpen sem kifizetődő, ha az állam a kereskedés egyik formáját jobban támogatja, mint a másikat.”

Ilyen nyilatkozatok, és más feyegető jelek mondatják azt Wassermannal, hogy jobb lesz felkészülni a kánaán végére. Joseph Gutentag, az amerikai Pénzügyminisztérium államtitkárnak szaktanácsadója a közelmúltban kifejezetten szigorúan fogalmazott a kérdéssel kapcsolatban: „Nem szabad megengednünk, hogy az internet tartósan adóparadicsom maradjon; az államháztartás jelentős bevételektől esik el, s így kevesebb jut oktatásra, szolgáltatásokra, környezetvédelemre...”

Milyen összegekről van szó? A Connecticut állambeli Coastal Tool & Supply, amely ipari termékek viszonteladásával foglalkozik, 1996-ban, internetes forgalmazásának induló évében 186 millió dolláros online bevételre tett szert. Idén már legkevesebb 3 millió dolláros online forgalomra számíthat a vállalkozás.

A cég informatikai főnöke tudja: számottevően csökkennének a Coastal online bevételei, ha a forgalmi adót is felszámolnák. Arról nem is szólva, hogy hány plusz alkalmazottat és többlet munkaórát igényelne a megnövekedett adóadminisztráció kezelése.

Amerikai lapértesülések szerint már az Advisory Commission on Electronic Commerce asztalán van az a tervezet, amelyet az egyesült államokbeli National League of Cities, a National Governors Association és más szervezetek nyújtottak be a szaktanácsadó bizottsághoz.

Az említett tervezet készítői úgy oldanák meg az internetes forgalmi adó beszedésével kapcsolatos prob-

(Folytatás a 18. oldalon)

CÍMTÁRJÁTÉK

1. Az alábbi állítások közül melyik igaz a címtárakra?

- Hierarchikus
- Globális
- Osztott
- Mindegyik

2. Minek a rövidítése az NDS?

3. Milyen szabvány implementálása a Novell címtárszolgáltatása?

A Novell Magyarország és a Computerworld-Számítástechnika közös címtárjátékáról részletesebben lapunk 32. oldalán, valamint a CW-SZT Online-ban olvashatók információk.

HÍREK

A GartnerGroup konferenciáján részleteket árult el a cégének stratégiájából a Compaq vezérigazgatója, Michael Capellas. A vállalat nem annyira pénzügyi célokat tűzött ki maga elé, mondta Capellas, a cél inkább az, hogy ha valakinek internetes és elektronikus kereskedelmi megoldásokra van szüksége, akkor a Compaq jusson először az eszébe. Nem adják fel a PC-piacot sem, itt az a nagy előnyük, hogy meg tudják jóslani a PC átalakulásának menetét. A vezérigazgató szerint a következő 18 hónap nagy változásokat hoz: a Compaq pedig már három-kilenc hónapon belül elő akar állni olyan új, egyszerűbb gépekkel, amelyeknek lesz némi intelligenciájuk, de az alkalmazások nagy része a kiszolgálón fut majd. Továbbra is támogatni fogja három nagy kiszolgálócsaládját a Compaq: az Alpha, a Himalaya és az OpenVMS rendszereket. Különösen nagy reményeket fűznek a Himalayához, mert az elektronikus kereskedelmi alkalmazások korában alapvető érdekek fűződnek a nagyfokú megbízhatósághoz. (IDGNS, Cannes)

Közös vállalkozásba kezd a Via Technologies és az S3; ennek célja, hogy olcsó, de integrált grafikus képességekkel rendelkező PC-s lapkákészleteket állítsanak elő. Az ilyen integrált lapkákészletek eddig nem voltak valami sikeresek, de a mind olcsóbb PC-k iránti igény új lökést adhat a piacnak. A mostani közös vállalkozás a két cég meglévő kapcsolatát formalizálja. Mindkét vállalat beszáll a finanszírozásba, de részleteket erről nem árultak el. Az első próbapéldányok már az idén év végén elkészülhetnek, és a jelentés szerint két nagy – de meg nem nevezett – PC-gyártó is érdeklődik a termék iránt. A későbbiekben pedig noteszgépek számára is készítenek lapkákészleteket. (IDGNS, Stockholm)

Megújított és méreteiben lecsökkentetett kiszolgáló- és tárolótermék-családot mutatott be a Sun. Az állványba szerelt kiszolgálók csupán négy polcnyi helyet foglalnak el. A Sun Enterprise 420R és 220R kiszolgálókat az elektronikus kereskedelemben érdekelt vállalatoknak szánják. A 420R-ben legfeljebb négy darab 450 megahertzes UltraSPARC-2 processzor működhet; az alapmodellben egy processzor, 128 megabájt memória és 1 gigabájt merevlemez található. A 220R abban különbözik tőle, hogy csak két processzor építhető bele. A továbbfejlesztett termékek között van a Sun Netra 11400 és 1405, ezek mindegyike 6 polcnyi magas; ezek gyakorlatilag az előző kettő strapabíró változatai, jól állják a magas vagy éppen nagyon alacsony hőmérsékletet. Az 1400-as kapható egyenáramú változatban is; ez például telefonközpontokban követelmény. Kiadják a Sun Netra 11100-at is egyenáramú verzióban, ebben 360 vagy 450 megahertzes processzor működik. Újdonság még a Netra st D130 tárológység; ez három darab 18 gigabájtos merevlemezzel 54 gigabájtnyi tárolókapacitást biztosít, egypolcnyi magasságban. (IDGNS, San Mateo)

További híreink:
www.szamitaszaki.hu

Hordozható adathordozók noteszgépekhez

A noteszgépek egy részében benne van a hajlékonylemezes egység és a CD-olvasó, ma már esetleg a DVD-olvasó is; ezek a nehezebb, teljes gépek. Sok gyártó úgy könnyíti, vékonyítja készülékeit, hogy ezeket az összetevőket kispórolja belőlük, hiszen a lemezre vagy a korongra nincs mindig szükség. Aki ment közben írogat, az majd csak otthon menti ki a szövegeit, esetleg modemen küldi el őket. **Krizsán György** azt térképezte fel, hogy nekik milyen különálló eszközöket ajánlanak a gyártók a noteszgépek mellé.

A külső egységek két módon kapcsolódnak a noteszgépekhez: az egyik egy speciális csatlakoztatási mód, s leginkább a hajlékonylemezek meghajtói körében használatos. Az ilyen egységek nem csereszabatosak egyetlen más gyártó egységeivel sem, ezért velük ebben a tesztben nem is foglalkoztunk. A másik fajtájukat – a szabványos felületen át csatlakozókat – keresgéljük össze; ezek elvben minden olyan géphez csatlakoztathatók, amelynek ugyanilyen szabványos illesztőfelülete van. Keresés közben nem számítottam egybe-

többi egység PCMCIA kártyás, illetve egy szerkezethez, a CD-íróhoz van USB, párhuzamos és PCMCIA illesztőkábel. Lényegében ezzel a három lehetőséggel lehet találkozni a noteszgépek körében. A tápellátás általában megoldható az illesztőről, bizonyos esetekben azonban saját tápellátást is be kell vetni. A hordozhatóság szempontjából igen jó, ha kicsi a méret és a súly, és könnyű elrejtetni vagy rögzíteni a kábelt. Saját hordtáskára fölösleges volna számítani, hiszen ezeknek az egységeknek úgyszólván a noteszgép táskájában a helyük.

körtét és diót kell egymás mellé tenni, hiába Teszt tehát a rovat címe, az itt ismertetendő egységeket nem le-

előkotrása már szinte gyerekjáték volt. Mindkettőt rámásoltam egy lemezre, s betettem az idegen gépbe;

1. kép. USB illesztős hajlékonylemezes egység

2. kép. Az EagleTec CD-olvasója

re, mint CD-olvasókra és -írókra, de kiderült, hogy szabványos illesztővel hajlékonylemez-meghajtó is létezik, úgy USB csatlakozó doboz. A

lemez-meghajtókat szokásainktól eltérően most nem a gyártó neve szerinti ábcérendben ismertetem, hanem funkciójuk szerint. Most almát,

3. kép. Olvasó a Portocom kínálatából

het egymással összetvetni, vagyis csak hármat lehet, a másik kettő erre vagy arra kilóg a sorból.

Hajlékonylemezes meghajtó

Ez a rövid cím a hordozható szócskával kiegészítve pontosan meghatározza az Ant Kft.-től kapott kis dobozt; egyébként a Sony kínálja notesz- és szubnoteszgépeire. Az egység a szokásos VAIO formában pompázik (1. kép), metáležüst külső, kerek elő- és hátlap; a kisebb Sony noteszok használják hajlékonylemez írására és olvasására. Külön nem adtak meghajtót, az a gépen eleve telepítve van, így az egység USB-re való felugrásakor a rendszer nem is jelezte, hogy új hardvert talált. Az operációs rendszer 3,5 hüvelykes meghajtójára kell csak kattintanunk, s a hagyományos módon látható a mágneslemez tartalma, az írható és olvasható.

Megpróbáltam ezt a Sony egységet egy másik gyártótól származó noteszgéphez illeszteni; csatlakoztatáskor azonnal megjelent az új hardvert találtam feliratú ablak. A Windows ilyenkor elemében érzi magát, és vesztettül keres – ez is volt az első nehézség: beszerezni a meghajtóprogramot. Megfelelő kéz- és lábtechnikával azután sikerült kivadászni a Sony-n levő .INF állományok közül a megfelelőt. (A módszer: *.INF keresés tartalommal; az eszköz nevével.) A .SYS állomány

gyerekjáték volt a telepítés is. Sajnos a Windows nem tette be B: meghajtónak, hanem közölte, hogy hajlékonylemezes egység már van, az új eszközt nem veszi fel, vagyis úgy tett, mintha az ott sem lenne. Egyszerűen csak akkor megy, ha a gépben nincs hajlékonylemezes egység (néhány noteszgépben CD- vagy DVD-olvasóra cserélhető ez a modul, vagy második akkumulátorra), vagy a meglévővet letiltjuk, csak persze ez előtt a fogás előtt a merevlemezre oda kell másolni a meghajtóprogramot. Sajnos, nem állt elő az a helyzet, hogy egyetlen USB vonalra való felhúzással egyszerre több hajlékonylemez-egység jelenjék meg; az operációs rendszer kereszthúzza számításaimat. A noteszgépvilágban ezek szerint lőttek a lemezzel lemezre való közvetlen másolásnak. Igaz, amúgy sem lett volna nagy gyakorlati jelentősége, inkább szakmai csemegetett volna. (Ha őt egeret lehet egyszerre egy gépbe kötni...)

A Sony egysége egy tanulsággal mégis szolgált: a noteszgépen meg lehet takarítani egy speciális (hajlékonylemez-) csatlakozót, hiszen az USB csatlakozó ma már kötelező, ott van mindegyik masina oldalán.

CD-olvasók

Ebben a kategóriában már három indulót sikerült összegyűjteni: egy, az Ant Kft. által benevezett Sony egységet, egy Portocom-féle meghajtót és egy EagleTec berendezést

4. kép. Ahogyan a Sony csinálja

5. kép. Mi mindenre nem gondolnak? A kinyitó tű a készülék alján

a Sowahtól. Közös sajátosságuk, hogy PCMCIA illesztéssel dolgoznak.

Az EagleTec tápellátására adnak egy kis közdarabot a billentyű/egér csatlakozóhoz, s az megcsapolja az ottani tápfeszültséget. A tápfeszültség jelenlétét egy gyenge fényű icipici LED jelzi az egyszerű fekete dobozon (2. kép). Ha a CD-ről olvas a gép, akkor ez a kis pötty erős vörös színűre változik. A felső lapon egy díszív és egy díszvális is látszik, ez törli meg a doboz fekete egyhangúságát. A csatlakozók a hátsó lapon sorakoznak: táp, adatkábel és hang, semmi extra. A telepítés is egyszerűen zajlott: felkendőzés az új hardver megjelenésén, meghajtóprogram hajlékonylemezek behelyezése, majd a szokásos újraindítási javaslat. Ezt elvettem, mert még valamit meg akartam nézni: a behelyezett CD újraindítás nélkül is beindult. Egyszerűen egyszerű, s ezért nagyszerű. Telepítéskor az a külön dugdosás elég ügyetlen dolog, főleg akkor, amikor a PCMCIA fogadóhely és a billentyűcsatlakozó egymással ellentétes oldalra esik. Ekkor, ugye, ami a kábeleket illeti, az a legjobb, ha az egység a gép mögé kerül, de akkor meg igen kényelmetlen használni. Szóval, néha lehet bonyolult és ezért kényelmetlen. Az érzelmek ilyenformán vegyesek. A legfeljebb hűsszoros sebességgel olvasó berendezés ára 40 000 forint.

A leírásban az áll, hogy a táplálásnak háromféle módja van: csak a PCMCIA kártyán keresztül, azután ugyanez, kibővíve a billentyűzet csatlakozásával, s végül egy 5 voltos

hálózati táp. A legelső változathoz azt a megjegyzést fűzik, hogy a különböző gépeknek más-más lehet a PCMCIA-terhelhetősége, megeshet tehát, hogy az egység a PCMCIA kártyán keresztül nem tudja felven-

A telepítésre egy hajlékonylemez szolgál, a DOS-os telepítés eszköztára és egy telepítési utasítás van rajta. A Windows 98-ban ez a telepítés minden külső adatállomány nélkül, a rendszerbeli meghajtókkal

6. kép. Traveller átlátszó pongyolában

ni a neki kellő, ismeretlen erősségű tápáramot.

A Portocom készüléke egy szintén feketének ható, metálfényű sötét szürkésbarna dukkózású fémdobozba került (3. kép). A doboz hátoldalán az adatsatlakozó mellett itt is megtalálható a hangkimenet és a tápcsatlakozás. Ehhez nem adtak tápegységet, bíznak gépeik teljesítőképességében. A tesztgépen most már két PCMCIA illesztésű CD egység lóg, mindkettő tökéletesen működik, igaz, hogy az egyik ott a PS/2 táploló kábel.

megoldható. Az adatolvasás maximális sebessége huszonnégyszeres.

Nézzük ezek után a Sonyt! A szokásos VAIO külső egység formájú, hosszában a hajlékonylemez méretével megegyező méretű, de annál szélesebb dobozról van szó (4. kép). A kábel benőt az egységbe, és a PCMCIA kártyához is fixen csatlakozik. A benőt kábel miatt a CD dobozán mindig ott fityegne a PC-kártya, csakhogy a kábelnek megvan a helye az egység alján, és lehet oda pattintani. Pompás megoldható.

A legjobb **10** közül **10** háttérben

Oracle áll

A világ legsikeresebb web helyei az Oracle e-business megoldásain alapulnak. Tudta ezt Ön?

További információkért látogasson el a www.oracle.hu web-oldalra, vagy hívja a 06/800-12000 ingyenes telefonszámot.

ORACLE

© 1999 Oracle Corporation. Minden jog fenntartva. Az Oracle az Oracle Corporation bejegyzett védjegye. Más használt árucikkek márkái a képekben láthatók. A statisztikai adatok az 1998-as Collaborative Marketing Survey „10/10 business to internet” című kiadványán alapulnak.

dás. A bemélyedés egyik oldalán van egy kis bevelés az ujjunknak, a másik oldalon egy kis támasztó gumi háromszög. A pontos és információban bővelkedő gépkönyvből megtudtam, hogy ez nem valamiféle öncélú dolog; ha a kis háromszöget kihúzzuk, akkor előtűnik a szára is (5. kép): a CD nyitására szolgáló tűske – nem kell gemkapocsból hajlítgatni. A Sony mindenre gondol! Ez tán természetes is, ha a berendezés ára 89 000 forint.

A tápellátás az egyetlen kábelen át érkezik, egyébre (külső tápra) nem is volna mód, hiszen mindössze egy hangkimenet van a kis dobozban. A tápfeszültség meglétét egy kis zöld négyzet jelzi a tetőlapon, a lemezelvasást pedig az ajtón levő sárga négyzet felvillanása. A telepítési hajlékonylemezeiről megy, újraindításra nincs szükség, az olvasó rögtön üzemel, legfeljebb a CD tizenhatszoros sebességgel. Ezen az egységen minden a helyén van, tetszetős, praktikus – az olvasók közül ezt választanám.

CD-író utazóknak

A Napfény Kft. hozta el szerkesztőségünkbe a német Freecom gyártotta Traveller CD-egységet. Ez CD-író, egyben -újraíró és persze -olvasó. Sebességadatai: négyszeres írás és újraírás, hússzoros olvasás. Az alapgép egy egyik felén átlátszóan kékes, a másik – alsó – oldalán szintelen dobozban (6. kép) helyezkedik el, a nyomtatott áramkört panel átlátszik a házon (ez az iMac-megjelenés).

Az alapegység dobozában semmiféle csatlakozási lehetőség nincs, a megfelelő illesztési módot külön lehet kiválasztani a négy lehetségesből: párhuzamos, USB, PCMCIA és IEEE 1394 (iLink vagy Firewire); ez utóbbi kábelt nem kaptuk meg. Minden kábelben van illesztőlógika, ez illeszti a szabványos sínrendszert a CD-egység csatlakozójához. A csatlóegységek egy kábelből és egy aprócska illesztő dobozból állnak (7. kép).

A kábelekhöz két hajlékonylemezt mellékelnek, az egyik a DOS-ra és a Win 3.x-re, a másik a Windows 95/98/NT-re való telepítéshez használható (az USB kábelhez csak a Windows 98-as telepítőt adják). Az USB és a PCMCIA telepítése ezekről a lemezekről Windows 98-ra pofonegyszerű, a felismerés után a szokott módon halad, és újraindításra sincs szükség, az egység azonnal működik. A párhuzamos csatlókábelhez a lemezen levő telepítő programot kell elindítani. Ekkor egy szokásos programtelepítés következik, a végén újraindítási ajánlással. Ha ezt nem fogadjuk el, akkor a CD-egység nem lesz látható.

A tápellátásra többféle mód kínálkozik: beépített akkumulátorral – ettől igazán utazó az egység –, külön tápegységgel, vagy az illesztő kábelen át (csak a PCMCIA-val és az IEEE 1394-gyel). A doboz oldalán kapcsolhatjuk a készüléket akkumulátoros vagy számítógépes tápellátásra; ha a noteszgépet kikapcsoljuk, ezt az egység érzékeli, és nyomban kikapcsol. A készüléken oldalt található a kiszolgálófelület, itt van az illesztő csatlakozója, a tápcsatlakozó, a hangkimenet és a tápüzemmód-váltó. A fedőlapon egy zöld pont jelzi a bekapcsolást; ez a LED a töltést is mutatja, sárga

7. kép. Három kábel a Freecom választékából

vagy piros fényvel, illetve villogással. Az üzemlet jelző LED-et az ajtóba foglalták bele.

CD-k írásához a lapunkban már korábban bemutatott (s most már Adaptec) Easy CD Creator 3.5-öt

adják a berendezéshez. A programcsomag tartalmazza a Direct CD 2.5-öt is.

Az íróegység nagyon kellemes és jól variálható segítőtárs lehet munkánkban, hiszen egyre nagyobb adatállományokkal dolgozunk, s előfordulhat, hogy az eredmény noteszgépen áll elő; csak fogjuk az író, és felírjuk az állományt egy CD-re. Az alapgép ára 130 080 forint, a párhuzamos illesztőjű kábelé 10 640, az USB-sé 16 000 forint, a PCMCIA pedig 13 920 forintért kapható.

Összecsomagolás

A külső egységek feltehetőleg a noteszgépek hordtáskáinak egyik bugyrában kapnak helyet, amennyiben a gépben nincs meg a beépített

változatuk. A Traveller író külön kategória, de azon sincs túl sok hurokolnivaló, hacsak nem akarjuk az összes lehetséges illesztőkábelt magunknál tartani. A külső egységeknek van helyük a Nap alatt, mert csak akkor kell a teljes konfigurációt mozgósítani, ha mindent helyben akarunk csinálni, vagy pedig nem tudni, milyen feladat vár ránk; jó, ha minden nálunk van, elbírija a kocsit.

Ezek az egységek, mivel lehozhatók a gépről, lehetővé teszik, hogy sallangoktól mentes alapgépet válasszunk, s ha csak a billentyűt és a képernyőt kell használnunk, akkor könnyű számítógépet hordozhasunk. Hogy ez az alapgép milyen legyen, azt noteszgép-összeállításunk segíthet kiválasztani. ☞

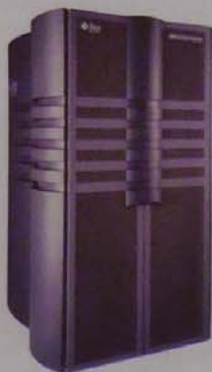

Az erő és szabadság tökéletes egysége.

Ismerje meg a Sun adatközpont megoldást, az internet korának leghatékonyabb adatátviteli eszközt. A nagyvállalati szerverek megbízhatósága és nagy teljesítménye – a yin – mellé a hálózat méretezhetőségére, gyorsaságára és rugalmasságára – a yang-ra is szükség van az egység megteremtéséhez. A Sun adatközpontjai pontosan ezt nyújtják: azon teljesítmény és szabadság ötvözetét, amire egy nagyvállalatnál szükség van.

A Sun Enterprise 10000 többet nyújt egy erőteljes szervernél: 64 proceszorig bővíthető, tárolóhelye és kapacitása virtuálisan szinte korlátlan. Mindezt kiegészíti a Solaris operációs környezet, a legméretezhetőbb és egyben legmegbízhatóbb operációs rendszer.

A Dataware, mint a Sun hivatalos viszonteladója, méretében és fontosságában kiemelkedő vállalatoknál megvalósított projektek során bővítette a Sun-os UNIX ismereteit és szerzett jártasságot a Sun rendszerek üzemeltetésében. Ezáltal a cég biztosítja mindazt a szakértelmet, amely a Sun rendszerek – így az adatközpontok üzembe helyezéséhez elengedhetetlen. Két cég, amely megoldásaival összeköti Önt és vállalatát a világgal.

©1999 Sun Microsystems, Inc. Minden jog fenntartva. A Sun, a Sun Microsystems, a Sun logo, a Sun datacenter.com, a Sun Enterprise, a Solaris, JAVA a Java logo és a The Network Is The Computer a Sun Microsystems, Inc. bejegyzett védjegyei az Egyesült Államokban és más országokban. www.sun.hu

Ember hiányérzet nélkül

Nem nagy dicsőség Magyarországnak
a kelet-európai összehasonlítás

Mártonffy Attila e heti beszélgetőtársát elkerülték az anyagi gondok, ezért amikor egysíkúnak találta egyetemi tanulmányait, megtehetette, hogy kirándulást tegyen a számítástechnikai iparba, ahol végül is ott ragadt. **Kóka János**, az Elender vezérigazgatója eredetileg orvosnak készült, de ő is pályaelhagyó lett, mint sok szakmabeli társa. A kiugrott doktor a következőkben felállítja saját és az internetes-távközlési közösség diagnózisát.

– Nos, essünk túl a személyes bemutatkozáson.

– Budai polgárcsaládból származom...

– Ezek szerint a jelenlegi kormány az ön kormány, nemde?

– A „polgári” kifejezést politikai tartalom nélkül értem, politikai beállítottságom egyébként nincs, vagy ha van is, nem veszek róla tudomást.

– Egyáltalán nem érdekli a politika?

– Ezt azért nem mondanám, de sem én, sem a családom soha nem politizáltunk. Esetemben egyébként a munkámmal és a családommal töltött idő után az aktív politizálásnak már nem maradna helye. Budapestben nőttem fel, ám 14 éves koromban elkerültem az esztergomi ferences gimnáziumba. Az 1990-ig ott eltöltött négy év meghatározó volt az életemben, hiszen éppen az átmenet időszakában, speciális környezetben fogadhattam be mindazt az információt, ami szellemi alapot teremtett a körülöttem zajló események megértéséhez. Érettségi után felvettek a Semmelweis Orvostudományi Egyetemre, s 24 éves koromban doktoráltam. Végzettségem tehát orvos.

– Úde színfolt a nagy magyar informatikai paletta pályaelhagyó villamosmérnökei között. Mégis, hogy került a csizma az asztalra?

– Negyedéves koromban akkori barátom – ma már feleségem – nővérenek a férje, tehát a mostani sógorom, **Lepp Gyula** megkérdezte tőlem, hogy a tanulást mellett nem volna-e kedvem egy kicsit dolgozni a cégénél. A cég az Elender volt, amelyet ő maga alapított 1990-ben. Örömmel kaptam az ajánlatot, hiszen az Elender akkoriban már az egyik piacvezető volt a no name személyi számítógépek értékesítésében.

Két út állt előtte

– Netán üzemorvosnak állt be?

– Nem, eleinte kisegítő munkát végeztem, majd beszálltam az Elender pénzügyes projektjébe. Az egyetem mellett, jobban mondva helyett végeztem mindezt, s lettem előbb projektmenedzser, majd kereskedelmi igazgató. A tanulást persze nem hagytam abba, csak éppen a leg-szükségesebbekre korlátoztam az egyetemi jelenlétemet. Az egészségügyi indítással ugyanakkor kezdetül megvolt bennem, mindig is gyógyítani szerettem volna, pedig egy orvos sem volt a családban.

– Ha ekkora volt önben az elkötelezettség, mi billettette ki mégis a pályáról?

– Mindig sok irányba érdeklődtem, többek között ez mozdított az Elender felé, anyagi megfontolásaim nem voltak. Egyszerűen untam

csupán egyvalamit csinálni. Másrészt az orvosláshoz nagyon sok minden szükséges, többek között például az, hogy az ember megtanulja, megértse a tudományt. Én azonban úgy hiszem, ezt mindenki meg tudja tenni, méghozzá könnyebben, mint a műszaki vagy a jogi tudományok esetében. Ami viszont tényleg nagyon kell, az egy nagy adag elhivatottság, aminek a segítségével át lehet vészelni az egzisztenciális ellehetetlenülés hosszú időszakát, továbbá szükség van olyan belső késztetésre, ami a beteget, nem pedig a betegséget állítja a középpontba. Be kellett látnom, hogy minden vonzalmam ellenére engem inkább a betegségek érdekelnének, a betegeket sokkal kevésbé tudom lelkiileg megközelíteni. A dolog másik vetülete, hogy amikor az ember bekerül az egyetemre, még nem ismeri az egészségügyet; csak később jön rá fokozatosan, hogy egy tisztára feudális jellegű társaságba csöppent, ahol abszolút mértékben a tekintélyelvűség határozza meg az előmenetelt, ahol nem menedzserek és nem üzleti beállítottságú emberek hiszik azt magukról, hogy képesek kórházat igazgatni, s ahol a körülmények éppen az ellenkezői egy sikeres vállalkozói közegnek.

Igy nem meglepő, hogy az Elender mellett döntöttem. Egyre több feladatba kapcsolódtam be, ráadásul 1995-ben elkezdtünk az internet-szolgáltatáson is gondolkodni. Ez két szempontból volt meghatározó az Elender életében. Egyrészt 1995-ben jutottunk el ahhoz az inflexiós ponthoz, amikor a Bokros-csomag és egyéb negatív hatások miatt a számítástechnikai üzletág hanyatlóba fordult volna, ha nem kezdünk más tevékenységbe; másrészt pedig ez az év volt az, amikor Magyarországon iszonyú lelkesedéssel kezdtek el foglalkozni az internettel. Éreztük, be kell szállni, bár valójában pontosan még nem tudtuk, mik az üzleti motívumok, mi mentén lehet előrehaladni. A projektet én kaptam meg mint kereskedelmi igazgató. Az egyetemen közben le-diplomáztam, ezt követően ügyvezető igazgató lettem **Lepp Gyula** mellett. Az internet pedig egyre jobban kötötte magát; amikor elkezdtük, még hárman csináltuk egy 35 fős cégben, most pedig a jelenlegi 120 ember közül nincs, aki ne foglalkozna internettel. A következő mérőföldő számomra a Sulinet volt, amit 1997-ben már mint teljes állású munkaerő vezényeltem le. 1998-ban bejött pénzügyi befektetőként az Advent, aminek nyomán rész-

vénytársasággá alakultunk. Engem kineveztek vezérigazgatónak, **Lepp Gyula** pedig az igazgatótanács stratégiai irányítással foglalkozó elnöke lett.

Részvény nélkül, szabadon

– Aztán jött a stratégiai befektető...

– Igen, a PSINet kivásárolta a tulajdonosokat: vagyis a főreszvényes

Kóka János

Lepp Gyulát és nővérét, az Advent 25 százalékát és az én 8 százalékomat. Míg azonban a többiek távoztak a cégtől, én átvettem az irányítást, egyben kineveztek a PSINet country managerévé, ami két dolgot jelent. Egyrészt, hogy az amerikai vállalat nem tesz magyarországi leányvállalata fölé vezérképviseletet, másrészt a cég Magyarországot nem pusztán befektetési célpontnak tekint, hanem a közép- és kelet-európai expanzió központjának is.

– Térjünk kicsit vissza a Sulinethez. Mennyire határozta meg ez a projekt az Elender későbbi sorsát?

– Kétségtelenül az egyik fontos szempont volt abban a tekintetben, hogy milyen szereplői lesznek a későbbi konszolidációnak. Egyrészt tehát megszabta az irányt, másrészt belső kultúrát teremtett, és hosszú távon biztos pénzügyi alapra helyezte az Elender. Talán nem szerénytelenség, ha a Sulinetet a cég sikertörténetének tekintem.

– S vajon mennyi ebben az ön saját része?

– A személyes sikert mindig nagyon óvatosan kell kezelni, mert a projektmenedzser csak akkor lehet sikeres, ha a többi résztvevő is sikeres. Nekem szerencsém volt ebben a tekintetben.

– Mindenesetre elég szép siker, ha azt nézzük, hogy orvostanhallgatóként nyergelt át az informatikára. Elégé eltérő terület; hogyan felelt meg a feladatnak?

– Mint már említettem, a váltás folyamatos volt, s közben az is ki-derült, hogy mostani területem jobb vagyok, itt inkább meg tudom valósítani, ami bennem van. Elképzelhető, hogy ma közép-szerű orvos lennék, vagy akár vihettem is volna

valamire az egészségügyben, de úgy nem érezném magam teljesnek. Ezzel szemben egy olyan üzletágban, mint az internet, az egész ember kitöltődik azzal a robbanásszerű fejlődéssel, amit az ágazat produkál. Hiányérzetnek nyoma sincsen bennem, semmilyen tekintetben.

Lesújtó diagnózis

– Ezek után nincs más hátra, mint hogy arra kérjem a doktor urat, állítsa fel a magyar informatika, az internetpiac és a távközlés diagnózisát, s ha szükséges, javalljon gyógymódot!

– A PSINet magyarországi befektetését az ország gazdasági fejlettsége, a piac konszolidáltsága és az Elender pozíciója mellett azzal indokolta, hogy távközlési szempontból hazánk a térség legfejlettebb állama. Ezt nem vitatom, de nem hiszem, hogy az nagy dicsőség lenne, ha Kelet-Európa távközlési helyzetével hasonlítják össze Magyarországot. A honi távközlés helyzetét egyébként rettentő borúsan látom, tekintettel arra, hogy hiába van fejlődés, ha ez elhanyagolható a világméretű előrehaladáshoz képest. Például mi azt az ISDN technológiát használjuk és propagáljuk széles körben, amely a világ fejlettebb felében már sokkal kevésbé a professzionális adatátviteli igényeket, inkább a lakossági piac kényelmét szolgálja. Elkeserítőnek tartom, hogy idehaza csak hírből ismerünk olyan technológiákat, mint a DSL, a szélessávú zsinór nélküli átvitel vagy az ATM; hogy a közönségesnek mondható adatátviteli szolgáltatásnak semmivel sem indokolható magas ára van; hogy egy ISDN hívásért 25 százalékkal többet kell fizetni, mint egy szintén indokolatlanul drága analóg telefonhívásért, aminek semmiféle műszaki oka nincs; hogy néhol heteket kell várni a távközlési kapcsolat kiépítésére, s még sorolhatnám.

Tragikus, nyomorúságos és siralmas, hogy Magyarországon nincs sávszélesség, aminek folytán az internetszolgáltatók sok százezer embert 30-40 megabitsnyi sávszélességgel kénytelenek kiszolgálni; ekkora sávszélességgel Amerikában egy tisztességes internetkávózó is rendelkezik. Mindez azért történhetett így, mert a Matáv a nemzetközi távközlési kapcsolatok kialakításában meglevő valódi, majd kvázi monopolhelyzetét oly mértékben ki tudta használni, hogy még a méregdrága műholdas szolgáltatók is el tudják adni kis, nagy késlettel működő sávszélességüket.

Elindultak a kábeltéves szolgáltatások is, de ez nem más, mint a kábeles internetszolgáltatás megcsúfolása, mivel a társaságok másodper-

cenkénti 10 megabites sebességet ígértek, miközben saját csatlakozási sebességük 128 kilobites. A helyzet most van változóban, amikor nagy nemzetközi befektetők megteremtik a globalizáció lehetőségét. Az internet anarchikus közösségében, ahol az adatok indeterminisztikusan áramlanak, nagy problémát jelent, hogy miként lehet minőségi szolgáltatást nyújtani. Szerintem csak egyféle-képpen: ha valaki világméretben egyszerre tulajdonolja és ellenőrzi a hálózatot.

Hol itt a tisztesség?

– Mi a véleménye az internet-, illetve a távközlési piacon zajló éles versenyről, a tisztességes piaci magatartásról – ha egyáltalán beszélhetünk ilyenről?

– A távközlési piacon nem látok tisztességtelen magatartást, van viszont gyilkos verseny és pozíciófétés, illetve erős lobbitevékenység folyik. Ami az internetszolgáltatókat illeti, ott már más a helyzet: tudok olyan szolgáltatót, amely valóban adatokat közöl magáról, megtévesztve ezzel a fogyasztókat.

– Mikor érnek el oda a magyarországi internetszolgáltatók, hogy egyformán fontos lesz számukra a lakossági és az üzleti szegmens?

– A fizetőképességgel magyarázható a két csoport kezelésének különbözősége. A két véglet közül a dedikált, személyre szabott professzionális szolgáltatás igénylői képesek megfizetni a magas árat. A másik véglet, a lakossági piac viszont rendkívül érzékeny, s az olcsóság fejében nem zavarja, hogy nincs vagy alig van támogatás, foglaltak a vonalak, vagy épp lassan jön be egy-egy honlap.

– Nem is a szolgáltatás díja, hanem inkább a távközlési tarifák tartják vissza a magánfelhasználókat.

– Az internetszolgáltatói vonalon teljesen érthető, hogy üzleti megfontolásból miért fordulnak inkább a nagyfelhasználók felé, az azonban kevésbé fogható fel, hogy a távközlési tarifáknak miért kell akadályozniuk az otthoni internetezés terjedését, illetve hogy a Matáv miért nem kínál olyan internetszolgáltatót, ami kielégítené a felhasználói igényeket csúcsidejében is. Arra tudom ezt visszavezetni, hogy nincs alternatíva, akitől még igénybe lehetne venni szolgáltatást. Tudomásul kell venni, hogy 2001-ig a Matáv nem adta fel pozícióját, s a Matáv részvényesei örülnek a nyereség növekedési ütemének. Ez is egyfajta üzlet, kérdés azonban, hogy mennyire hosszú távú filozófiát tükröz, s eléri-e a Matáv, hogy monopoliumának megszűnése után, aki csak tudja, elhagyja, s alternatív szolgáltatót keres.

Minden, ami számítástechnika

QWERTY
COMPUTER

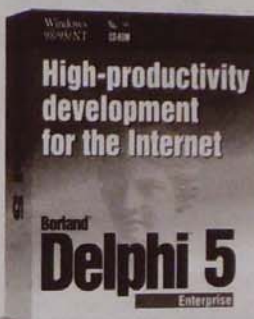
Qwerty Computer szolgálat
113 Budapest, Bem tért. 21.
Tel.: 06-1-277 740 20-27
Fax: 06-1-277 740 27
E-mail: info@qwerty.hu
www.qwerty.hu

Qwerty Gyártás és Kereskedelem
113 Budapest, Bem tért. 21.
Tel.: 06-1-277 740 27
Fax: 06-1-277 740 27
E-mail: info@qwerty.hu
www.qwerty.hu

Qwerty Kereskedelem és Szállítás
113 Budapest, Bem tért. 21.
Tel.: 06-1-277 740 27
Fax: 06-1-277 740 27
E-mail: info@qwerty.hu
www.qwerty.hu

Borland

• Kérszinten nélkülözhetetlen alkalmazások rendszerei az új Interbase Express segítségével

• Az új InternetExpress segítségével nagy sebességű Internet alkalmazások készíthetők

• Újdonság az XML támogatása, amivel gyorsan és könnyen szolgáltathat adatokat a WEB felől

Delphi 5

• Az új TeamSource segítségével a fejlesztésük jobban és gyorsabban együtt tudnak működni, ezért az egész fejlesztőcsapat termelékenysége növekszik

A Borland Magyarország november 15-től megnyitotta CERTIFIED BORLAND EDUCATIONAL CENTERÉT.

Kezdő és haladó tanfolyamokra jelentkezés folyamatosan a www.borland.hu web oldalunkon, vagy a 252-8145-ös telefonszámon.

AKCIÓ! Rendkívüli licenc árak. Hívja irodánkat!

Borland Magyarország, 1143 Budapest, Hungária krt. 79-81., tel.: 252-8145
Fax: 363-0098, internet: <http://www.borland.hu>, e-mail: info@borland.hu

Budapest XIV., Hungária krt. 65.

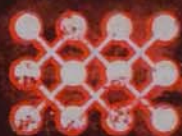
Önálló épület BÉRELHETŐ

Iroda, bolt, raktár

Külső-belső parkolók

Teljes műszaki háttér

Érdeklődni a 383-4356/102-es melléken lehet.

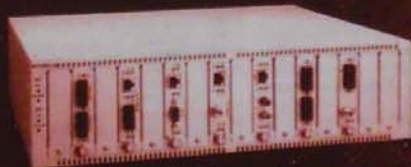

CROWN-TECH

HÁLÓZATOK

N BASE
XYPLEX

FIBER DRIVER
TERMÉKCSALÁD

D-Link

USB ESZKÖZÖK
A JÖVŐ PERIFÉRIÁI

NETWORK
MICRO

MEGNÖVELT PORTSZÁM
ÉLETTARTAM GARANCIA

ÚJ TERMÉKEK

1118 Budapest, Pannonthalmi út 35. Tel.: 319 2995, 319 2996, 319 2997,
Fax: 319 3326 E-mail: sales@crowntech.hu, support@crowntech.hu · Web: www.crowntech.hu

HÍREK

Elkészült a Mozgóképtár film-történelmi CD-ROM-sorozat 5. része, amely az 1963 és 1998 között készült magyar játékfilmek történetét dolgozza fel. A Magyar Filmtörtézet által kiadott lemez 29 filmrészlet, négy száz fotó, több mint hétszáz életrajz és hatvan cikk segítségével mutatja be a magyar játékfilmnek ezt a korszakát. Készítői szerint a kiadvány szerkezete révén a közoktatásban is felhasználható. A hatrészesre tervezett sorozatból három-három részt szánnak a játékok, illetve a dokumentumfilm bemutatására. Ez a lemez – bár az 5-ös sorszámmal viseli – a második elkészült darabja a sorozatnak. (A kiadó)

Novemberben jelent meg a Népszabadság kiadványának mellékletének CD-ROM-kiadványa; ez természetesen egy szakácskönyv, Frank Júlának Az áramvonalas fakanál című munkája. A cím magyarázata, hogy olyan ételek receptjét tartalmazza – szám szerint több mint ezret –, amelyek elkészítéséhez jól felhasználhatók a konyhában ma már hétköznapi számú gépek. A széles – a leggyeszebb ételekig terjedő – választékot 100 színes fénykép illusztrálja. (A kiadó)

Szintén a Népszabadság és a Kossuth Kiadó közös munkája az AUTÓ 2000 című, CD-n megjelent autókatalógus. A lemez 62 gyártó több mint 1800 modelljének legfontosabb műszaki paramétereit tartalmazza, minden típus színes fotókkal mutatja be. A katalógus használatát egy keresőprogram könnyíti meg, ebben beállíthatjuk a keresett autó adatait, felszereltségét stb. A katalógusban szereplő járművek 15-féle szempont szerint rangsorolhatók. (A kiadó)

Horvát-magyar elektronikus szótárt adott ki az Akadémiai Kiadóval közösen a Morphologic. A 25 ezer horvát szót és 8 ezer kifejezést, valamint az ennek megfelelő 30 ezer magyar szót és 10 ezer kifejezést tartalmazó CD a Morphologic MoBiD-iájának nyelvi technológiájára épül. A közös szótár illeszkedik a Morphologic meglévő szótársorozatába, és egyben az első tagja az Akadémiai Kiadó induló elektronikus szótár-sorozatának. (A kiadó)

A napokban került az üzletekbe a Scriptum Angol-magyar bank- és tőzsdeszótára. A szótárban 48 ezer angol címszó és szak kifejezés található, valamint a hozzájuk tartozó 41 ezer magyar jelentés. A szótár a Scriptum hagyományos GIB kezelőszoftverével használható, segítségével nemcsak a címszavakra vagy kifejezésekre, hanem a teljes szövegre is lehet keresést kérni. A speciális, a hétköznapi szótárakban nem található anyagot tartalmazó szótár a GIB-bel együtt használható az Ország-Élel Angol-magyar elektronikus nagyszótárral. Így teljes nyelvi támogatást nyújt az üzleti életben. A hálózatos verzió intranetben is futtatható a GIBWEB kezelőprogrammal, az egyedi licencként jóval olcsóbb megoldásként. (A kiadó)

További híreink: www.szamitastechnika.hu

Természetjárás számítógépen

Vessünk csak egy pillantást az órarendünkre! Ma azok örülhetnek igazán, akik kedvelik az élővilág- és a fizikaórákat. És mivel a tananyagot Csórián Sándor tanár úr ismerteti, biztosak lehetnek benne, hogy audiovizuális szemléltetőeszközökben ma sem lesz hiány. Pszt, becsengettek!

Néhány napja egy (nagyon) nagy szoftvercég hazai képviselőjével volt alkalmam beszélgetni, aki – mintegy mellékesen – megemlítette, hogy e hazában nem éri meg jó minőségű, de nem üzleti feladatokat megoldó szoftvereket, például játékokat forgalmazni. Ugyanis a magyar átlagjövedelemhez képest drágák, célközönségük pedig rutinosan másolja őket.

tartalomjegyzéket hiába keresünk, a fő részek (fejezetek) a DK többi lemezéről jól ismert stílusú, az 1. ábrán látható nyitóképernyőről érhető el. A legfontosabb állat- és növényfajokra a következő fejezetek alatt találjuk: Növények és gombák, Gerinctelenek, Hüllők, Kétféltek, Madarak, Rovarok, Halak és Emlősök. Ezek tartalmazzák – enciklopédiák pedig rutinosan másolja őket.

zés, a veszélyeztetett élőhelyek és fajok. Hasonló gyűjtőkönyv az Ökológia is, amelyben az élővilág anyagforgalmáról (szén-, nitrogén-, vízciklus stb.), az energiaáramlásról és olyan általános témákról találunk leírást, mint a kommunikáció, az élősködők, vagy a társas viselkedés. Az ismeretanyag mérete folytán egyik fejezet sem törekedhet teljeségre, csak a legjellemzőbb vagy a

1. ábra

2. ábra

Lehet, hogy igaza volt: kis piacon minden kalózpéldány duplán számít. Szerencsére akadnak azonban olyan vállalkozó kedvű kiadók, amelyek ennek ellenére világszínvonalú multimédia kiadványokkal jelentkeznek. Közéjük tartozik a Panem, amely legutóbb az angol Dorling Kindersley (DK) kiadó 1997-es A természet enciklopédiája (Encyclopedia of the Nature) című CD-ROM-jának készítette el a magyar változatát. A DK nem ismeretlen a könyvbarátok előtt sem, hiszen, egy-egy témára koncentrálló ismeretterjesztő albumai itthon is kaphatók.

A CD címében említett természet a Föld élővilágát jelenti, erről szól a lemez, olyan határterületekkel kiegészítve, mint az élet keletkezése, az éghajlat vagy az évszakok változása. Kihasználva a számítógép adta lehetőségeket, 50 videorészlet, 74 animáció és 900 fotó illusztrálja az anyagot. A szöveg – hasonlóan a DK könyveivel – viszonylag kevés, a hangsúly a szemléletesen van.

Ezen lemez érthetőségi szintje az általános iskola felső tagozatának felel meg, bár lehet, ennek megítélésével csínján kell bánni, és nem csak azért, mert a recenzens már régén járt iskolába. Vajon hányan tudják például, hogy mikor életek a Spielbergek köszönhetően népszerű dinoszauruszok, vagy hogy mit eszik a nálunk is honos borz? Maradjunk annyiban, hogy a lemez anyagának jó része a felső tagozatos tankönyvekben található meg, persze nem ilyen szemléletes formában. Az élőlények rendszerezéséről szóló rész pedig már inkább középiskolai anyag.

A CD-t elindítva főmenüt vagy

amelyek a 2. ábrán látható formában jelennek meg. A címszó nem egyes fajokat, hanem jellegzetes fajcsoportokat mutat be. Minden címszó felolvastatható, és közülük jó néhány narrátorszöveggel kísért animációt vagy rövid videorészletet is tartalmaz. (Utóbbiak egy 13x9,5 centiméter méretű ablakban futnak.) A címszó megjelenésekor kapunk egy kisebb, két részből álló ablakot is, „Bővebben” és „Fajtalista” megnevezéssel. Ezeket át lehet a téma további részleteire, illetve a csoporthoz tartozó más fajt leíró ablakra ugrani, az ablaknak már csak a címet olvassuk fel a narrátort. Sok esetben itt is van rövid mozgóképrészlet vagy az állat hangját bemutató hangbejtszás; utóbbiból összesen 39 található a lemezen. A kiemelt szavakra kattintva megjelenik azok magyarázata. A címszóablakokban a „Lásd még” ikonnal más fejezetek kapcsolódó témáira lehet átlépn.

Ónálló fejezetet kapott a kiserőtémák közül: az Éghajlat, a Mikrovilág, az Ősidoők élővilága, az Élőhelyek és a Rendszerezés. A nyitóképernyőn találunk egy Zöld Könyv és egy Ökológia című fejezetet is. A fejezetek képernyő-megjelenése függ a témájuktól. Az Élőhelyek fejezet például egy képzetelteli panorámaképpel mutatja be a kiválasztott tájat, egyes részeire vagy a rajta megjelenő állatokra kattintva lépünk be a címszóablakokba. A kiserőtémák ablakait nem olvassuk fel a narrátort, kivétel a Mikrovilág, ahol viszont csak hallgatni lehet a szöveget, olvadni nem, ami kissé zavaró.

A Zöld könyv olyan – az emberrel beavatkozással kapcsolatos – témákkal foglalkozik, mint a globális felmelegedés, a környezetszennye-

legérdekesebb részeket mutatja be. Egyetlen kivétel a Rendszerezés fejezet, amely már a gimnáziumi biológiaórákhoz használható, és alrend szintig (például emberszabásúak) tekint át az élővilágot.

Mit mondott a rigó?

A lemez legszórakoztatóbb részei csak közvetve kapcsolódnak a tanuláshoz. A Madárhang-lejtszó például különböző funkciójú (riasztó, hívó stb.) madárhangokat mutat be, 4-5 fajt véve mintául. Fülünket játékos módon mindjárt próbára is tehetjük: ki kell találnunk, melyik madártól származik a lejátszott hang. Az Állati szemmel 7 állat látásmódját hasonlítja össze az embe-

ri szemmel látható képpel. A Csodálatos közelképek ugyancsak juttatnak közeli felvételekre kell kitalálnunk, hogy a felsorolt lehetőségek közül mit ábrázolnak. Mivel a képek máshol nem szerepelnek az anyagban, egy részük riasztású életlen is, inkább csak tippelni lehet a helyes választ, mint tudni.

A lemez által is gazdagított tudásunkat egy igaz fejtorjátékban próbálhatjuk ki, amelynek a paramétereit – hány kérdés legyen, milyen témákból álljon, mennyi idő legyen rá, stb. – beállíthatók. Eleinte hiányoltam az ablakokban a visszalépés gombot, ám erre a célra egy lista hívható elő, nézelődésünk utolsó 20 helyszínével, és bármelyikre visszatérhetünk egy kattintással. Hasznos segítség a kereséshez az Index, amellyel nemcsak a szövegben előforduló szakszavak, hanem a videorészletek, az animációk és az állathangok között is lehet kutakodni.

A képernyő nem tudunk kurzorral szöveget vagy képet kijelölni, de van parancs, amellyel az aktuális ablak, a teljes képernyő és az aktuális ablak szövege is a vágólapra másolható. Ugyanezeket a részeket a programból ki is lehet nyomtatni.

A CD egy, a programot röviden bemutató, a könyvespolcon elhelyezhető könyvecskeben kapott helyet. Összefoglalásképp elmondható, hogy a lemez igényes felületű, gazdag tartalmú, jó szívfel ajánlható minden érdeklődőnek, egy jó tanácsal: néha menjenek kirándulni a valódi természetbe is!

A futtatáshoz szükséges minimális konfiguráció: 486DX/66 megahertz CPU, 12 megabájt memória, 16 bit színmélységű megjelenítő, hangkártya és Windows operációs rendszer.

(A természet enciklopédiája, Végzetlen világ sorozat, Panem-Dorling Kindersley, 1999, ajánlás ára: 9900 Ft)

Fizika és filozófia

Nehéz vállalkozásba fogott a Random Publishing, amikor 1997-ben elkészítette az Univerzum története (History of the Universe) című CD-ROM-ot, mert a lemezen a csillagászat szorosan kapcsolódó témák – Naprendszer, csillagok, galaxisok stb. – mellett helyet kapott a relativitáselmélet, a kvantummechanika, a gravitáció, a szuperhűrok elmélete, vagyis szinte a teljes modern fizika. Nemrég pedig akadt egy magyar kiadó, a Typotex Kft., amely megjelentette a lemez magyar nyelvű változatát.

Az említett tudományok eredményeinek ismeretterjesztő – vagyis a szükséges matematikai eszközök nélküli – bemutatása önmagában is jókora feladat. Ehhez járul még a

reál tudományokkal szemben megszokott tartózkodás, sőt általában a természettudományoknak az utóbbi években tapasztalható általános leértékelődése.

A matematikával, a fizikával, a kémiaiával, a technikaival szembeni elfogultság nem új keletű. Ezek a diszciplínák, a közfelfogás szerint, szakbarbároknak valók. Nem is igaz tudományok, hiszen hiányzik belőlük az egységesség, az alkotás öröme, már minden fel és ki van találva, nem érdemes velük foglalkozni, és így tovább.

Mindez túlzás lenne? Lehet, de nézzünk meg mondjuk néhány műveltségi vetélkedőt a televízióban. A kérdések zöme a történelem, az irodalom, a nyelv, a zene, a sport

lem pedig alapulajdonságunk. Másrészt érdemes bemutatni, hogy a modern fizika távolról sem lezár, befejezett valami. Tele van rejtélyekkel, sok megválaszolatlan kérdése pedig már a filozófia területére vezet.

A lemez, amely készítői szerint nem is az Univerzum történetét, hanem annak emberi megismerését szeretné elsősorban bemutatni, két nagy csoportban tárgyalja az anyagot: Gondolatok és Észtagítók. A Gondolatok alatt a következő témákat találjuk: A nagy elődök, Newton mechanika, Gravitáció, Relativitás, Kvantummechanika, Ősrobbanás, Galaxisok, Fekete lyukak, Kvazárak, Sötét anyag, Szuperhűrok, Minden létező dolog elmélete.

Kiválasztva valamelyiket, az adott terület legfontosabb ismereteit néhány kérdés köré csoportosítva mondja el röviden a narrátor. Ez alatt a képernyőn szemléltető ábrákat vagy animációkat nézhetünk.

Kezdetben zavart, hogy az anyagok ez a része csak hallgatható, de közben bármikor behívható egy ikonról a Digitális Magántanár (DMT), amely minden témához tartalmaz részletesebb, kiegészítő információkat, szöveges formában. A DMT a szokott módon kezelhető, a kiemelt szavakra kattintva léphetünk át más részre, hívhatjuk be a szakzós magyarázatát vagy jelenítjük meg a képet.

Az Észtagítókban olyan kérdéseket találunk, amelyek bárkiben felmerülhetnek, aki figyelemmel kísérte századunk fizikáját: Mit jelent a végtelen?, Mi a vöröselvörösítés?, Hogyan létezhet háromnál több dimenzió?, Lehetséges-e az időutazás?, és így tovább. A válaszok most is csak meghallgathatók, de a DMT itt is kiegészíti a narrátort. A DMT természetesen önállóan, a Gondolatoktól és az Észtagítótól függetlenül is használható, a már említett részletes leírásokon kívül egy szójegyzéket is tartalmaz.

A nyitóképernyőn lévő ábrákra kattintva két időskálát nézhetünk meg. Az egyik az Ősrobbanástól az ember megjelenéséig veszi sorra az eseményeket, a másik pedig az emberi megismerés állomásait állítja

időrendbe. Az utóbbi meglehetősen részletes, és a fontosabb történelmi eseményeket is felsorolja: időszámításunk előtt 2000-ben a babiloni csillagászokkal kezdődik, és 1995-ben ér véget, a Naprendszeren kívüli bolygók felfedezésével. A felfedezésekre kattintva megdudhatjuk, hogy a lemez anyagában hol található erről többet.

Ezen a CD-n is elhelyezték egy többszintű, beugráló kérdéseket tartalmazó fejtörőt. A lemezen pdf állományban olvasható a program magyar nyelvű kezelési útmutatója, valamint az iskolai oktatásban felhasználható, kinyomtatásra szánt munkafüzetek. Ezek az általános iskola felső tagozatától a felnőtt korig, négy korosztály számára tartalmaznak komoly vagy tréfas, de mindenképpen gondolkodtató feladatokat, illetve azok megoldásait. Az ötlet jó, de feltételezi, hogy a CD használójának van valamilyen pdf állományt olvasó programja. Érdemes lett volna, mondjuk, a szabadon terjeszthető Acrobat Readert feltölteni a lemezre.

Hiányzó „kézzel fogható” modellek

A CD anyaga még a matematikai apparátus teljes elhagyása ellenére sem könnyű. A relativitáselmélet, s főként a kvantummechanika számátalan olyan következtetésre jut, ami a hétköznapi „józan” ésszel teljesen ellentmond. Sok kérdésre és elmentmondásra már jó ideje nincs válasz, ezt a lemez szerzői sem titkolják.

Az óriási ismeretanyagból természetesen csak válogatást kaphatunk, az érthetőség kedvéért tett egyszer-

eredményét csak bizonyos valószínűséggel lehet megjósolni. A valószínűség mögött azonban – és ezt a CD nem hangsúlyozza – alapvetően más törvények vannak, mint a hétköznapi statisztikai értelemben használt valószínűség mögött. Nézzünk erre egy példát!

A statisztika szerint mondjuk Budapesten egy átlagos nyári napon 30-40 koccanásos baleset történik. Ezt a számot sok minden befolyá-

nyai köze van a valósághoz, hogy az atommagot valóban körülveszik az elektronok. Mégis sokszor használják ezt a képet – a CD-n is felülük –, egyszerűen azért, mert nincs helyette jobb.

Ki lesz fiatalabb?

A relativitáselmélet következményei közül talán az idő eltérő sebességű múlása kelti a legnagyobb érdeklődést. Az ezzel foglalkozó részben egy animáció szemlélteti azt a gondolat kísérletet, amely szerint a fénysebességgel utazó számára megáll az idő. Ezzel kapcsolatban azonban egy nagyon fontos dolgot nem említ a CD. A speciális relativitáselmélet szerint a mozgó rendszerek egyenrangúak: azaz a fényugáron utazó úgy látja, hogy a „helyben maradók” órája megáll, ugyanakkor a „helyben maradók” számára a fénysebességgel haladó óra tűnik állónak.

Általában, a hozzánk képest mozgó óra a miénkhez viszonyítva mindig lassabban jár, és persze a mi óránkról ugyanez a benyomása a másik megfigyelőnek, hiszen hozzá képest mi mozgunk. Ha kölcsönösen mindig a másik óráját látjuk lassabban járni, akkor ki lesz a fiatalabb, amikor újra találkozunk? Az, aki a két találkozás között a mozgás során gyorsult. Ebből azonban a második találkozásig egyikük sem vesz észre semmit.

Mindebből az a tanulság, hogy egyetlen forrásból, még erről a jól összeállított CD-ről sem lehet megismerni valamennyi oldalát a témának, indulásnak azonban nagyon jól megfelel.

Külön kiemelendő érdeme a lemeznek az egész hangvételére jellemző humor.

A grafika ötletes, a felhasznált képanyag jó minőségű. A CD egyetlen – de fájó – hibája, hogy nincs nyomtatási lehetősége, továbbá sem a szöveget, sem a képeket nem lehet kijelölni, azaz a vágólappal más alkalmazásba átvinni. Egyedüli lehetőség a képernyőmásolás/nyomtatás. Nem kezeli az ékezetes karaktereket, amire a keresett szöveg beírásánál szükség lenne, de ez megkerülhető.

(Az Univerzum története, Typotex-Ransom Publishing, 1999, áfás ára: 5200 Ft)

vagy a film világából származik. Néha akadnak földrajzzal vagy biológiával kapcsolatos feladványok is, de az említett mostoha tudományok területéről származó kérdés fehér holló. Illik tudni, hogy ki és mikor írta a Faustot, de érdektelen, hogy mit tett Newton. (Erre a szokásos válasz egyébként az, hogy a fejére esett egy alma, mire feltalálta(!) a gravitációt. Ki lehet próbálni!)

A Jó, a Rossz és a Tudós

Érdemes megfigyelni a tudós (úgy általában) szerepváltozását az amerikai filmekben. Mert bizony ezek közvélemény-formáló ereje – tesszik, nem tesszik – vitán felül óriási. A hatvanas-hetvenes évek filmjeiben a tudós, a felaláló majdnem mindig pozitív figura. Tudását a jó szolgálatába állítja, segít elkerülni a katasztrófát, megtalálja az ellenszert. A nyolcvanas években már a rossz oldalnak is vannak tudósai, a harc sokszor közöttük és a jó tudósok között dől el. A kilencvenes évek filmjeiben a tudós már szinte csak bajt okoz. Jobb esetben csak figyelmen, hagyja, hogy találmánya a rossz kezébe kerüljön. Gyakran azonban ő maga a rossz forrása, tudományát kizárólag a saját, önző céljaira használja. Pusztító fegyvert fejleszt ki, vírust enged szabadon, emberekben kísérletezik stb.

Furcsa helyzet. Annak a századnak a végén, amely jórészt a tudomány alkalmazása révén a történelemben még soha nem tapasztalt jólétet és létebiztonságot hozott (persze nem mindenkinek azonos mértékben), a tudomány sokak szemében veszélyes, de legalábbis gyanús dologgá vált.

Ezért fontosak az olyan kiadványok, mint ez a CD-ROM. Ma a természettudományok élővonalán olyan mértékben specializálódtak, hogy egy szakmán kívülinek nehéz elmagyarázni, min dolgoznak, hol tartanak a művelői. Az ismeretlenül való féle-

rűsítések pedig mindig vitathatók. A kvantummechanikában – legalábbis a jelenlegi helyzet szerint – bizonyos értelemben az emberi megismerés határára érkezünk. Az elemi részecskével végzett kísérletek

Átlátni a világ folyamatait...

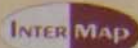
MINDEN SZÓNÁL TÖBBET ÉR A TÉR-KÉP

A képi információt az ember több ezersezer gyorsabban fogja fel, mint a táblázat, vagy szöveges adatokat!

Az adatházisok több, mint 80 %-a térképhez köthető!

A Kolibri MAP 2.2 térinformatikai elemző rendszerrel, nemcsak rövidebb idő alatt igazodik el az adatok tengerében, hanem olyan többlet információkhoz is jut, amelyek táblázatokkal nem mutathatók ki.

Térinformatikai Tanácsadó Iroda

Tel.: (06) - 1 - 214 - 0352
Honlapunk: <http://www.intermap.hu>

48041

2000. év

problémájára!

PC-k, Microsoft platformok és szoftverek ellenőrzése, kedvezményes csomagárak kis- és középvállalatoknak

HMS
HYPERSOLUTION SYSTEMS

<http://www.hms.hu/y2k> Tel: 437-3333

HÍREK

Vállalati információk portálokkal kapcsolatos stratégiájának első elemét jelentette be az IBM. Alapja a november 20-án megjelenő Enterprise Information Portal (EIP), erre – mint adatelemre és -integrációra szolgáló platformra – az IBM partnereivel készíthetnek alkalmazásokat. Része az EIP-nek az API-k egy átfogó készlete, valamint számos olyan eszköz, amelyekkel különféle háttéradatforrásokhoz kapcsolódó alkalmazásokat lehet írni. Több adatforráshoz az IBM maga ad „összekötő kapcsolat” (connectorkat), de azok architektúráját nyilvánosságra hozza, hogy a szoftverfejlesztők és a felhasználók önállóan is kifejeshessék ilyen kapcsolatokat saját információforrásaikhoz. Az eredetileg Windows NT-re és RS/6000-re kapható EIP távolabbi célja, hogy alkalmazzon megoldásokat az IBM átfogó portálstratégiájához, amelynek többi elemét a következő hónapokban ismerjük. (IDGNS, San Mateo)

Közösen fejleszti ki metacimárát az Oracle és a Siemens; az új technológia lehetővé teszi majd a felhasználó vállalatoknak, hogy a különféle vállalati információkat egyetlen webes környezetben egyesítsék. Erre azért lehet szükség, mert egy átlagos vállalat közel 200 címre használ, s ezekben az elektronikus postai címektől a biztonsági információkig számtalan különféle adat lehet. Ha ezek között megvalósítható a szinkronizáció, vagy elérhető egyetlen helyről, számos redundáns elemet lehetne megszüntetni. A közös terméket 2000 első felében hozzák forgalomba. (IDGNS, München)

Elmélyítette együttműködését a Data Return céggel a Microsoft, így a kettős a jövőben alkalmazásszolgáltatóknak (ASP) fejleszti majd automatikus telepítő parancssókat (scripteket). Ezek a szoftverek segíthetnek az ASP-knek gyorsabban és könnyebben előállni új szolgáltatásokkal és elektronikus kereskedelmi alkalmazásokkal. A scriptek a Windows NT-n, az SQL Server 7.0-n és a Site Server Commerce Edition-on alapulnak. A mostani megállapodással egy időben a Microsoft 5 millió dolláros befektetést tett a Data Returnbe, és elképzelhető egy további 3,7 millió dolláros beruházás is. (IDGNS, San Francisco)

A MicroStrategy technológiát is felhasználja megoldásaiban a Sybase – jelentette be a cég. A több évre szóló licenzerződés keretében a Sybase saját ügyfélkapcsolatkezelő (CRM) és üzleti teljesítményfelügyeleti (Business Performance Management, BPM) termékeiben felhasználja partnere Intelligent E-Business szoftverét. Az így létrejövő elemző szoftvercsomag, a „Jellőbőítő” Industry Warehouse Studios öt CRM alkalmazással és egy iparág-specifikus komponenssel rendelkezik majd. A megcélzott szektorok között van az egészségügy, a távközlés, a biztosítás és a hitelkártya-üzletág; ezek számára testreszabott ajánlattal jelentkeznek a Sybase. (IDGNS, London)

További híreink: www.szamitastechnika.hu

W3C Amaya Mintaszerűen

Persze, a Netscape Navigator elveszítette a böngészőcsatát, de milyen arányban? 3:2-re? 5:2-re? Programozó ismerőseim újabbán azt mondják, hogy termékek kísérő dokumentációjában az Internet Explorer használatát javasolják – mert a Visual Basic és Visual C++ OXC-ek csak akkor működnek, ha a felhasználó gépén aktiv az Explorer megfelelő változata. S ettől nem tántorítja vissza őket a szaksajtó hetenkénti tudósítása valamely kicsiny vagy tétovázó biztonsági résről, mert nem olvassák a szaksajtót. Ugyaninnen nem értesülnek a Melissa és egyéb, kizárólag Microsoft-környezet szütle és táplálta vírusokról. (Hogy vajon miért nem olvasnak szaksajtót, az egy másik, médiászociológiai, esetleg -etikai újság cikk tárgya lehet.)

Szülnek meg új böngészők? S ha igen, minék?

Jelentem, nemrég szinte véletlenül, a World Wide Web Consortium honlapján (www.w3c.org) bémész-kodva egy vadonatúj böngészőre bukkantam, az Amaya 2.1-re. Nem tudom (mert nem köztölték), hogy honnan és miért ez a gyönyörű név, az azonban kiderült, hogy ez a böngésző/webszerkesztő a windowsos változatot kívül megvan linuxos, solaris, HP/UX-es stb. változatban is.

Mert az Amaya – saját bevallása szerint – inkább szerkesztő, mintsem böngésző. Létezésének az a célja, hogyha valaki ragaszkodna meg webdokumentumainak platformfüggetlen olvashatóságához, akkor legyen neki referenciászköz ennek kipróbálására.

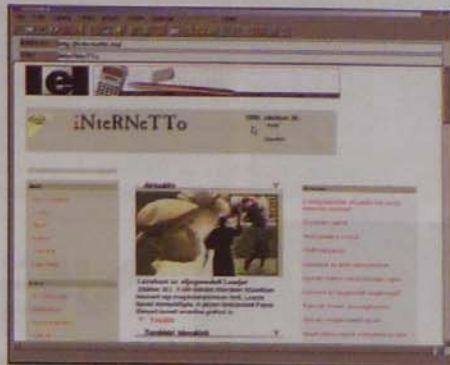
Az Amayát – ha igénytelen külsejű és nyilvánvalóan kényelmetlen is (lásd alább, meg a képet) – hiba lenne lebecsülni. Először is, teljes egészében megfelel a HTML 4.0 specifikációnak, természetesen a stíluslapokkal együtt. Ha ismétlenül figyelembe vesszük azt, hogy az Amaya hivatalos böngészője a világháló egyik irányító szervezetenek – ha eddig még nem tituláltuk is a W3C-t ekképpen –, ez nem számít gyenge követelménynek. A Netscape Navigator egybeiek közt azért veszített, mert elkésett a stíluslapok támogatására.

Továbbá az Amaya valóságghú (WYSIWYG) HTML szerkesztő, s ezt szintén nem sok kereskedelmi szoftver állíthatja – igazsággal – magárol. Mindenesetre ismereteim szerint az Amaya az egyetlen olyan böngésző, amelyben ha átkattintok egy ikont, akkor nyomban elkezdhetem átírni az előzetesen behívott weboldalt, ott helyben, a képernyőn.

S mindezek a szépségek teljesen ingyenesek: az Amayát június 24. óta bárki bármikor letöltheti.

Kényelmetlenségek
Amint az sejtethető persze, ez az ingyeneség nincs ingyen. Először is, a webcíme, mint arról már régen

megfelekedhettünk, a „http://” (kisbetűs!) karaktersorozattal kezdődnek, s ezt az Amayába minden alkalommal hibátlanul be kell gépelni. Másodszor, a kapcsolókra kétszer kell

Az Internetto nyitóképernyője a W3C Amaya nevű böngészőben

kattintani, mert az Amaya, főleg szerkesztő lévén, egy kattintásra csak a kurzort viszi oda a kattintás helyére. Harmadszor pedig lassú, és – előttem ismeretlen okokból – egyszerűen nem tölti le a ma szokásos weboldalakat. Pontosabban, ez csak sejtem, miután a mellékelt ábra tanúsága szerint vagy a Netscape nem felel meg a W3C ajánlásának,

vagy az Internetto programozói nem, vagy mégiscsak az Amayával van baj, de ugyanaz a weboldal meglehetősen másképpen fest a két böngészőben. De hát meg kell bír-

nunk az Amayában, mert azért mégiscsak furcsa lenne, hogy a W3C tulajdon böngésző-szerkesztője hibás legyen. (Hogy az internetto.hu letöltése miért tart a Netscape-nek 45 másodpercig, 33,6 kilobit/másodperces módban, s hogy letöltés közben miért nyúl ki unosuntalan az általam nem kért ads.telnet.hu címre, az megint más téma.) A másik igen rossz tapasztalatot a www.cnet.com oldallal való próbálkozással szerzem: ennek sokadszorra sem jelent meg még a csekély hányada sem, pedig nincsenek is rajta keretek. (Az Internettóból legfőképpen a jobb oldali keret hiányzik.)

Ha ennyi még nem lenne elég: nincs „History”, nincsenek könyvjelzők (Bookmarks), nincsenek jobbgombos menük. Kényelmi szolgáltatásokkal sem vagyunk túlságosan elhalmozva: be kell érünk az újratöltés (reload), az előre és vissz-

szá (forward és back) és az alapoldal (home) gombokkal. Böngészőnek az Amaya tehát igencsak szikár.

Értékelés

Sajnos, a W3C „hivatalos” web-szerkesztő-böngészője semmiben sem különbözik a se szeri, se száma ingyenes vagy shareware HTML szerkesztőktől. A benne készített oldalak még csak-csak hasonlítanak valamennyire magukra egy másik böngészőben, de az idegen származású művekkel szinte semmit sem tud kezdeni. Ha megvénenem is nekem kellene az Amayát, akkor azt mondanám, hogy nem a világháló jellemzően tartalomdús oldalainak böngészése az ő rendeltetése, hanem az internet klasszikus kiaknázása: műszaki-tudományos dokumentumok szerkeszthető megosztása. Erre látszik utalni a matematikai képletírás lehetősége is. Mindenesetre az inkább szöveges, listás (információdús...) oldalakkal lényegesen kevesebb baj van az Amayában, mint egyébként. Holott – állítólag – alkalmas PNG grafika megjelenítésére.

Az Amaya – hiába minden igyekezet és lelkesedés – bizonyosan nem fogja felszabadítani a tömegeket az Internet Explorer elnyomása alól, már csak azért sem, mert a szőben forgó tömegek szemmel láthatólag élvezik is jelenlegi felszabadítatlan helyzetüket. A megrogzított meg használják csak a Netscape-et, amíg még lehet.

Kenczler Mihály

Szabványosítsunk!

Számos olvasó kért, hogy hassak már a szoftvergyártókra: fogadjanak el szabványos állományformátumokat, és hozzák is nyilvánosságra őket. Többször is próbálkoztam, de soha nem jutottam a végére; túl pesszimista vagyok ahhoz, hogy erőfeszéseimől eredményt várjak.

Az állományformátumokra panaszkodó olvasóknak többnyire a Microsoft Office különböző változataiban készült dokumentumok egymás közti megosztása, cseréje okoz fejfájást. Ezek az olvasók azt szeretnék, hogy a Microsoft használjon következetes, és nem változó formátumokat. Az igényesebb olvasók ezenfelül azt is, hogy tegye is közzé a formátumokat, hogy más irodai csomagok is használhassák.

Hogy jegyzőkönyvileg rögzítve legyen: felhívom a Microsoftot figyelmeztetve ezekre a problémákra, és kérem, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket. Most már nem mondhatják, hogy nem próbáltam meg. Persze, ha engem kérdeznék, eleget tesz-e a Microsoft ezeknek a kéréseknek, akkor azt válaszolhatom, ez legalább olyan valószínűtlen, mint az, hogy tengeri emlősök repkedjenek a Pentagon körül.

Melletteg több olvasó is megtap-solta a Sunt, amikor az bejelentette, szabadon elérhetővé tenné a StarOffice dokumentumformátumait. Úgy gondolják, ez lehet az első lépés a probléma megoldása felé. Remélem, igazuk van. De még így is 5-10 évnek kell még eltelnie, míg eljutunk a tökéletes megoldásig.

A StarOffice-nak és webes testvérének, a StarPortalnak előbb nyilván egyveduralakodó irodai csomagokká kell válniuk, formátumaik csak ezt követően válhatnak de facto szabvánnyá. Éppily nyilvánvaló, hogy ez nem megy egyik pillanatról a másikra, ha egyáltalán megtörténik. A Sun ezen lépése – mármint az, hogy közzéteszi a formátumait – csak akkor érhet valamin, ha azokat a formátumokat a Microsoft is elfogadja, és alkalmazza is irodai csomagjaiban. Úgye, nem kell újabb metaforákkal ecsetelnem, hogy ez mennyire valószínűtlen?

Pesszimizmusomnak van további oka is. Félek, hogy sokan – olyanok, akik nem ismerik – az XML-től várják a megoldást. A Microsoft úgy mutatja be az XML-t, mint az egymással kompatibilis dokumentumok készítését lehetővé tevő formátumot. Ez persze lehetséges, de hiba volna azt gondolni, hogy az XML formátum szabványosságából már következne, hogy az XML-lel készített dokumentumok is szükségesképpen megfelelnek valamilyen szabványnak. A HTML is egy szabvány, de ma meglehetősen nagy benne a káosz, egybeiek közt azért, mert mindenki a maga céljainak megfelelően változtatja, illetve bővíti ki.

Ha egyszer a HTML-lel is baj van a bővíthetősége miatt, mit várhatnánk az XML-től? Az XML-t nem véletlenül nevezik bővíthető leíró nyelvnek (Extensible Markup Language). Tervezése folyton úgy lehet bővíteni, ahogyan a HTML-t nem.

Az XML szervezetté teszi a bővítheteket és a kiterjesztéseket, de nem akadályozza meg, hogy azokat ki-ki csak a maga termékeinek szolgálatába állítsa. Egyszerűen butaság volna azt hinni, hogy az XML automatikusan megkönnyíti a dokumentumok cserélgetését. A Microsoft elfogadhatja az XML szabványt, és dokumentumait azzal együtt is telepakolhatja a maga adataival. A különbség csak az, hogy ezeket a saját adattömböket szabványosított jelek fogják közre. De továbbra sem lehet majd ActiveX-vezérlőket linuxos WordPerfectbe importálni, hiába vannak a vezérlők XML-be burkolva.

Sőt, a Microsoft nem használhatja az XML-t dokumentumainak elkészítéséhez. Elvileg persze használhatná, ha akarná. A Microsoft azonban sem soha nem akart egyetlen tenni, mint a felhasználókat a maga termékeihez láncolni. Vajon mekkora a remény arra, hogy a Microsoft új életet kezd az XML jövőbeni használatával? Nemigen hiszek én abban, hogy a Microsoft az XML segítségével nyílt formátumokat hozna létre. Amíg jó szándékát be nem bizonyítja azzal, hogy termékeivel csupa platform- és alkalmazásfüggetlen dokumentumot hoz létre, addig összes bejelentése a DNAról és a nyílt szabványokról csak üres duma marad.

Mint mondtam, én pesszimista vagyok; de azért figyeljék fel szemmel a Pentagont!

Nicholas Petreley
(InfoWorld)

► Folytatás a 8. oldalról

lémákat, hogy külső, pénzügyekre szakosodott cégeket bízánák meg a feladattal. Milyen pénzügyi társaságok jöhetnek szóba? Főleg hitelkártyacégek, pénzügyintézetek, vagy akár technológiában utazó vállalatok is.

David Bullington, az arkansasi Wal-Mart Stores Inc. adóügyekért felelős elnökhelyettese így gondolkodik: „Miért legyen jobb a szimpla.com cégnek?”

A növekedés határai

Említettük már többször is, hogy a moratóriumot támogatók egyik fő érve: hagyjuk tovább nőni az internetet és a rajta dolgozó cégeket, ak-

kor – akár adószinten is – többet lehet majd kizozni belőlük.

Az elmúlt egy-másfél évben tanúi lehettünk az internetipari cégek összeolvadásának, a nagy port kavartó felvásárlásoknak, online szövetségeknek, portálok születésének és óriássá növekedésének, stb. Korábban a napi információtechnológiai hírek a hardver- és szoftvergyártókról szóltak, nagyjából hasonló tartalommal. Ma legfeljebb arról, hogy miként szervezi át önmagát – az internet köré építkezve – egy-egy hardver- vagy szoftvergyártó.

Elemzők szerint azonban előbb-utóbb az internetpiacon is elfognak a felvásárolható, bekelezhető cégek. Már szinte alig akad egy-egy értékesebb, jobb falat. Akkor merre lehet tovább növekedni?

Az ExciteAtHome példája azt mutatja, hogy mindig van tenni- és venni való. Lapzártakor a legfrissebb felvásárlási hírt ez a cég szolgáltatta. A *The Industry Standard* értékelése szerint 780 millió dollárért (készpénzben és részvényben) megvette a Bluemountain.comot.

Sokak szerint viceszámba megy, hogy valaki ennyit hajlandó fizetni egy online képeslapszolgáltatást, amelyik ráadásul még ingyenes is. De az internet útjai kifürkészhetetlenek.

Az ExciteAtHome vezetői azzal érvelnek, hogy a Bluemountain.com havonta 9 millió (!) látogatót vonz, így nem is lehet kérdéses, hogy az Excite.com forgalma jelentősen nőni fog. Elemzői vélemények szerint azonban – akár nő az Excite.com forgalma, akár nem – az ExciteAt-

Home nem fog előbbre lépni a vezető portálüzemeltetők világlistáján.

A becslések szerint a Bluemountain látogatói közül csak 3 millióan látogatójuk rendszeresen az Excite helyét; ezzel szemben a fő rivális, a Disney Go Networkje havonta 21 millió látogatót regisztrál, és ezzel az ötödik a globális toplistán.

A Bluemountain sztorija

Mindenféle jóslatok és pillanatnyi becslések ellenére optimista az ExciteAtHome: a menedzsmet konokul kitart amellett, hogy aki Bluemountain kártyát küld, az arra is kapható, hogy megvásárolja az Excite kínálatában szereplő virágokat, bonbonokat és más nyalánságokat. A Colorado állambeli Boulderben

működő Bluemountain már megírta a maga sikertörténetét. 1971-ben egy hippi házaspár alapította, akik papír üdvözlőkártyákat készítettek, és különösebb erőfeszítés nélkül, viszonylag gyorsan meggazdagodtak. Az alapítók fia, *Jared Schutz* hozta létre, és vitte sikerre a Bluemountain.com webhelyet. A siker ténye annál is inkább figyelemre méltó, mivel Schutz vállalkozása hirdetési bevétel nélkül működik.

Amerikai hírforrások szerint már korábban is számos kérés akadt a Bluemountainnak, de Schutz folyton válogatott, a szó szoros értelmében kéréte magát, így nem lett a dologból semmi.

Nem tett jót a magakeletés a cégnek: amíg folytak a tárgyalások, és ezeknek a híre természetesen kiszivárgott, jelentősen (közel 25 százalékkal) csökkent a webhely forgalma, s egyben a cég árfolyama is. Ha az év elején, vagy közepén került volna sor a felvásárlásra, akár egymillió dollárt is elkerültek volna az online képeslapszolgáltatót.

Mit tervez a Kongresszus?

Az elektronikus kereskedelmet sújtó vagy nem sújtó adó, és a vonatkozó rendelkezések csupán egy szelete annak, ami ma internettörvénykezés címen folyik az Államokban.

Szerencsére a pénzkérdésen kívül a személyiségi jogok, a junk mail elleni védekezés, továbbá az elektronikus kereskedelemhez kapcsolódó egyéb kérdések is érdeklik a jogalkotókat.

Ami a személyiségi jogokat illeti, a republikánus *Bruce Vento* (*vento@mail.house.gov*) által benyújtott Consumer Internet Privacy Protection Act of 1999 azt kívánja szabályozni, hogy az egyes internetszolgáltatók (ISP-k) milyen információt terjeszthetnek előfizetőikről. A tervezetben azt javasolja, hogy a szolgáltatóknak alkalmanként írásos bejegyzést kelljen kérnie a felhasználóktól, mielőtt bármilyen adatot, információt kiszolgáltatóna róluk egy harmadik félnek. A szintén republikánus *Bob Franks* (*franksnj@mail.house.gov*) korábban hasonló törvénytervezetet nyújtott be: a Social Security On-Line Privacy Protection Act of 1999 lényegében ugyanezeket a dolgokat követelné meg az internetszolgáltatóktól.

„Odaát” már érvényben lévő törvény védi a 16 év alatti hálózathasználókat: születik írásos bejegyzés nélkül semmilyen információ nem adható tovább róluk, sem a valós, sem a virtuális térben.

A nemkívánatos elektronikus postával kapcsolatos kérdéseket nagy valószínűséggel az Inbox Privacy Act of 1999 fogja szabályozni. *Frank Murkowski* szenátor (*email@murkowski.senate.gov*) már másodszor nyújtotta be törvénytervezetét, és ha kitartó, törvényerőre is emelkedik. Murkowski azt követeli még a junk mailt küldőktől, hogy üzeneteik tartalmazzanak azonosító információt, és a postából – a felhasználó által előre meghatározott módon – kiiktathatók legyenek.

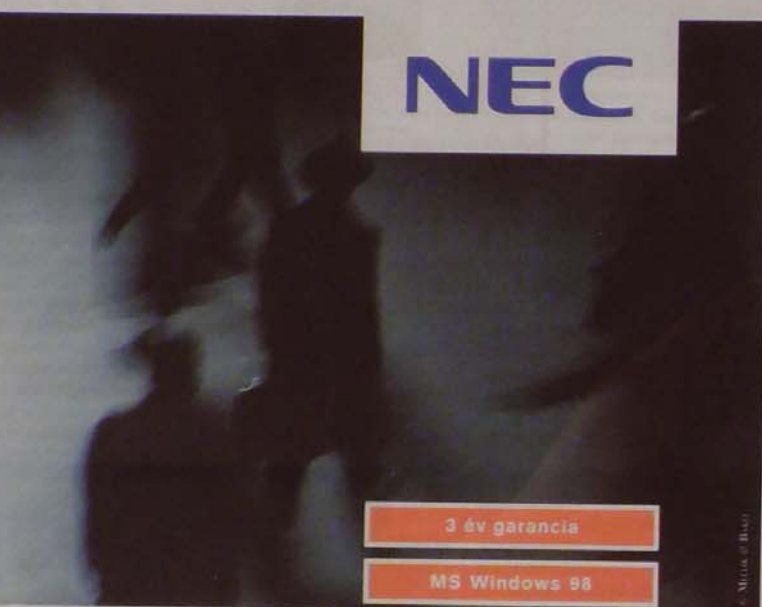
Addig is, amíg el nem dől az említett tervezetek és az adómoratórium sorsa, az online használók Államok- és világszerte csupán bízhatnak abban, hogy az internetről elvárható demokrácián túl a józan ész szempontjai fognak érvényesülni.

A

DOLGOS

HÉTKÖZNAPOK

HŐSE

NEC

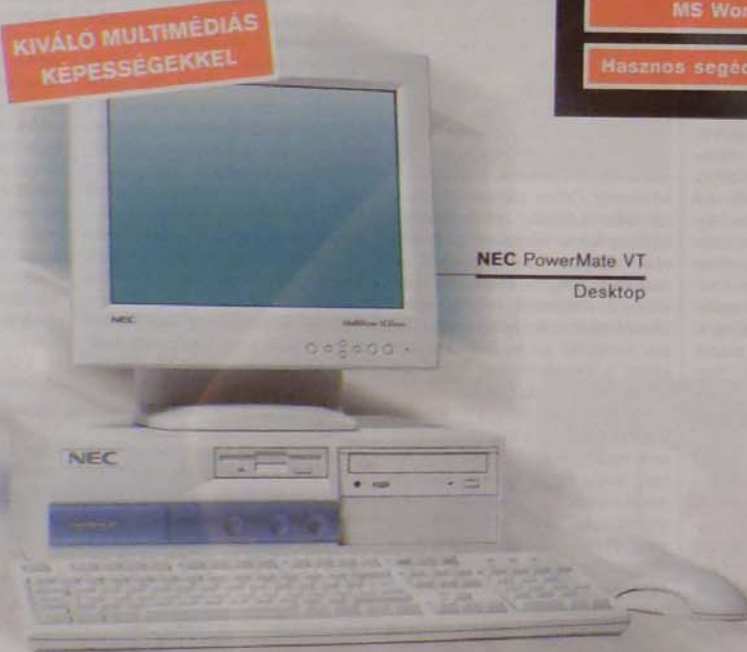
3 év garancia

MS Windows 98

MS Word 97

Hasznos segédprogramok

KIVÁLÓ MULTIMÉDIÁS KÉPESSÉGEKKEL

NEC PowerMate VT Desktop

celeron™
PROCESSOR

NEC PowerMate VT Desktop / NDH-C4364

Intel® Celeron™ 466 MHz processzor,
64 MB SDRAM, beépített AGP videó, PCI-es
Yamaha hangkártya, 6.4 GB UDMA HDD,
40x ATAPI CD-ROM, alaplap HW management.

szinvanet

www.szinvanet.hu

NEC HOTLINE: 06 1 252 0545

PROFON
1138 BUDAPEST, CSERHALOM UT 4.
TELEFON & FAX: 350-5093
TELEFON: 350-6227, 350-6235

INFORMATIKAI RENDSZEREK
KOMPLETT INFORMATIKAI RENDSZEREK TERVEZÉSE ÉS KIVITELEZÉSE

OPTIKAI, strukturált és hagyományos hálózatok HÁLÓZATÉPÍTŐ ELEMÉK

- Optikai Transceiverek és szálalók
- Aktív eszközök (Ethernet, Token-Ring, FAST-Ethernet, ATM)
- Kábelek, csatlakozók
- Rackszekrények, Djszekelő kábelek

FÜGGTELLEN ENERGIÁELLÁTÁS

- Informatika rendszerek független energiáellátása
- Számítógépes tápegységek telepítése
- Erősáramú felülvizsgálat
- Tűltesztöltés elleni védelem

AMI MINDIG MINDENT ÖSSZEKÖT

PC-k, SERVEK, MUNKAÁLLOMÁSOK és alkatrészek forgalmazása
Komplett rendszerek esetén beruházóknak TANACSADÁS, DÖNTÉSELŐKÉSZÍTÉS

E-mail: profon@mail.matax.hu
http://www.profon.hu

SZÁMALK SZÁMALK RENDSZERHÁZ RT.
OKTATÓ ÉS KONZULTÁCIÓS KÖZPONT

ISO 9001

ROVIDTÁVU TOVÁBBKÉPZŐ ÉS HIVATALOS MICROSOFT TANFOLYAMOK

NOVEMBER-DECEMBERI AJÁNLATUNK

- Visual Basic alapok november 29-december 3.
- Visual C++ adatbázis kezelés november 22-24.
- Novell rendszeradminisztrátor (4.x) november 15-18.
- Excel programozása Visual Basicben december 6-9.
- Updating Support Skills to Windows 2000 (1560) november 15-19.
- Deploying and Supporting SMS 2.0 (827) november 22-26.
- Supporting Windows NT 4.0 - Core Technologies november 22-26.
- Supporting Windows NT Server Enterprise november 29-december 3.
- Accelerated Training for Windows NT 4.0 (983) december 6-10.
- Implementing a Database on SQL Server 7.0 (833) december 6-10.
- Deploying and Managing Office 2000 (1332) december 13-17.

Tanfolyamainkról, akcióinkról a Számalk Rt. honlapján a www.szamalk.hu/tisza címen is tájékozódhat.
Kérje részletes tájékoztatót a SZÁMALK OKK Továbbképzési Igazgatóságánál:
1115 Budapest, Etele út 68., Telefon: 203-0304/3050, 3051 Telefax: 203-03-18

N-nek

a fele sem tréfa

Hogy meddig tarthat mindezt kinyomtatni? Ez csupán attól függ, hogy Ön melyiket választja a Xerox DocuPrint N sorozatú hálózati nyomtatói közül. A 17, 24, 32 vagy 40 oldalas percnkénti nyomtatási sebesség az Ön munkatempójához igazodik, a Xerox új Workset technológiája pedig felesleges hálózati forgalom nélkül biztosítja a több dokumentumból álló garnitúrák példátlanul gyors és egyszerű nyomtatását.

Természetesen Ön bármelyik modellt a saját igényéhez igazíthatja – a rugalmas papírtálcá opcióktól a komplett gyűjtő-rendező egységekig – és a valódi Adobe PostScript 3-nak köszönhetően igazi csúcsmínőséget érhet el. Ráadásként a DocuPrint nyomtatók versenyképes árai megkímélik Önt a felesleges túlköltekezéstől.

Ha további információra van szüksége, keresse a Xerox-forgalmazókat, vagy látogasson el a <http://www.networkprinters.com> oldalra!

DIGITAL THE DOCUMENT COMPANY XEROX

XEROX Magyarország Kft. 1036 Bp., Lajos u. • 48-66. Tel.: 436-1908, Fax: 250-8416

Vírusvédelem és adattitkosítás

A víruskeresés és az adattitkosítás elválaszthatatlanok. Míg azonban nem volt egyetlen rendszer sem, amely egyként kezelte volna ezt a komplex és lényeges problémát. Amegoldás azonban elkészült. Az F-Secure Workstation Suite egyszerre kínál minden eddiginél jobb vírusfelderítési és -irtási arányt, áthatólatatlan fájl-titkosítást és teljes hálózati biztonságot – és mindezt egyetlen integrált, központi felügyelettel ellátott rendszerben.

F-Secure Workstation Suite

- Több víruskereső mag egyidejű használata (F-PROT, AVP DF Orion)
- Európai termék – erős titkosítás
- A felhasználók számára láthatatlan
- Egyszerű, biztonsági házirend-alapú központi vezérlés
- Vállalati felügyelő rendszerek integrációja
- LAN, WAN, Internet támogatás

2F 2000 Számítástechnikai és szolgáltató Kft.
Telefon: 488-7700 Telefax: 488-7709 <http://www.2f.hu/>

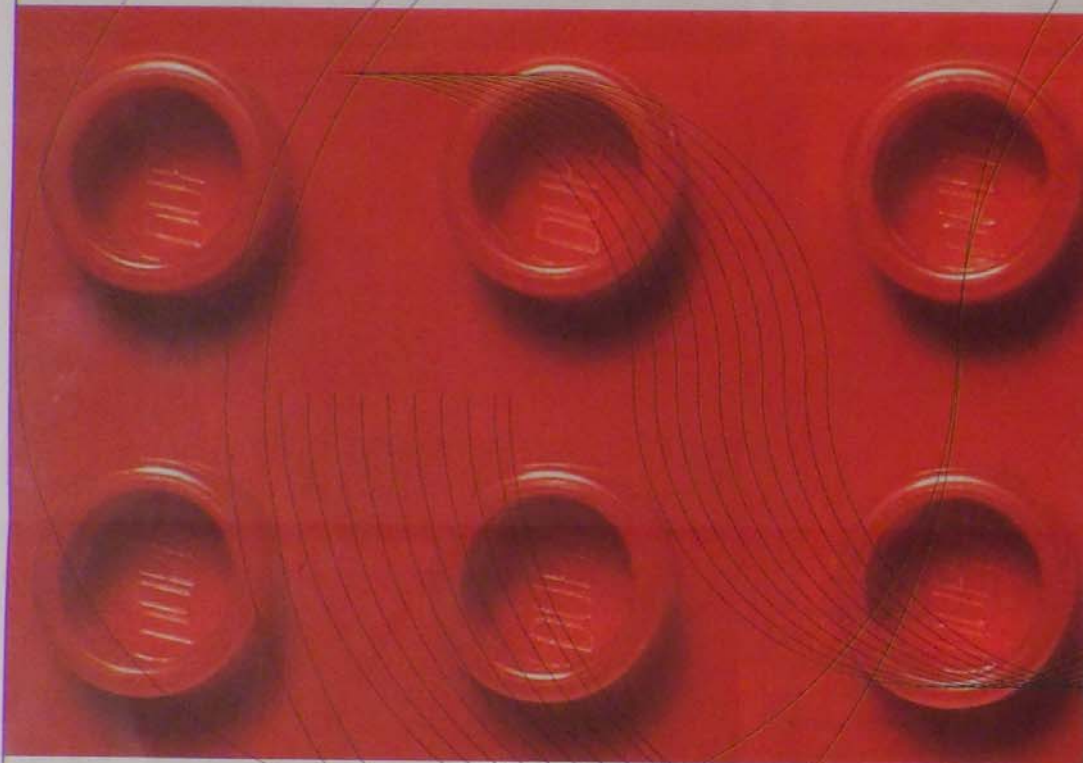
2000-BEN MÁR FEBRUÁR 24 – MÁRCIUS 1.

SEE IT IN HANNOVER

CeBIT 2000
World Business Fair
Office Automation
Information Technology
Telecommunications

www.cebit.de

Egy jól működő vállalkozás alapja

NetServer E60

SureStore T20

HP NetServer E60: Intel® Pentium® II processzor 400MHz -Intel® Pentium® III processzor 550MHz, duál bővíthetőség /64MB - 1GB RAM / 4 - 72GB Duál UW SCSI HDD tárolókapacitás /10/100 LAN adapter / 32x CD olvasó / HP TopTools 4.1 for Servers

TOVÁBBI INFORMÁCIÓKÉRT LÁTOGASSON EL WEBLAPUNKRA: [HTTP://WWW.HP.COM](http://www.hp.com)

Connect
Reseller Program

Az ajánlat 1999. november 31-ig és 245 Ft/USD árfolyamig érvényes
Intel, the Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks of Intel Corporation.
The LEGO brick configuration is an exclusive
property of the LEGO Group and is used here by special permission

COMIC.SYS Kft.
Pannon Networking Kft.
ComputerLand
Megatrend Rt.
EcoSoft Kft.

1145 Budapest, Félhold utca 5/A
1119 Budapest, Etele út 10 Fsz/1
1035 Budapest, Vihar u. 18.
1082 Budapest, Üllői út 52/B.
1115 Budapest, Tétényi út 11.

Azt mondják, az első lépés mindig nehéz. Pedig a HP NetServer E60 esetében ez egyáltalán nincs így. Az E60 az ideális belépő szintű szerver kis- és középvállalkozások számára, hogy az Ön üzlete még simábban működjön. És ami az első lépés után jön? Gyerekjáték.

Az E60 könnyen kezelhető és tetszés szerint tovább bővíthető, így a szerver a céggel és a változó igényekkel együtt tud növekedni.

Ha Ön hosszú távra tervez, válassza a HP E60 NetServer-t, amely a jól ismert Hewlett-Packard minőség jegyében teszi még gördülékenyebbé a vállalkozását.

Emberarcú technológia.

nettó 339 000 Ft-tól

**HEWLETT®
PACKARD**

/ WWW.HP.HU/E60 VAGY HÍVJA A HP VEVŐSZOLGÁLATOT: 382-1111

) 470-0356
) 382-0313
) 388-8555
) 459-3365
) 203-8657

comicsys@mail.mtav.hu
pannoninfo@pannonnetworking.hu
gkosa@computerland.hu
raba@megatrend.hu
ecosoft@ecosoft.hu

Műszertechnika Computer Rt.
Systrend Számítástechnika Kft.
E-Coop Kft.
Szűv Rt.
RAAB Computer

-
1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 2.
1091 Budapest, Üllői út. 81.
1145 Budapest, Szugló u. 9-15.
9022 Győr, Pálffy u. 3.

(1) 261-3761
(1) 342-4997
(1) 217-3661
(1) 363-3688
(96) 310-797

mtcomp@mtcomp.hu
info@systrend.hu
kovacs@coop.hu
cm.szuglo@bp-szuv.hu
raab.computer@matavnet.hu

Hálózattfelügyeleti rendszerek

SCI-NETWORK
Távközlési és Hálózati Integrációs Rt.

1148 Budapest, Fogarasi út 10-14.

Telefon: (36-1)467-7030

Fax: (36-1)467-7049

E-mail: info@scinetwork.hu

www.scinetwork.hu

A hálózatok üzemeltetéséhez ma már elengedhetetlen egy megfelelő hálózattfelügyeleti rendszer kialakítása. A SCI-Network az SNMPC magyarországi disztribútoraként bármely kihívásnak képes megfelelni.

Szemináriumsorozat adattárházakról és üzleti intelligencia rendszerekről

Az Axis Kft. – az üzleti intelligencia rendszerek szakértőjeként – szakmai szemináriumsorozaton mutatja be megoldásait. Az ingyenesen látogatható foglalkozásokra az ütemezés szerinti időpontokban 9-13 óra között kerül sor. A résztvevők – akiknek előzetesen jelentkezniük kell a rendezvényekre – egy-egy témakörrel ismerkedhetnek meg részletesen, valamint a kapcsolódó kérdések megbeszélésére is lehetőség nyílik.

Témakör	Időpont
Industry Warehouse Studio – a hatékony üzleti intelligencia	november 10.
Cognos elemző és jelentéskészítő eszközök	november 17.
Metaadat-kezelés, Sybase adatbázis-kezelők	november 24.
Industry Warehouse Studio iparági megoldáscsomag telekommunikációs cégek számára	december 1.
Adatgyűjtés, -transzformáció és -betöltés, SAP Accelerator, PowerStage	december 8.
Industry Warehouse Studio modulok a bankok, a pénzügyi és biztosító cégek számára	december 15.

Metaadat-kezelés, Sybase adatbázis-kezelők

1999. november 24.

Mik azok a metaadatok?

A Metaadatok magukról az adatokról szólnak. Megadják az adatok forrását, a kinyeréshez tartozó transzformációkat, az érvényességét, az üzleti tartalmat és más hasonló információkat. Egyfajta adminisztrációról van tehát szó, ami kiegészíti adattárház építést és használatot, de közelebb állunk a valósághoz, ha azt mondjuk, nélkülük nem is lehet adattárházat üzemeltetni. Valahogy úgy lehet elképzelni jelentőségüket, ha belegondolunk, hogyan lehetne egy könyvtár tartórendszer nélkül használni vagy fenntartani. Hát sehogyan.

A metaadatok különböző nézetei

A metaadatok kiszolgálják az adattárház, üzemeltetőit és használóit. Az üzemeltetők az adattárház "jegyzőkönyveként" tekintik a metaadatokat, amiben minden esemény és történés rögzítésre kerül. Kiválthatók belőlük a használati szokások, kezelik a jogosultságokat. A felhasználók a metaadatokból az adatok üzleti tartalmáról, frissességéről tájékozódhatnak, használatuk révén bizonyos listákra és elemzésekre "fizetnek elő". Információkat kapnak a döntéstámogató rendszerek tervezői is azáltal, hogy egyebek mellett teljes képet kapnak a rendszerben szereplő elemi és összetett adatokról. A foglalkozáson az alapelvek ismertetését követően a Warehouse Control Center-t ismerhetik meg a résztvevők.

Adatkiszolgálók az adattárházakban

Az adattárházak adatainak tárolása kiemelt feladat – az adatmennyiség, az elvárt lekérdezési teljesítmény és a felhasználószám komoly próba elé állítja az adatbázis-motorokat. Az SQL motorok közül a személyes adatkiszolgálóval (Adaptive Server Anywhere) és a vállalati rendszereket támogató Adaptive Server Enterprise-szal, a lekérdezése optimalizált kiszolgálók közül az Adaptive Server IQ-val, illetve a rendkívül nagy tömegű adatkezelése méretezett Adaptive Server IQ Multiplex-szel ismerkedhetnek meg a hallgatók.

Helyszín: Rubin Business Center, Budapest, XI. Dayka Gábor u. 3.

Jelentkezés és információ: Bessenyey Ágnes (1/319-1934), vagy www.axis.hu

Budapest, XI. Dayka G. u. 3/406.

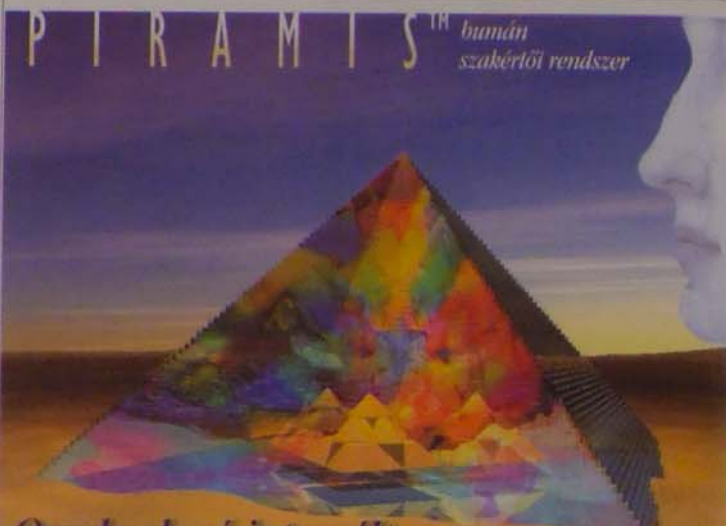
telefon: (1)319-1934 • fax: (1)319-2691

Székesfehérvár, Móricz Zs. u. 14.

telefon: (22)517-631 • fax: (22)517-630

levélcím: 8001 Székesfehérvár, Pf.98

web: www.axis.hu • e-mail: mail@axis.hu

Oracle alapú integrált bér-munkaiügyi, tb-, ügynöki rendszer

- ▲Wanos környezetben online elérésekre optimalizált
- ▲OLTP és Multi-thread technológia
- ▲nagy hibátűrő
- ▲MS Windows grafikus felület
- ▲kliens server architektúra
- ▲rugalmasan parameterezhető
- ▲igény szerinti méretezhető
- ▲2000. év kompatibilitás.
- ▲Referenciahelyek az alábbi nemzetgazdasági szakágazatokban:

pénzügyi-, biztosítási szolgáltatás, mezőgazdaság, kereskedelem, építőipar, kohászat, gépjármű-, közlekedés, szállítás, gumipár, élelmiszeripar.

Nyíregyháza, Szarvas u. 4-1. Tel.: (42) 416-972, fax: (42) 417-813, e-mail: Lsoft@scabnet.hu
Budapest, Barók Béla u. 152/C. Tel.: (1) 204-3321, fax: (1) 204-3325, e-mail: Lsoft@mail.matachi

L-SOFT KFT

KESZO Kft.

1055 Budapest V., Falk Miksa utca 6.
Telefon: 332-8717
Telefax: 302-5136
E-mail címünk: sales@keszo.com
Internet: www.keszo.com

Ms Office 2000 Standard/upgrade (HU/ENG)	120 000/73 000
Ms Office 2000 Professional/upgrade (HU/ENG)	144 000/84 000
Ms Office 2000 Premium/upgrade (HU/ENG)	192 000/110 000
Ms Frontpage 2000/upgrade (angol)	36 000/14 000
MS Windows 98 (magyar és angol is) / upgrade / Resource Kit	49 000/26 000/16 000
Winfax Pro 9.0 (hálózatos üzemben is!!!) / upgrade	33 000/17 000
Regisztrált vagy regisztrálható programok (többfelhasználós, vállalati licenccel)	
Sygate (FireWall, DHCP server, WinNT/Win95/98) 3.6/25 user	24 000/48 000/92 000
MDaemon (E-Mail Server POP3/SMTP WinNT, Win95/98) 5/25 mailbox	80 000/140 000
Volkov Commander (NG klón)	6 400
Windows Commander 4.0 16/32 bit (magyarul is) regisztráció	11 000
Far 1.8x / RAR 2.08 regisztrált változata	10 000/10 000
Winzip 7.0/Phzip 2.5 Command Line vagy 2.7.1/WinX/NT	15 000/14 000/19 000
WinRAR/ARJ regisztrált	20 000/16 000
DTP grafika:	
Adobe GraphicStudio (Illustrator 8, Pagemaker 6.5 Photoshop 5)	386 000
Adobe Photoshop 5.5 PC/upgrade from 5.0	265 000/60 000
Director Multimédia Studio 6.5 NT/ix	320 000
Illustrator 8.0 / upgrade / Painter 5.5 / Web Edition	170 000/59 000/128 000
Adobe Type Manager 4.5 Deluxe CD Win95 / NT 4.0	30 000/30 000
PageMaker 6.5.2 Plus Win95/NT / upgrade	180 000/54 000
Adobe Acrobat 4 / upgrade	98 000/45 000
QuatXpress 3.32 Passport/QuatXpress 4.0/Helyes-e IO	199 000/268 000/60 000
Paint Shop Pro 6.0	39 000
Vírusirtók és vírusgátak:	
Norton Antivirus 2000 6.0 angol / upgrade	13 000/7 000
F-Secure (Az F-Profil új neve) Prof. for DOS/Win3.x/Win95/NT	48 000
Isolált alkalmazások:	
Visio 2000 Standard / 5.0 Professional / 5.0 Technical	78 000/136 000/136 000
Autocad 2000	598 000
Flowcharter 7.0 / upgr.	110 000/54 000
Harvard Graphics 98 / upgrade	94 000/34 000
Norton Commander 2.0 W98-NT / upgrade	12 000/10 000
Scriptum szótárak teljes választéka!	
Kommunikáció:	
Procomm Plus 32 v4.7 W95/NT / Reachout Enterprise Ed. DOS...NT	51 000/58 000
Laplink Pro W95/NT / Laplink Tech. Ed. NT/Win95	51 000/70 000
WS FTP Pro 5.0 / CuteFTP 3.0	18 000/16 000
Segéd- és kiegészítő programok:	
System Commander 4.0 W95-NT Deluxe	28 000
Multitkey 3.5 (korlátlan számú definiálható billentyűpár Win 3.1x, Win95) / upgrade	4 000/2 000
NT KEY 4.0/II / upgrade előző. II. más verziókról	10 000/6 000
Partition Magic 4.0 (partíciókérés adatvesztés nélkül, FAT32- és NTFS-kezelés is)	28 000
Norton Utilities 2000 4.5 for Win95	15 000
Checkit 5.0 / Checkit Pro 5.0 / Nuts & Bolts Deluxe W-W95	19 800/34 000/24 000
Diskkeeper 5 NT4 Server / upgr. / NT4 Workst. / upgr.	110 000/48 000/28 000/15 000
Multimédia alkalmazások és kiegészítők:	
Toolbook II Publisher 5 (MM Tok utódja) / Assistant / Instructor 6.1	212 000/260 000/528 000
Internet, Weboldalkészítés:	
Hot Metal Pro 5.0 / Claris Home Page	42 000/35 000
Értékesítések:	
Clarion 5.0 W95-NT Prof/upgr./Enterprise/upgr./Web Ed./upgr.	198 000/56 000/405 000/286 000/496 000/386 000
Multi-Edit for Windows 8.0 / Kedit for Win/W95 1.5	48 000/49 000
Árunk az áfat nem tartalmazzák.	
Az árvtárolás jogát fenntartjuk.	

Árunk a november 4-i állapotot tükrözik.

HÍREK

Nemcsak a saját, hanem más Linux-verziók alatt futó nyílt forráskódú termékekre is kínál ezentúl konzultációs és támogatási szolgáltatásokat a Red Hat. A támogatásra kiválasztott termékek listáján van egyebek mellett a Sendmail, az Apache webkiszolgáló és a Postfix. A Red Hat szerint az internetszolgáltatóknak mintegy 80 százaléka a Sendmailt használja elsődleges levelezőszoftvernek, az Apache pedig a legnépszerűbb webkiszolgáló, így az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások jó üzletnek bizonyulhatnak. Szerepel majd a kínálatban az egyszerű telepítéstől kezdve az állandó ügyeletig minden. (IDGNS, San Mateo)

Új alkalmazásfelületei szabványt fogadott el az Open Group; ez a remények szerint az eddigieknél jobban segít a belső folyamatok nyomkövetésében, így az üzleti vezetők a technológia helyett a számukra fontos dolgokkal törődhetnek. Az Application Instrumentation and Control Standard (AIC) egy objektum alapú modellt használ nyílt, kétrányú API létrehozására; ezt az API-t lehet beépíteni a belső üzleti folyamatok ellenőrzésére szolgáló kódokba. Különösen nagy segítség lehet a szabvány az elektronikus kereskedelemmel foglalkozó cégeknek, hiszen nekik mindaddig egyedi szoftvereket kellett írniuk a folyamatok figyelésére. Ha van egy szabvány, amelyet a nagy szoftvergyártók beépíthetnek termékeikbe, az ügyfelek nem kis időt és erőfeszítést takaríthatnak meg. Felhasználható a szabvány például olyan alkalmazásokban, amelyek lehetővé teszik az elektronikus kereskedőknek a látogatók számának mérését. Kifejlesztésében együttműködött a CA és a JP Morgan; a CA be is építé Unicenter rendszerfelületei szoftverébe. (IDGNS, Boston)

Egyszerűsített Linuxot adott ki az operációs rendszerrel most ismerkedő felhasználóknak a LinuxOne. A lépést az motiválta, hogy számos felhasználó szívesen kipróbálna a Linuxot, de számítástechnikai ismeretek híján félnek a telepítéstől, konfigurálásától és használatától. A LinuxOne Lite-ot az érdeklődő egyéni felhasználóknak kívül jól használhatják azok az oktatási intézmények és vállalkozások is, amelyeknek könnyen telepíthető és használható nyílt forráskódú operációs rendszerre van szükségük. Különös gondot fordítottak arra, hogy a telepítés minél egyszerűbb legyen; még azt sem kell tudnia a felhasználóknak, hogyan particionálja merevlemezét. (IDGNS, San Francisco)

Integrálják a Xerox hálózatos nyomtatóit és lapolvásóit a CA rendszerfelületei termékével, a Unicenter TNG-vel, jelentette be a két cég. 2000 első negyedévéől kezdődően a Xerox Document Center többfunkciós eszközöket és a DocuPrint N nyomtatókat felülnyílt lehet majd a CA szoftveréből. Ennek előnye, hogy a rendszergazdáknak nem kell olyan gyakran ide-oda kapcsolgatniuk a rendszer- és eszközsPECIFIKUS programok között. (IDGNS, London)

További híreink: www.szamlastechnika.hu

Karakterfelismerők tesztje

Másoltam egy kéthasábos cikket, fogtam egy háromhasábos, tízéves újságot (HVG), kerítettem egy közel harmincéves gépelt oldalt, majd rövid tanakodás után leemeltem a szerkesztőségi polcra a Fényszedő Központ Betűminták című kézikönyvét is: egyszerűen felszerelkeztem a karakterfelismerő szoftverek ellen bevethető könnyűfegyverzet patinásabb darabjaival. A nehézfegyverzetnek számító oroszszótárról lebeszéltek.

A következőkben két megoldást ismerhetek meg az olvasók: a Recognita Plus 5.0-t, valamint a Readiris 5.0 elnevezésű karakterfelismerőt. A teszt apropóját az adta, hogy mindkét cég nemrégiben jött ki az újabb verziójával a fejlesztéssel. Meg kell azonban jegyezni, hogy a két termék nehezen hasonlítható össze; a Readiris közel sincs még abban az életciklus szakaszban, mint versenytársa. Ez azonban nem jelenti azt, hogy tesztelésük és összehasonlításuk fölösleges lenne, mert a két termék – legalábbis árazásukból úgy tűnik – különböző piacokra szánták. A fentiekől függetlenül a teszt azonos feltételekkel készült, ugyanazon a gépen, ugyanazokkal a próbaanyagokkal. Talán túl szigorúnak tűnik két láthatólag különböző képességű terméket ugyanolyan próbának magyarázzal szálghatnak; jobb módszer nincs.

Néhány kisebb probléma

Telepítéskor nem volt sok gond. A Readiris minden nehézség nélkül felment a 350 megabertes Intel Pentium II processzoros, 64 megabájt RAM-mal felszerelt gépre. A Recognita egy kicsit nehezebben vette az első akadályt; a kikapcsolt Umax lapolvásó valamiért gondot okozott: a Recognita varázslója megállt, és nem csinált semmit – egészen addig, amíg be nem dugtam a lapolvásó villásdugóját az aljzatba, és újra nem indítottam a gépet.

Telepítés után egyetlen komoly akadály bukkant fel: a Readiris lapolvásó meghajtói között szerepel ugyan egy Umax Twain feliratú is, de ez valamiért csak az A/5, A/6, A/7, B/5, B/6 formátumokat ismeri. Ez a jellemző nem előnyös azokban az országokban, ahol az A/4-es formátumú lapmétrétek hisznek. Sajnos, mi is ebbe a gyűlekezetbe tartozunk, ezért a Umax lapolvásó és a Readiris párosítása nem ajánlott, hacsak nincs megfelelő meghajtók a Readirishez.

Meghajtók nem volt, de itt, Közép-Európában az emberek nem szoktak ilyesfajta ügyeken fennakadni: a lámpaszinóra kötök a gyorsforralót, ha nincs konnektor a szobában, öngyújtóval kinyitják az elefántfület, ha nincs kulcsuk a Lada-hoz, a strandon pedig spárgára kötött nejlonszacsokban hordják a mobiltelefon.

En is itt nőtem fel, elkezdtem hát keressélni, mivel is juthatnék egy, ha nem is tökéletes, de megfelelő megoldáshoz. Kis – már-már rituáliszerű – szőrözés után végre ráes-

méltem arra, hogy a program látja ám a lapolvásót, jobban mondván, a lapolvásót kezelő Vistát, éppen csak végig kell nézni a meghajtók listáját, és az Image, az Other Twain és a Custom feliratokat is érdemes kipróbálni. Nem értem, hogy miért

eredményeivel összevetni. A felmérések ráadásul könnyen tévedhetnek. (A rosszul felismert betű például a statisztikában helyes megoldásként jelenik meg.)

Ha az ember kellőképpen türelmes, akkor kisakkozta, hogy mi-

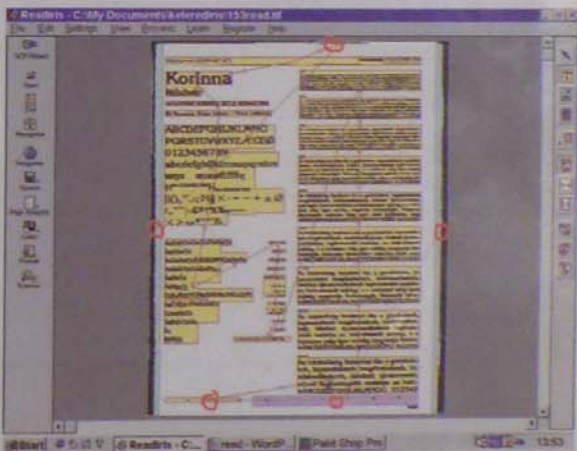
1. ábra. A tízéves HVG-cikk vastag és apró karakteres oldala 70 százalékos (optimális) fényerőjű megvilágítással. Tanítás nélkül nagyjából 90 százalékos a felismerés

nem lehet a Custom feliratú alapértelmezésnek állítani. Mindegy, örültem, hogy nem adtam fel rögtön az első felőrában. Volt azonban még egy kisebb baj. A Vista advanced feliratú, kellően csiszos és láthatólag gyengelelműeknek készült párbeszédablakban csak sok próbálkozás után lehetett beállítani a helyes fényerőt, ami egy felismerőprogram esetében hátrány, mert a túl vastkos betűkön sokat segíthet az erősebb megvilágítás.

Betűvadászat

Csak a betűk felismerésében nem volt olyan nagyon nevezetes különbség a programok között. A Recognita ebből a szempontból árnyalatnyival jobb, mint a Readiris – igazából azért, mert több betűnk van, s akadnak közöttük ékezetesek is. Mondjuk, az is igaz, hogy a Betűminták című könyvben a Korinna és Helvetica típusokat felkövetően és kurzívában bemutatott oldalak felismerésekor teljesen mindegy volt, melyik karakterfelismerőt használtam; a mű nevezett oldalait ugyanis a két karakterfelismerő egyformán rosszul dolgozta fel. A felismerés ránézésre 60–80 százalék között mozgott – azaz olvashatatlán volt –, ezen pedig a legjobb tanító rutin sem tud segíteni. A Recognita statisztikáit itt jobb nem értelmezni; a Readirisnek nincs ilyen statisztikája, így azt nem lehet a Recognita

lyen fényerő mellett fog jobb eredményt kapni. Végül a 70 százalékos fényerő mellett kötöttem ki, s a későbbiekben ez bizonyult a legjobb megoldásnak: a betűk teltségétől és nagyságától függően 80–90 százaléki közötti eredményekkel szolgált a két alkalmazás.

2. ábra. A Readiris képernyője. A pirossal jelölt helyek a képek „nézeti” szennyeződésekét mutatják

Mindkét program a kisméretű betűk (8/9; 10/11) felismerésében tévedett a legtöbbet, a Readiris a magyar nyelvű szövegben átlagosan öt százalékkal maradt el a Recognitától.

Meglepő volt, hogy noha mindkét

program magyar nyelvű beállításokkal működött, az angol nyelvű szöveget mindkettő lényegesen kevesebb hibával ismerte fel, nagyjából a következők miatt: az angol szöveg – egyszeri fénymásolás után is – jó minőségű, valamint nincsenek benne ékezetes karakterek, a betűméret viszonylag nagy, és ami talán a legfontosabb: a karakterek normál vastagságúak. Bár a Readiris itt is a második helyre szorult (Readiris: 95 százalék, Recognita: 98 százalék), mégis szinte tökéletesen olvasható eredményt produkált.

A már említett folyóirat közel tízéves példánya tipikus esetre hoz szép példát: a HVG-ben a betűk nem haladták meg a 10 pontnyi magasságot, és küllemükben leginkább valamely felkövető típusra emlékeztettek, s ez azért veszélyes, mert a vastag betűk között kicsi a távolság, és nem kellő megvilágítással vagy felbontással könnyen összeolvadhatnak. Ezen a problémán a Recognitában a közvetlen beolvasás szabályozásával lehetett segíteni: erős megvilágítással a betűk elválnak egymástól, a 10 pontos betűmérettel a Recognita pedig még tud kezdeni valamit (eredmény: 98 százalék). Ötven százalékos fényerővel mindkét program a HVG-cikknek körülbelül 60 százalékát ismerte fel, 80 százalék körüli fényerővel a karakterfelismerők teljesítménye nagyon javult: a szöveg nagy részét a Recognita (93-94 százalék) és a Readiris (90-92 százalék) is helyesen ismerte fel (1. ábra).

Sajnálatos módon a gépelt szöveggel végzett kísérletek nem hoztak pozitív eredményt, még tanítással, a lapolvásó beállításával sem. A karakterek különbözősége és girbegurbasága, a másodszori fénymásolat együtt sehogy sem engedi a

felismerési arányt 70 százalék fölé nőni. Ez gyakorlatilag annyit tesz, hogy érdemesebb a dokumentumot újragépelni (3. ábra).

Felület, szolgáltatások

Felhasználói felületében a két program lényegesen eltér egymástól. A Readiris egyszerű felülete azonban megévesztő: alapszolgáltatásaiban nem ad kevesebbet, mint a Recognita. Ugyanígy három fő ablaktípust ismer – a szöveget, a grafikai objektumot, a táblázatot –, ugyanígy lehet zónákat kialakítani a papíron, sablonokat használni, és tanítással javítani a felismerési arányt.

De hiába a Readiris felületének áttekinthetősége, az a Recognita javára szól, hogy a felismerés után

nem menti le azonnal a dokumentumot: azon még lehet változtatni, sőt lehet a Recognitát tanítani, s azután újra felismertetni vele a dokumentumot. Három részre bontható ablakában többoldalas dokumentumot is könnyen kezelhetünk. Külön figyelmet érdemel, hogy a felismert szöveg elemzéséhez a Recognita egy ötszintű módszert használ, a legkifinomultabb közülük a nyelvi elemzésen alapuló felismerési eljárás. Ebben a Recognita 114 nyelvet tud, a Readiris csak 50-et. A Recognita továbbá több oldalról támogatja a tömeges feldolgozást (zónasablonok, tanított minták, valamint a „mentés megtekintés nélkül” opció).

A Readirisnek másfelől jól átlátható és testhezálló a felülete. Egy barátságos varázslóval vezet végig a felhasználót az egész beolvasó és felismerő folyamaton. Divat utálni a

varázslókat (én is hallattam ilyen hangokat a cikk elején), de ez a varázsló egészen jó: kényelmessé teszi a feldolgozást, és hamar megtanítja a felhasználót az eszközkészlet kezelésére. A funkcionálisok minősége már más kérdés. A tanítást nem a legügyesebben oldották meg a Readirisben. Mentés előtt a program felhoz egy párbeszédablakot, abban végigfuttatja a dokumentum összes felismert karakterét, ezeket összevethetjük a program tippjével. Ez a megoldás nagyon kényel-

metlen, egyrészt azért, mert a program sorban végigpörgeti a dokumentum összes betűjét, s közben nem jelzi a hibásakat, másrészt azért, mert a felhasználó betűket lát, nem szavakat vagy kifejezéseket, s nem ismeri az adott karakter helyét a dokumentumban. A Recognita módszere sokkal szerencsésebb: a feldolgozott oldal megjelenik a képernyőn, és a program a bizonytalan vagy téves karaktereket megjelöli a szövegben. Ha az egeret elhúzzuk a szöveg fölött, akkor megjelenik egy címke a szöveg eredetijével. A tanítás bekapcsolásával eldönthetjük, hogy a megjelenő paca mely része tartozék az általunk látni vélt betűhöz. Ez a módszer akkor szerencsés, ha általa tipikus hibákat (például egy írógép kicsorbult nyomófelületét, egy szokatlan betűtípust valamely betűjét) taníthatunk meg a programnak (4. ábra).

Mindkét program módot ad a szö-

4. ábra. Egy 'o'-nak hitt b-betű

veg dekompozíciójára, és mindkétben lehet választani az automatikus és a kézi dekompozálás között. Ajánlatos a kézi beállítást választani – különösen a Recognitában, mert abban ez sablonként elmenthető. A Readiris zónakialakítása viszont érthetetlen módon működik: volt rá példa, hogy kézi felosztás után – noha világos utasítást kapott rá – „elfelejtette” a lap második felét is feldolgozni.

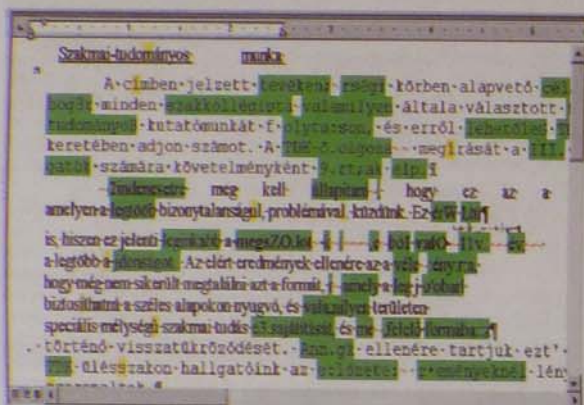
Táblázatok felismerésekor a Readiris jól működött. A program egy nagyon apró betűkből álló táblázat feldolgozását 4-5 százalékos hibával végezte el – kézi zónázás után. Hibák inkább a táblázat szövegében fordultak elő; a számok rendben voltak. A Recognita ugyanennek a táblázatnak a felismerésében ányatlanyival volt csak jobb (a számokban ő sem tévedett). A fő különbségek az exportáláskor adódtak. Noha mindkét program képes szövegszer-

kesztőbe, táblázatkezelőbe vagy közvetlenül a végőlapra kimenteni a végeredményt, a menthető formátumok között nagy különbség van: a Recognita sokkal több formátumban menti el a végeredményt. De meg kell jegyeznünk, hogy a Recognita HTML-mentése (bár négy különböző változatból választhatunk) gyakorlatilag csak a szöveget teszi át HTML formátumba, a táblázatok szerkezete nem ment át. A Readiris viszont áttekinthető táblázatot hoz

létre HTML formátumban is (igaz viszont, hogy az Excel-formátum helyett is vagy vesszővel elválasztott formátumban, vagy HTML-ben ment).

Megéri?

Attól függ. Az OCR alkalmazásoknak az a céljuk, hogy a dokumentumok feldolgozása minél hatékonyabb és automatizáltabb legyen. Ha a gép előtt eltöltött idő többé kerül, mint a gépelésé, akkor nem érdemes az adott programot használni. Két fontos szempontot kell figyelembe vennünk egy OCR alkalmazás vásárlásakor: mekkora utólagos munkával jár és mennyire automatizálható a feldolgozás. Az utólagos munka nagyjából a felismerés minőségén múlik. Ebből a szempontból a Recognita szinte minden esetben jobbnak bizonyult, de az eltérések nem voltak nagyok. Magyar

3. ábra. Írógéppel írt szöveg felismerés után (tanítás nélkül)

Volt már rá eset, hogy hirtelen szüksös lett cége gyártókapacitása?

Szeretné ezt megelőzni?

Ön manapság kemény versenynek van kitéve, ha egy termelővállalatot irányít. Nyilvánvalóan szeretné bonyolult termelési és logisztikai folyamatait szigorúan ellenőrizni, hogy megfeleljen a piaci és a tulajdonosi elvárásoknak, de ehhez nincs elég operatív információja, s így szubjektív benyomásaira kell hagyatkoznia termelési döntései meghozatalánál. Az Oracle Manufacturing irányítási rendszerével azonnal képet kaphat rendelésállományáról, forgalmi adatairól, termelési erőforrásainak leterheltségéről, ami hatékony segítséget nyújt ahhoz, hogy fontos döntéseit időben meg tudja hozni. A komplex ellátási lánc-rendszer lényegretörő információt ad az anyag- és erőforrásellátási helyzetéről, integrálva a folyamatba a vevőket, a beszállítókat és a kooperációs partnereket is, EDI vagy Internet segítségével. Az Oracle Manufacturing műszaki tervezési modulja segítségével termékfejlesztési tevékenységét beillesztheti a teljes operatív irányítási folyamatba, míg minőségbiztosítási megoldásunk hatékonyan támogatja vállalata folyamatos fejlesztési erőfeszítéseit. Az integrált termelésirányítási rendszer pedig lehetővé teszi, hogy Ön közvetlen kapcsolatot teremtsen a pénzügyi tervezési és az operatív tervezési folyamat között.

Oracle Hungary, 1123 Budapest, Alkólás u. 17-19., telefon: 224-1700, fax: 214-0070, <http://www.oracle.hu>

© 1999 Oracle Corporation. Minden jog fenntartva. Az Oracle és az Oracle Applications az Oracle Corporation bejegyzett védjegyei.

ORACLE
Applications

nyelvű, ékezeteket tartalmazó szövegek esetében a Recognita jobban szerepelt a Readirisnél. (A különbségek eltűntek az angol nyelvű szöveg olvasásában, illetve a táblázatok felismerésekor.) Rendkívül sokat számít az archiválendő anyagok fizikai minősége. Régebbi, kis betűmérettel, különleges betűtípusokkal nyomtatott anyagok felismerésében sok utólagos munkára van szükség. (Több órát töltöttem például azzal, hogy megtaláljam az 1. ábrán látható újságcikk megfelelő olvasási paramétereit.) Sok múlik azon, hogy a felhasználó mit szeretne vizsgálni: pontosan azt az oldalképet-e, ami a papíron volt, vagy megelégszik a szöveggel. Az sem mindegy, hogy mire használjuk az OCR technikát; ha például szinte kizárólag célfeladatra alkalmazzuk, akkor érdemesebb a kevésbé egyetemes, de az adott feladatra jó megoldást választani (ráadásul az általában olcsóbb is). Táblázatok beolvasásában például a Readiris olcsóbb megoldás, mintha egy teljes Recognitát vennénk – ha nem zavaró, hogy az Excelbe való mentéskor csak vesszőszóval elválasztott formátumot használhatunk.

A másik kérdés az automatizálhatóság. Nagyobb mennyiségű papíralom archiválásakor nem elhanyagolható szempont, hogy a teljes feldolgozás idejét a számítógép előtt kell-e tölteni. Automatikus vagy legalábbis kampányszintű archiválásra a Readirisben egyáltalán nincs lehetőség, ugyanis nem lehet egyszerre több dokumentumot feldolgozni. Noha a Recognitának több jellemzője is segíti a nagyobb

menyiségű dokumentum feldolgozását, a Recognitát sem igazán lehet otthagyni munka közben. Az automatikus zónamegállapításnál sokszor jobb, ha kézzel állítjuk be a

jobb, és ennek megfelelően drága is. Tökéletes felismerés sajnos nem létezik, ezért a paraméterezésre mindenképpen időt kell szánni. Csak éppen nem mindegy, hogy mennyit

hódítanak is az OCR alkalmazások. Pedig az optikai karakterfelismerés egyre nagyobb divat, és egyre nagyobb üzlet is. Nem biztos azonban, hogy az OCR technológiák népsze-

nem mond sokat egy egyszerű földi halandónak, de egy bitvadászatban megőszült OCR-fejlesztőnek nem kell sokáig esznelni, hogy ezennél kevesebbet kell különleges trükkök-

A Recognita és a Readiris összehasonlítása

Szempontok	Readiris	Recognita
A felismerés minősége	Betűk: az angol szinte tökéletes, a magyar ékezetekkel nehezekebb (az ó és az ő állandó probléma). Még felismerhető betűméret: 9-10 pont. Jó beállításokkal a 10 és 14 pont közötti sávban 90 százalékánál nagyobb	Betűk: az angolnál kevésbé, a magyarai főbb, de még mindig elfogadható. Az angol is magyar karakterkészlettel ismert. Még felismerhető betűméret: 9-10 pont. Jó beállításokkal a 10 és 14 pont közötti sávban 84 százalékánál nagyobb a felismerési hányad. Jó ékezetkezelés. Tiszta dokumentumok felismerésében csak 2-3 százalékos a hiba
Oldalelemzés	Van kézi beállítási lehetőség, sablonok megadhatók, néha nem veszi figyelembe a kézi beállítást	Van kézi beállítási lehetőség, sokoldalú, intelligens sablonok hozhatók létre
Tömeges/automatikus feldolgozás támogatása	Gyakorlatilag nem támogatja. Sablonjait újra kell igazítani. Tanítása kényelmetlen	Korlátozottan támogatja. Taníthatósága használható, sablonjait újra kell igazítani. A feldolgozás lehetséges megtekintés nélkül is
Kényelmesség	Egyszerű, áttekinthető felület. Oktatóprogramja nagyon jó. Nem jelzi ki vizorral az eredményt, hanem rögtön elmenti	Felülete sokoldalú és barátságos, áttekinthető, könnyen kezelhető
Kimenthető formátumok és azok minősége	Kielégítő. Szöveges, valamint HTML-mentése nagyon jó	Sok és változatos formátum (a HTML-mentés azonban gyenge)
Taníthatóság	Kényelmetlen	Testreszabható, a tanítási állományok elmentelhető
Képek	Képbegyazási és lap-újratormázási tulajdonságai jók (de automatikus módban a szennyeződések jó részét is képeknek tekinti)	Képbegyazási és lap-újratormázási tulajdonságai jók, de szükség van kézi újragazításra. A szeméret jól szűri
Támogatott nyelvek száma	50	114
Ár	hosszvetőlegesen 100 dollár pontos költség nélkül	99 000 forint + áfa

felismerés zónáit és sorrendjét, ráadásul a lementhető és újra behívható sablonok nem idomulnak automatikusan a felismerendő szöveghez; ezeknek a sablonoknak így csak az egyszerű hasábk nélküli dokumentumok felismerésében lehet igazán hasznukat venni.

Összefoglalva tehát, a Recognita

Érdemes elgondolkodni egy OCR program megvásárlásán, de azon is, hogy milyen jellegű feladatra használjuk, milyen időközönként, és nem jobb-e kiadni adatbevitelre pénzt (az sem drága ugyanis).

Papírról tintapacákat értelmezni egyelőre még mindig az emberi agynak megy a legjobban – ha teret

rűsége egyes-egyedül az OCR technológia fejlődésével magyarázható; az utóbbi években növekedett a hardverek kapacitása, gyorsasága, és ez a képfeldolgozás alapfeltétele. A nyomtatók fejlődésével eltűntek a gyatra minőségű nyomtatványok, a karakterfelismerők tehát tisztább frísképpel dolgozhatnak. Ez talán

kel vacakolnia a kontórok egyenletlensége és az ékezetek miatt. Az sem elhanyagolható, hogy a lapolvasók olcsóbbá váltak az elmúlt években, s velük kifizethető, sőt az emberi munkaerőnél olcsóbb megoldással válhatnak az OCR technológiák is.

Kellemen Zoltán

Most csak Önön múlik, milyen sebességet választ.

elender

Internet bérelt vonalon, ISDN-en vagy telefonvonalon: az Elender gépezetét az Ön igényei mozgatják.

- Volt idő, amikor az ember csak saját erejére számíthatott.
- Az **innováció** ma már több enél. A legnagyobb amerikai független Internet szolgáltató, a PSINET csoport tagjaként az Elender az Ön cégének is segít elérni céljait az üzleti életben.
- Az Elender **rugalmasan** reagál a változó igényekre és számítástechnikai háttérének köszönhetően nincs számára megoldhatatlan feladat. Élen jár a tartalomszolgáltatásban is: www.col.hu cím alatt üzemi-teli Magyarország első személyre szabható, mértékadó internetes hírújságát, az **Elender Online-t**.
- Legyen az Ön cége bárhol, foglalkozzon bármivel, az Elenderből pontosan azokat a szolgáltatásokat kapja, amelyekre szüksége van ahhoz, hogy igazán messzire jusshasson.

Úgy csináld, ahogy mondom – úgyse lesz jó

Amit itt elmesélünk, az igaz történet. A neveket és az azonosítási pontokat nem közöljük, de az olvasó úgyis hamar kitalálja, kiktől van szó. Ami pedig az erkölcsi tanulságot illeti: ha az informatikai szakik pontosan eleget tesznek is a felhasználói kéréseknek, szükségleteknek, még előfordulhat, hogy a végén senki sem jár jól. De talán erre már önk is rájöttök.

Hétfő, este 6 óra: Egy informatikai vezetőnek szóló jó nevű hetilap kiadója hatalmas e-mailtömeg küldésébe kezd. Alig 68 ezer elektronikus üzenetet akar postázní, s mindegyikben egy testes, Adobe Acrobat formátumú mellékletet is. Hiába aggodalmaskodik a cég információtechnológiai szolgáltatásokért felelős vezetője, hogy a gigabájtos nagyságrendű spam alaposan lelas-

síthatja a belső hálózati forgalmat. Semmi gond – mondják a vállalat elektronikus reklámrohamot tervező marketingmenedzserei –, majd éjszaka küldjük ki az egészet.

este 8 óra: A felügyelet nélkül hagyott levelezőkiszolgáló kifogy a tárrterületből. Az éjszaka hátralevő részében semmilyen forgalom nem megy át rajta – se ki, se be.

Kedd, reggel 7 óra: Észlelik és

megszüntetik a dugulást, s újra áramlani kezdenek az üzenetek.

7 óra 5 perc: Hirtelen leáll minden egyéb hálózati forgalom.

7 óra 15 perc: Azok a korán kelők, akik megpróbálnak rákapcsolódni az újság webhelyére, sehogy sem tudják kivárni, hogy a honlap letöltődjék. A képeket pedig jobb, ha el is felejtik; jó néhány oldal egyáltalán nem jut át az interneten.

7 óra 55 perc: Beszállingóznak a szerkesztőség munkatársai, és sorra rákapcsolódnak a hálózatra.

8 óra: Izzani kezdenek a help desk telefonvonalai.

9 óra: Azok az újságírók, akik a weben szoktak utánanézni a délre leadandó történetek hátterének, gyakorlatilag kizáródnak az internetből. Most már a dokumentációs könyvtárosnak is izzik a vonala.

9 óra 45 perc: A dokumentációs könyvtáros kiszámolja, hogy az ő lelassult internetelérése máris vagy 8 órával vetette vissza a munkát.

10 óra 20 perc: A kávészünet idején az alkalmazottak spontán hadrendbe szerveződnek, hogy inzultálják az informatikai osztályon dolgozó kollégáikat. A szerkesztők persze erősködnék: márpedig a déli hírzárta előtt nem lesz bántalmazás.

10 óra 45 perc: Az időközben teljes „illegálisba” vonult help desk megerősíti fedezékét.

11 óra 5 perc (a csendes-óceáni időzóna szerint 8 óra 5 perc): A nyugati part újságírói csak igen-igen lassan tudják letölteni anyagukat a Notes levelezőkiszolgálókról. Gyakorlatilag nem érik el az újság webhelyét.

12 óra 30 perc: Ebédidőben hírek kapnak szárnyra a hálózati útszűkület okáról. Az infoszakik inzultálása határozatlan időre eltörlődik. Ehelyett sebtiben összeáll egy levélbomba-írási kampány, a címzett a marketingosztály. A szerkesztők továbbra is erősködnék, hogy addig nem lehet semmilyen gyűjtőgató eszközt postázni, ameddig a riporterek le nem adják a cikkeiket.

délután 1 óra 15 perc: Néhány, a marketingmenedzsereknek címzett gyanús küldemény miatt késleltetik az irodaközi postai forgalmat.

2 óra 30 perc (dél előtt 11 óra 30 perc a csendes-óceáni időzónában): A nyugati part riporterei felfedezik, hogy az AOL Instant Messenger – a szerkesztőkkel fenn tartott kommunikáció szabványos eszköze – használhatatlanná vált, mert a keleti parton tevékenykedő szerkesztők képtelenek rákapcsolódni a rendszerre.

4 óra: Ez időre még több hír szivárog ki az e-mailek áradatáról, s azt is rebesgetik, hogy a mellékletek fél megabájtosak voltak. Az egyik excentrikus kolumnista becslése szerint a szóban forgó elektronikus szemétnék legalább 75 százaléka úgyis fennakad az internetszolgáltatók szűrőjén, a továbbjutók pedig olvashatatlanok lesznek mindazoknak, akiknek nincs telepített Adobe Acrobatjuk.

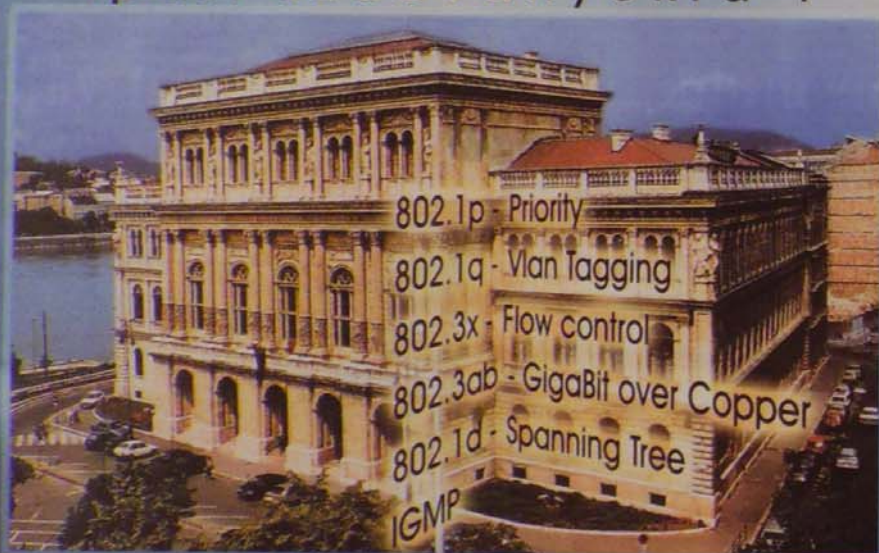
6 óra: Ahogy rendre eltávoznak az irodai dolgozók, a help desk alkalmazottak is elöbukkannak homokszákokból emelt ideiglenes barrikádjuk mögül.

Szerda, déléltől 10 óra 30 perc: Az informatikai szolgáltatások vezetője megerősíti azt a hírt, hogy a spam-tömádó elvonult. Égre-földre esküdjözik: legközelebb, ha kell, erőszakkal is rábírná a marketingeseket, hogy rövid elektronikus üzeneteket szerkesszenek, és ne csatoljanak hozzá semmit, hanem élőkapocsal mutassanak rá egy webes, online bemutatóra. Egyébként a vagy 68 ezer behemót levélből 30 ezret végül is nem postáztak. A vezető fogadkozik: most tényleg éjszaka fogják elküldeni őket.

Frank Hayes
(Computerworld)

AKADÉMIAI KÉRDÉS: Hogyan építhetünk egy hálózatot ipari szabványokra?

A PIAC VÁLASZA:

OptiSwitch termékekkel - minden SZABVÁNY beépítve.

Fantasztikus meglepetések
viszonteladóinknak az év végéig

„Szerviztechnikus“

PC-s rendszerek szervizelésében és installálásában jártas, esetleg kezdő középfokú végzettségű pályázók jelentkezését várjuk. Kliensoldali operációs rendszerek és alkalmazások ismerete, valamint B kategóriás vezetői engedély szükséges. Hálózati operációs rendszerek alapfokú ismerete és angolnyelv-tudás előnyt jelent.

„Szervizmérnök“

PC szerverekre alapozott rendszerek, Windows NT vagy Novell hálózatok installálásához, üzemeltetéséhez, hibaelhárításhoz, felsőfokú végzettségű műszaki kollégák jelentkezését várjuk. CNE és/vagy MCP minősítés előnyt jelent. Szakmai angolnyelv-ismeret és B kategóriás vezetői engedély szükséges.

„Ügyfélszolgálatos“

Műszaki (számítástechnikai) területen a beérkező telefonhívások fogadására és azok kezelésére ügyfélszolgálatos jelentkezését várjuk. Hasonló munkakörben szerzett gyakorlat, középfokú végzettség, és számítógép használatában való jártasság szükséges. Angol nyelv ismerete előny.

„Banktechnikai szakember“

Számítógép alapú banktechnikai eszközök szervizelésében és telepítésében jártas, angol vagy német nyelvtudású technikus v. mérnök jelentkezését várjuk. Rendszeres külföldi és országos szintű munkák. B kategóriás jogosítvány szükséges. Amit kínálunk: kellemes munkakörnyezet, kiemelkedő infrastruktúra, szakmailag kiválóan képzett csapat, továbbképzési lehetőségek.

Jelentkezni fényképes önéletrajzzal levélben vagy e-mailen lehet.
Kérjük, tüntessék fel a megpályázott állás megnevezését.

Cím: Minor Rendszerház Rt. Söveg Noémi részére,
1125 Budapest, Kútvölgyi út 63/B e-mail: nsoveg@minor.hu

46068

COMPUTERWORLD
SZÁMITÁSTECHNIKA
www.szamitastechnika.hu **Online**

CONTROLTRAINING KFT.
Továbbképző Központ
Munkatársakat keresünk
Hewlett-Packard témákhoz szoftver és hardver érdeklődésű trénereket
Microsoft technológiákban jártas, MCP vizsgáival rendelkező oktatókat
CONTROLTraining Továbbképző Központ
Tel.: 457-6990, Honlap: www.control.hu
E-mail: training@control.hu

46072

Szoftverfejlesztést vállalunk

az alábbi szakterületeken:

UNIX, Windows (NT, 98, 95)
C, C++, Visual Basic, Java, Perl
Oracle, SQL Server, Informix

Fontosabb referenciáink:
KSH, Budapest
MEDIALOG, Mannheim
BBB Datentechnik, Bécs

Témakörök:
EDIFACT, bank, raktárgazdálkodás,
hotelrendszer, expedíció, pályaválasztás...

Magas színvonalú, pontos munkát végzünk.
Tel/fax: (88) 429-453, Tóth Ferenc
E-mail: xinfo@xinfo.hu

46071

szervező-programozó munkatársakat keres

(WINDOWS NT 4.0, WIN 95, ORACLE RDBMS 7 VERZIÓ) gyakorlattal. Az ORACLE DEVELOPER/2000 ismerete előny.

Jelentkezni a személyes megbeszélést megelőzően Dévényi Kornélné számítógéppont-vezetőnél lehet a 203-4459-es telefonszámon vagy a devenyi-kornelne@dbt.hu e-mail címen

46065

DIT
DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZÉS
Kodak
+ GPS
@990930083429N465958E020028020
HOL KÉSZÜLT A FÉNYKÉP?
brother
Pécsi
*CÍMKENYOMTATÓK
*65/1218/2436 mm széles színes, éntapedő, laminált szalagok

42052

SPRINT Computer Kft.
www.sprint.hu
Boltjaink: Budapest, 1087 Berzeanyi u. 3. Tel.: 210-4835, 36, 1068 Felsőerdőutca 7. Tel.: 342-4707, 342-4724
Szeged, 6722 Bartók tér 13. Tel.: (62) 55-22-33, Székesfehérvár, Által-Plaza Tel.: (22) 502-880

Microsoft Office 2000! Megjelenés a magyar 2000!

Microsoft Office 2000!	
Autoroute Express Euro 2000 CD	17 600
Backoffice SBS 4.5 5 user Akció!	233 900
Backoffice SBS 4.5 Add Licence 5 user	72 600
Exchange Server 5.5 / 5 user	242 400
FrontPage 2000 for Win95/WinNT	36 000
Nyelvi modul Word 97-hez	18 800
Office 2000 Standard magyar Akció!	115 800
Office 2000 Standard upgrade magyar	70 400
Office 2000 Professional magyar	139 100
Office 2000 Prof. upgrade magyar	81 000
Photodraw 2000 CD	38 000
Project 98 for Win 95/Win NT	119 500
Proxy Server 2.0	242 500
SQL Server 7.0 / 5 user for Win NT	337 700
Windows 98 magyar 2. kiadás	47 400
Windows 98 magyar upgrade 2. kiadás	24 700
Windows NT 4 Server / 5 user	198 000
Windows NT 4 Server / 5 user upg.	78 500
Windows NT Resource Kit (magyar)	11 800
Windows NT 4 Workstation magyar	78 400
Visual Basic 6 Professional magyar	128 200
Visual FoxPro 6 Professional	130 900
Visual Studio 6 Professional	261 900
Visual Studio 6 Win 95 magyar	11 400

Ajándék Tokaji minden 50.000 Ft feletti vásárlónak!

Egyéb termékek:

Adobe Photoshop 5 magyar	188 300
Adobe Indesign 1.0 CD	106 400
Adobe Acrobat 4.0	81 600
ARJ vagy JAR tömörítő 1 user	15 600
AutoCAD LT 2000	137 700
AutoCAD R2000 magyar	583 600
Buddy B-200	35 900
Corel DRAW 9 / Gallery 1.300.000	55 000/25 900
Cheyenne Faxserve for NT / 5 user	64 300
F-Secure Antivirus 1 user (1 éves frissítéssel)	46 700
Helyes-e 2000 / Helyes-e Quark	18 000/53 000
Írástudó titkársági iratkezelő standard	20 200
Logitech MouseMan Wheel	9 300
Logitech WingMan Interceptor	10 250
Netware 5 Server / 5 user	256 000
Norton 2000 Win 95/98 (2000 szoftverrel készült)	15 600
Norton AntiVirus 2000	11 200
Norton Commander 2 (DOS/WinNT/Win95)	9 900
Norton CleanSweep 2000	10 400
Norton System Works 2000	27 400
Ország (angol), Hálász (német) magyarszavak	14 700
Pkzip / Fkuzip tömörítő 1 user	18 200
Recognita 4.0 Plus Akció!	64 700
QuarkXpress 4 (Win 95/Win NT)	241 500
Visio 2000 Std / Technical	58 900 / 118 300
WinZip 7.0 / Self Extractor	12 700 / 25 400
WinFax Pro 9.0 (Win95/98/WinNT)	28 600

Szolgáltatásainkból:

- Windows NT hálózatok tervezése, építése, karbantartása
- Windows NT alapú levelező, fax, archíváló-rendszer telepítése
- Cégek szoftver auditálása, legalizálása
- Szoftver frissítési, gazdálkodási tanácsadás
- Compaq, HP számítógépes rendszerek
- Szoftverek bemutatása, Szaktanácsadás

Compaq Desktop kedvező áron; Hívjon!

Microsoft Certified Solution Provider
Sales Specialist

Érdeklődő neve:

Cég neve:

Címe:

Telefonszáma:

Ezt a lapot az alábbi címre kérjük borítékban visszaküldeni

IDG HUNGARY

IDG Magyarországi Lapkiadó Kft.

Cím: 1012 Budapest, Márvány utca 17.
Postacím: 1537 Budapest, Postafiók 386

46027

Ügyfelünk a számítástechnikai piacon több mint tíz éve jelenlévő, meghatározó szerepet betöltő magyar vállalkozás. Placi növekedése eredményeként budapesti központjába az alábbi munkakörökbe keresünk munkatársakat:

- **SZERVIZVEZETŐ**
(néhány éves vezetői tapasztalattal)
- **ÜZLETKÖTŐ / SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ÜZLETÁG**
- **PC ÉS SZOFTVER TERMÉKMENEDZSER**

A munkakörök betöltésének feltétele a szakirányú felsőfokú végzettség és a többéves szakmai tapasztalat.

Az angol szakmai nyelv ismerete minden esetben előny. Amennyiben szeretne egy fiatal, dinamikus csapatban dolgozni és a teljesítményével arányos, a piaci átlagot meghaladó jövedelmet elérni, úgy kérjük, hogy pályázatát (fényképes szakmai önéletrajz, bizonyítványmásolatok, referenciák) a megpályázott pozíció megjelölésével az alábbi címre küldje el:

GRADUS
SZEMÉLYZETI ÉS VEZETŐI
TANÁCSADÓ KFT.

GRADUS Személyzeti és Vezetői Tanácsadó Kft.
1054 Budapest, Báthory u. 7.
Tel. 269-5704, 269-5706, Fax: 311-4475
E-mail: gradus@gradus.hu

46063

A Gamax Számítástechnikai Kft. keres WEB fejlesztéshez:

- kreatív grafikusokat,
- adatbázis programozókat,
- WEB programozókat.

Jelentkezni részletes
szakmai önéletrajzzal
az alábbi címen lehet:

Gamax Kft., Homonnay Tamás
1114 Budapest, Bartók Béla út 15/D
Tel.: 372-0692 Telefax: 372-0693
E-mail: tamas@gamax.hu

46070

Informatikai fejlesztő cég keres

SZOFTVERFEJLESZTŐKET

csoporthoz tartozó feladatokra.
Kiemelt szakmai fejlődési lehetőséget
kínálunk.

- 4GL-, MAGIC-, ORACLE-környezet
- SQL
- ORACLE adatbázis-kezelő
- tőkepiaci (értékpapír)
ismeretek előnyt jelentenek,
de nem feltétel.

Jelentkezés szakmai önéletrajzzal
a megjelenést követő két héten:
Biri Sándor, Solarsoft Kft.
1141 Budapest, Paskál u. 48.
E-mail: solarsoft@mail.interware.hu
Telefon: 252-9080, 252-9088
Telefax: 252-7885

46064

Számítástechnika Figyeljen az értékekre!

Amennyiben 2000-re még az idén előfizet,
számos kedvezményben részesül:

- Ingyen jut a Számítástechnika
1999-ben még megjelenő számaihoz;
- Az előfizetők között egy értékes digitális kamerát
és számos szoftvert sorsolunk ki;
- Az előfizetéssel 10 szám árát
megtakaríthatja;
- Az előfizetési díj 2000-re 9984 forint

További információ: 06-80-200-263
terjesztes@idg.hu

www.szamitastechnika.hu

GameStar

A GameStar
novemberi
száma már
a standokon...

Teljes játék
a CD-mellékleten!
A világpremier után 3 hónappal.

www.gamestar.hu

A CW Számítástechnika 1999/46. heti számából a következő kódszámú hirdetésekről szeretnénk tájékoztatást kapni:

18049	41105	44064	46011	46030	46048
32020	42016	45021	46014	46033	46055
36006	42045	45067	46015	46034	46056
38005	42052	46001	46016	46035	46057
38014	42054	46002	46017	46038	46063
38034	42059	46004	46019	46039	46065
38058	44017	46005	46020	46041	46066
40112	44042	46006	46023	46042	46070
41015	44055	46009	46027	46043	46071
41025	44060	46010	46028	46046	46072

A megfelelő kódszámokat kérjük szíveskedjék megjelölni és címünkre elküldeni
1012 Budapest, Márvány utca 17. Postacím: 1537 Budapest, Postafiók 386

Cégünk, az
ONLINE Informatikai Rt.
kereskedelmi bankok számlavezető
rendszerének fejlesztésével és üze-
meltetésével foglalkozik. Szakirányú
közép- vagy felsőfokú végzettséggel
rendelkező jelentkezők pályázatát
várjuk a következő munkakörök
betöltésére:
**KONZULENS,
ADAPTOR,
DOKUMENTÁTOR,
SZOFTVERGAZDA,
PROGRAMOZÓ,
VEZETŐ PROGRAMOZÓ**
A szakmai önéletrajzokat erre a
címmel kérjük küldeni:
1032 Budapest, Vályog u. 3.

Online

45067

Értesítjük a Tisztelt
Pályázókat, hogy az 1995-ben
az STN Kkt. által kiírt

„Felsőoktatási Intézmény
Számítógépparkjának
Fejlesztésére”

című pályázatot
az IBM Magyarország Kft.
nyerte el. A Választott Bizóság
is az IBM Magyarország Kft.-t
határozta meg jogerős
ítélettel nyertesnek.

46060

A hazai informatika és térinformatika
egyik meghatározó szakértő cége,
a Geoview Systems Kft.

Fejlesztő-programozó mérnök

munkatársat keres.

Ajánlatunk:

- Változatos, önálló szakmai munka és
fejlesztési lehetőség,
- Részvétel országos és európai szintű
projektekben
- Kiemelt kereseti lehetőség,
- Fiatal, dinamikus csapatszellem

Elvárásunk:

- C++ és/vagy Delphi, és/vagy Internet
programozás (HTML, JavaScript, CGI)
és/vagy MS SQL és/vagy Oracle
- Angol műszaki szövegeket olvasási
szinten megértők jelentkezését várjuk.

Jelentkezés szakmai önéletrajzzal
Kolozsár Imre műszaki igazgatónál.

Geoview Systems Kft.
1137 Budapest, Radnóti M. u. 2.
Telefon: 339-8725, Telefax: 339-8714
e-mail: imre@bp.geoview.hu

45060

Kémek Kánaánja

Gondolt már arra, hogy cégének titkos adatait esetleg éppoly könnyű ellopni, mint egy kisgyerektől a csokiját – s még törvényes is? Ha történetünket túlságosan részletezzük a weblapunkon, akkor azzal, mondhatni, egy „rúg belém” feliratú cédulát tűzünk ki digitális hátsó felünkre.

Az internetről sokakban az a képzet alakult ki, hogy ott az információ szabad préda, mindig és bárkinek elérhető; a cégeknek pedig lehetőség arra, hogy korábban soha nem tapasztalt módon dicsekedhessenek, és meggondolatlanul titkokat fecsegtessenek ki. Az ilyen cégek rendszerint megfedkeznek arról, hogy honlapjukat nem csupán meglévő és reménybeli ügyfeleik, illetve álláskeresők látogatják meg. Robert Aaron, az atlantai Aaron/Smith Associates elnöke, a piaci hírszerzés szakértője ezt mondta erről: „Az ügyfelekről közzétett információkból és a termékekről megjelentetett esettanulmányokból egy jó elemző egyfajta »visszaféjtéssel« ki-következtetheti, hogy mire készül a kérdéses vállalat.”

A marylandi Internet Security Advisors Group elnöke, Ira Winkler így vélekedik: „A webhelyeket általában a marketingesek ösztönzésére fejlesztik, s ők köztudomásúan a cégek és termékeik legkevésbé szurkolói, propagandistái. Csak éppen sokszor nincsenek tisztában azzal, hogy mik a másra legkevésbé sem tartozó belső ügyek, ezért a kelletnél több információt tesznek közzé.”

Olykor a főleg alkalmazottaknak szóló információkat hozzákapszólják a cég nyilvános webhelyéhez. Winkler példát is hoz erre: az egyik vállalat olyan sok adatot tett közzé a webhelyén a maga hálózati architektúrájáról, hogy azzal gyakorlatilag kaput nyitott a számítógépkalózkodók előtt. Egy másik alkalmazottai teljes listáját kitepte az internetre – nehogy a fejedvadászoknak túlságosan tömniük kelljen magukat... Persze a biztonságért felelős menedzser a plafonra ugrott, amikor ezt megtudta.

Az új-mexikói Santa Fében működő nukleáris fegyverekkel foglalkozó kutatóközpont, a Los Alamos-i Országos Kutatóintézet is együtt kínál webhelyén (<http://www.lanl.gov>) belső és külső használatra szánt információkat. Így például a Weapons Neutron Research Facility nyilvánosságra hozta az ott dolgozók irodai és mobiltelefonjainak számát. Az FBI-on belül a nemzetbiztonsági ügyek tudatosításával és megoldásával foglalkozó egység (Awareness of National Security Issues and Response) programmenedzser, Larry Watson úgy látja, hogy az alkalmazottai telefonlista nyilvánossá tétele elősegíti a „szociális tervezőkünk” – magyarán azt, hogy a belső emberekből ki lehessen húzni a titkokat. A webfejlesztők olyannyira lázba jönnek az internettechnológiától megától, ahogyan az felhasználható az ügyfelek és az alkalmazottak javára, hogy „gyakran megfedkeznek a biztonsági kérdésekről”.

Nem is kell közreadni a weblapon az alkalmazottak nevét, elég – mint szokás – esetlenül az alkalmazottaknak kínálni előnyöket: ez megkönnyíti a riválisoknak, hogy elcsábítsák a munkatársakat, illetve rákínálják az előnyökre.

Úgy tűnik, a csúcstechnológiával dolgozó cégek különösen hajlamosak erre a gyakorlatra. Az Adobe Systems például világgá kúrtóli a weben, hogy milyen előnyökkel jár, ha valaki önátuk dolgozik: az orvosi és fogorvosi biztosítással kapcsolatos adókedvezményeket, az opcionális biztosításokkal járó további adókedvezményeket, az igénybe vehető alkotás-kutatási szabadságok

részleteit, a nyereségoszalékokra vagy például az alkalmazotti részvényvásárlási lehetőségekre vonatkozó részletes információkat.

De sokszor a biotechnológiai és gyógyszerészeti cégek is két kézzel szórják a belső információikat – állítja John Quinn, a Virginia állambeli Great Fallsban működő Quinn International ügyvezető igazgatója. A cambridge-i (Massachusetts) Bio-

gen internetes honlapján három évre visszamenőleg bocsátja a nagy nyilvánosság elé azokat a sajtóközleményeket, amelyek részletes adatokkal szolgálnak a vezetőségbeli változokról, a különböző vállalatokkal kötött K+F együttműködésekéről, a termékfejlesztési tervekről, a különféle gyógyszerkísérletek stádiumáról, egy új K+F központ építési terveiről. A megpályázható állásoknál

pedig részletesen leírják az adott munkakörhöz kapcsolódó különleges kutatási projekteket és célokat is. Cikkünk megírásához szerettük volna megismerni a Biogen ezzel kapcsolatos álláspontját, de képviselői elzárkóztak az interjúadás elől.

A piaci hírszerzéssel kapcsolatos tanácsadásra szakosodott, szintén cambridge-i székhelyű Fuld & Co. tanácsadó cég elnöke, Leonard Fuld a következőképpen látja a helyzetet: „Nemely cég olyan adatokat tár a web nyilvánosságára elő, amelyeket jobb lenne a vállalati intranet keretein belül tartani. A szervezeti felépítést szemléltető diagramok ugyanis egy csöppet sem lendítik fel az eladásokat, és a márkanévet sem veszik be jobban a potenciális ügyfelek tudatába – viszont a vetélytársak

Quantum

A LEGJOBB... Akárhogy is nézi

Legjobb ár

A termék élettartama alatt a felhasználó tapasztalni fogja, hogy a megnövekedett megbízhatóság miatt a Quantum termékek fenntartási költsége a legalacsonyabb. Bár a Quantum termékek ára magasabb a versenytársakéhoz képest, hosszútávon kifizetődőbbek, mivel ezen termékek DOA („Érkezéskor hibás”) és az AFFR („használat során visszaküldött”) rátái a legalacsonyabbak.

Legjobb megbízhatóság

Az innovatív SPS™ és DPS™ technológiáknak köszönhetően a Quantum merevlemez a legmegbízhatóbbak a piacon. Az SPS™ (rázkódásvédelmi rendszer) lehetővé teszi, hogy a merevlemez felfogja a rázkódást, ami gyakran előfordul a szállítás, az installálás és a használat során. A DPS™ (adatvédő rendszer) egy egyszerű és igen hatékony eljárás a Quantum desktop merevlemez állapotának tesztelésére, ami elősegíti a lemezek sérülésének csökkentését.

Legjobb teljesítmény

Független források szerint (www.storagereview.com) a termékesztek során a Quantum merevlemezek mutatják a legjobb eredményeket a teljesítmény/ár arány tekintetében. Ez fennáll mind az ATA, mind pedig a SCSI kategóriáknál.

Atlas 10k	Atlas IV	DLT szalagos háttértároló
Különleges teljesítmény (5.0 ms keresési idő) és megbízhatóság szerverek, munkaállomások és tároló alrendszerek számára.	Költséghatékony megoldás, ami gyors I/O és adatátviteli sebességgel rendelkezik - egyedülálló megbízhatósággal kombinálva.	Tökéletes tape backup rendszer. Szerverek, munkaállomások és nagygépek számára.
9.1, 18.2, 36.4 GB, 10000 RPM, SPS™	9.1, 18.2, 36.4 GB, 7200 RPM, SPS™	Tárkapacitás - 40 GB Másolási sebesség - 6 Mb/sec
Ultra160/m SCSI, Ultra2 SCSI, Ultra SCSI 68-pin Wide, SCSI 80-pin SCA-2, FC-AL2	Ultra160/m SCSI, Ultra2 SCSI, Ultra SCSI 68-pin Wide Ultra, SCSI 80-pin SCA-2	Megebizhatóság - 50000 munkaóra / élettartam
Fireball CX	Fireball 1ct	
Optimális megoldás a legtöbb vállalati és minőségű PC-ke használó otthoni felhasználók számára.	Telesítmény, megbízhatóság és alacsony költség - ezen tulajdonságokra van szükség a magas elvárásokat támasztó otthoni és kisvállalati alkalmazások esetében.	
6.4, 10.2, 13, 20.4 GB 5400 RPM SPS™, DPS Ultra ATA/66	4.3 to 26.0 GB 5400 RPM SPS™ II, DPS Ultra ATA/66	

DISTRIBUTED BY
ASBIS
<http://www.asbis.com>

ASBIS Magyarország Kft.

1139 Budapest, Váci út 81-85.

Telefon: 236-1020, Fax: 236-1010

tökéletesen megismerhetik belőle a cég belső struktúráját, és sok minden más mellett kikövetkeztethetik például a rezsiöltségek elosztását.”

Információs webhelyel „dicsekedhet” a wilmingtoni (Delaware) Du Pont Co. is: az oda látogató megtudhatja például róla a cég némi termékét gyártó üzem vezetőinek nevét, telefonszámát, címét. „Ha én is szeretnék előállítani egy hasonló terméket, akkor innen megtudhatom, hogy ki alkalmas erre – különben csupán hosszú, kitaró munkával szedegethetném és illeszhetném össze az információdarabkákat” – világít rá Aaron.

Michael Leach, a Du Pont információbiztonságért felelős mene-

dzsere elismerte, hogy „olykor-olykor” hibáztak: túl sok információt tettek ki a webre. Hozzáfűtte azonban, hogy ezentúl ennek nagyon kicsi lesz a valószínűsége, hiszen a Du Pont biztonságos extraneteket épített ki az ügyfeleivel, beszállítóival és üzleti partnereivel való kapcsolattartásra. „A Du Pontnak száz üzletága van, és igen sokféle a vélemények arról, hogy mi a bizalmas információ, és mi nem. Miért kellene közhírré tenni disztribútoraink nevét? Nem segítjük-e ezzel a tulajdon konkurenciánkat? De igen; csak hogy ügyfeleinknek is segítsünk megtalálni azt a megfelelő személyt, akitől vásárolhatnak.” De azért van a Du Pont-nak vállalati

irányzatokról, hogy milyen jellegű információk tehetőek közzé a weben – és ez az irányzatok a cég 1928-ban lefektetett információszétválasztási módszerén alapul.

Aztán ott a Boeing: hogy magához vonzassa a nők, illetve kisebbségek tulajdonában levő beszállítókat, webhelyén közli beszerzőinek nevét, telefonszámát, azok üzleti egységeinek nevét, helyét, valamint vásárlási területét. Azt sem rejtja el, hogy ki tartozik számadással a beszerzőknek, illetve a beszerzők kiknek vannak alárendelve. „Az ember szépen föl-alá lépeget a személyzeti diagramokon, és máris tudja, ki felel a sugárhajtóművek üzemanyag-befecskendezőjéért. Egy fejadásznak ez valóságos kincsésbánya – vélekedik Aaron. – Ez [a webhely] is tipikus példa arra, hogy olykor a jó szándékból rossz eredmény fakad.”

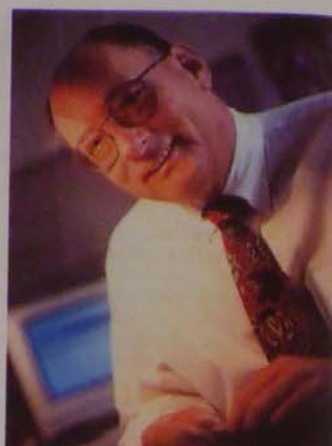
Aaron szerint a jó öreg „humán szűrő” híján nagyobb a kényesebb információk webre kerülési kockázata. Egy ipari kémnek immár nem kell hosszasan gyözködni a telefonvonal túlsó végén lévő személytől, hogy neki milyen fontos lenne megtudni azt a bizonyos valamit, s hogy joga is van hozzá. Hogy mit tanácsol a szakember? Csupán az alapinformációt közöljük, egyetlen telefonszámmal, így a részletekre is kíváncsiak ellenőrizhetők, illetve szűrhetők.

Timothy Powell, a New York-i T. W. Powell Co. ügyvezető igazgatója összeállította a „piszkos tizenkettek” listáját: azokat az információkat, amelyekre a leginkább fáj a mindenkori vetélytársak foga (betöltetlen állások, ügyfél-referenciák

stb.). Ő sem állítja azonban azt, hogy ezeket az adatokat soha nem lenne szabad kitenni a webre, hiszen azok nagyban növelhetik a webhely stratégiai értékét – hanem mérlegelni kell az előnyöket a potenciális terhekkel, bökkenőkkel szembeállítva. Powell szerint ennek egyik módja, hogy megkérjük valamelyik emberünket, próbálja: a konkurencia kémének szemszögéből végignézni a weben publikált anyagokat, hogy kiderüljön, mire mehet(nek) vele.

Az egyik Colorado állambeli biztosítási cég vezetője más véleményen van: az englewoodi Orion Auto elektromos üzleti ágának igazgatója, Jack Buffington elismeri ugyan, hogy „az bajt okozhat”, amit a vetélytársak kikövetkeztethetnek a cég álláshirdetési ajánlatából, de emiatt még nem fognak erről lemondani. Véleménye szerint oly sok fontos, kényes információ található egybeitt az interneten – például azokon az üzenőtablákon, amelyeket a cég nem ellenőrizhet –, hogy a vállalatok honlapján közzétett adatok legtöbbször nem is olyan érdekesek a vetélytársaknak.

Buffington állítása szerint az Orion Auto versenyezője bizonyos innovatív üzleti folyamatokból származik, s azokhoz egy jelszavas védelemmel ellátott extranet-en át juthat a független ügynökökből álló hálózat. Az Orion ügyvédekkel állított össze az internet és extranetes tartalmak bizalmasságát definiáló szabványokat, és azok betar-

Timothy Powell

tását még egy stratégiai kommunikációs személy is felügyeli.

Winkler egyetért vele abban, hogy csakugyan fontos kialakítani és követni ezeket a szabványokat. Ő meg lehetőségen konzervatíván közelíti meg ezt a kérdést: a cég weblapján csak olyan információk lehetnek meg, amelyeknek a közzététele explicit engedélyezve van (s nem fordítva: szerinte ugyanis tarthatatlan, hogy minden olyan információ megjelenhessék, amelynek a közzététele nincs megítélve). Mint mondja: „A webtartalomra vonatkozó politika voltaképpen a cég szabványos információbiztonsági politikájának a kiterjesztése kellene hogy legyen.”

Gary H. Anthes
(Computerworld)

Érdekes-e titkolózni?

Amint az a cikkből is látszik, számos biztonsági szakértő óvja a cégeket attól, hogy túl sok információt bocsássanak az internet széles nyilvánosságára. Van azonban egy olyan hatóság is, amelyik egy vállalatnál elintézi a dolgot. Herbert E. Meyer, a Friday Harbor-i (Washington) Real World Intelligence cég elnöke – volt CIA-alkalmazott a Reagan-kormányzat idején – nem tulajdonít túl nagy jelentőséget ennek a kérdésnek a piaci hírszerzés szempontjából. Ő azon az állásponton van, hogy a vállalatok túl sok időt töltenek a vetélytársak tanulmányozásával, illetve túl sokat aggodalmaskodnak amiatt, hogy miképpen tekint rájuk a konkurencia. „Olyan ez, mint az a repülő, amelyik csak a többi repülő figyelmével van elfoglalva, aztán egyenesen nekivágódik a hegységnek.”

Meyer azt tanácsolja ügyfeleinek, hogy inkább ügyfeleik és beszállítóik körében, illetve a piacokon igyekezzenek üzleti híreket szerezni, s hogy azt figyeljék, milyen irányzatok erősödnek meg a tudományban, a technológiában, a gazdasági és a politikai életben. „Várhatók-e új szabályozások? Felzárkózik-e Európa? Leszáll az ágra került-e Latin-Amerika? Ezek a dolgok azok, amelyek igazán fontosak, s nem az, hogy mit csinált tegnap a konkurencia.”

Végezetül még egy aranyigazság az ex-CIA-es szakértőtől: voltaképpen nem az a fontos, hogy eltitkoljuk tevékenységünket a versenytársak előtt, hanem – sokkal inkább – az, hogy elérjük: kezük-lábukat törjék igyekezetükben, csak hogy megtegyék a megfelelő válaszleptéseket.

MESÉS ÁRESÉS

Reggeltől estig csak nyomja a szöveget

27 500 FT
+ AFA

Color JetPrinter 3200

Nyomatási sebesség:
legfeljebb 6 lap/perc fekete
és 2,5 lap/perc színes.
Felbontás: 1200 x 1200 dpi.
Két nyomatófej.
Hatszínű, fotóminőségű nyomtatás
lehetséges a megfelelő opcionális
festékpátronnal segítségével.
Teljes fekete és színes pátronnal szállítva.

Kimagasló eredmények, könnyedén.

www.rce.hu

Color JetPrinter 1100

Nyomatási sebesség:
legfeljebb 3,5 lap/perc fekete
és 1,5 lap/perc színes.
Felbontás: 600 x 600 dpi.
Egyszerű üzembehelyezés,
helytakarékos kivétel,
ajándék szoftver.

Élethű színek elérhető áron.

19 900 FT
+ AFA

Color JetPrinter Z11

Felbontás: 1200 x 1200 dpi
fekete és színes üzemmódban is.
Fotóminőségű nyomtatás.
A legcsendesebb
tintasugaras nyomtató.
Akár 270 g-os papírra is nyomtat.

Valódi fotóminőség, hihetetlen áron.

LEXMARK

Hivatalos nagykereskedő: RCE Kft., 1118 Budapest, Szurdok u. 1. Telefon: 246-4050

Lexmark mintabolt: LexStore, 1095 Budapest, Boráros tér 7. Telefon: 215-1252

Megoldás **Microsoft** egy lépésben

Ha Ön néhány perc alatt mattot adott, biztosan nagyon jól sakkozik. Ahhoz viszont, hogy ne csak a sakkjátszón sikerüljön egy lépésben megoldást találnia, már nem elegendő a jó stratégiai érzék.

A Hivatalos Microsoft Megoldásszállítók (MCSP-K) szak tudását világszínvonalú vizsga és a mindennapok rutinja igazolja. **Technológiai és termékismeretükkel** mindig a legjobb megoldást nyújtják informatikai problémáira.

A megoldásszállítók közvetlen **Microsoft-kapcsolattal** rendelkeznek, de területükön **független szakértőkként** dolgoznak, így objektív döntésekkel, optimális megoldásokkal állnak a cég rendelkezésére.

A megoldásszállítókkal **Ön is kihozhatja a legjobbat** jelenlegi hardver- és szoftver-állományából!

Keresse a Hivatalos Microsoft Megoldásszállítókat a www.microsoft.hu honlapon!

**Microsoft® Certified
Solution Provider**

Intelligens üzleti grafikai termécsalád a Micrografx-tól!

iGrafX™
SYSTEM
The intelligent graphics business

- PROFESSIONAL**
Folyamatábrák, diagramok, flowcharting
- PROCESS**
Folyamatszimuláció, "mi lenne ha..." elemzés
- BUSINESS**
Üzleti grafikák és diagramok egyszerűen
- DESIGNER**
Műszaki illusztrációk, web grafika
- DEVELOPMENT**
Grafikus fejlesztőeszköz
- ENTERPRISE CHARTER FOR R/3**
SAP R/3 folyamatok megjelenítése és modellezése

Keresse
viszonteladóinknál!

Számalk Rt. Disztribúció Tel.: 203-0306 Fax: 203-0367
1115 Budapest, Etele út 68. <http://distrib.szamalk.hu>

Szoftver ABC A szoftver ismer(e)t szállítója

Legfrissebb árainkról, akcióinkról tájékozódhat weboldalunkon: www.SzoftverABC.hu

Akciós termékek	Játékok	Corel Draw 9 upg!
Novell NetWare 5 SBS 5-user	Hilion! F-16 Aggressor	A Corel úriasi legalizációs akciójének keretében Ön most 55.000 Ft-ot megtakaríthat CorelDraw 9-el, amennyiben bármilyen CorelDraw-val foglalkozó könyvvel rendelkezik. Bizonytalan lehetni, hogy vásárláskor a könyv belső első lapját le kell adni, amennyiben Ön nem rendelkezik ilyen könyvvel, mi 1.400 Ft-ért biztosítunk.
Windows NT Svr 4.0 S Client	Hilion! Conq. Et Conqeur: Tibetan Star	Corel okt. akció
CorelDraw 9.0	Need for Speed: 4 Road Challenge	A Corel másik akciójének keretében Ön rendelkező kedűző árán juthat hozzá a CorelDraw 9 oktatói változatához és a chipart könyvhez: 19.900 Ft-ot megtakaríthat.
CorelDraw 9.0 oktatói	Flis 2000	MS BackOffice 4.5
Corel WP Office 2000 oktatói	NHL 2000	A Microsoft BackOffice 4.5 Skilensz iradai kiszolgáló-csomagja hátunkban különleges akció keretében csak most, a készlet erejéig elérhető! Ár: 109.000 Ft-ért kapható!
Visio 5 Professional	Supertube Championship	
MS BackOffice SBS 4.5 S Client	Flight Unlimited	
MS BackOffice SBS 4.5 S Client + S Office 2000 Pro Hun		
	679.000	
Operációs rendszerek	Programozás	Egyéb programok
Windows 98 Hun	Borland C++ Builder 4.0 Prof.	ACD See 32
Windows 98 Hun Upgrade	Borland JBuilder 3.0 Standard	ARJ 2.0 for DOS
Windows NT Workstation Hun	Borland Delphi 5.0 Std	CheckIt 98
Red Hat Linux 6.1 Standard	Borland Delphi 5.0 Prof.	Easy CD Creator 4.0 Prof.
Caldera Linux 2.x	Borland Delphi 5.0 Prof. Upg	Encyclopedia Britannica '99
Suse Linux 6.x	Visual Basic 6.0 Prof. Hun	Drive Copy 2.0
Debian Linux 2.x	Visual C++ 6.0 Learning	Drive Image 2.0
IBM PC DOS 2000 Eng.	Visual C++ 6.0 Prof.	F-Secure Personal
MS-DOS 6.22	Visual J++ 6.0 Prof	InstallShield Express 2.1
BeOS 4.5	Visual Studio 6.0 Prof.	Microsoft 2.1 (+12% adó)
LANtastic 8.0		Norton Commander 2.0
LANtastic 8.0 16-user		Norton WinVista 2000 Eng.
		Norton Utilities 2000 4.5
irodai alkalmazások		Partition Magic v4.0
MS Office 2000 Standard Hun		PKZip 2.6 for Win
MS Office 2000 Professional Hun		Recognita 4.0
Corel WordPerfect Office 2000		Recognita Plus 4.0
Lorus Word Pro 97 Eng		Recognita Plus 4.0 oktatói
Lorus Word Pro 96 Hun		Seagate Backup Exec 2.0 NT Wks
Maki Edit 8.0		Seagate Backup Exec 3.0 Win98
Proforma Tools Office 97-hun		System Commander 4.0 Deluxe
		VirtualBatter
		VMWare for Linux
		WinZip 7.0
DTP-s és grafikai programok		
Adobe Photoshop 5.0 Hun		
Adobe PageMaker 6.5		
Corel PrintOffice Hun		
Corel PrintOffice 2000 Eng		
Corel Ventura 8.0 okt.		
PaintShop Pro 8.0		
PaintShop Complete 3D		
QuarkXPress 4.0 Win95/NT		
Hollye-e for QuarkXPress		
Corel Gallery 350-000		
Corel Photo CD-k		

Szoftver ABC Kft. 1137 Budapest, Jászai Mari tér 3.
Tel.: 329-2731, 329-2738, 329-2490, 329-3492 Fax: 329-2720
Elektron: 1391 Budapesti Pk. 218. E-mail: info@SzoftverABC.hu

**ADATTÁROLÁS
NAGYBAN!**

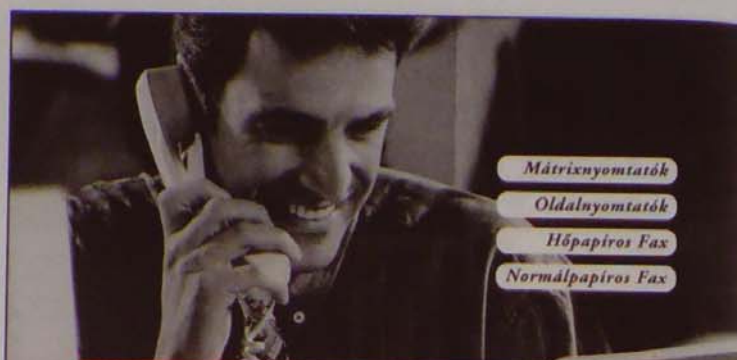
A leghatékonyabb és legbiztonságosabb szalagos adattárolók, hogy adatait megőrizze, ne a megmentésen törje a fejét!

Y2K 0010001000101011
Y2K 0010001000

TANBERG DATA

SER 1-50 GByte **DLT** 40,70 GByte
AUTOLOADER 500 GByte-ig **LIBRARY** 2000 GByte-ig

OKI
1074 Bp. Debély u. 17.
tel.: 342-3285
fax: 351-2576
sales@okih.hu
www.okih.hu
46001

Mátrixnyomtatók
Oldalnyomtatók
Hőpapíros Fax
Normálpapíros Fax

Nyomtatók és faxok

OKI

People to People Technology

OKI SYSTEMS (MAGYARORSZÁG) KFT
Trade Center; 1051 Budapest, Bojcsy-Zsilinszky út 12. • Tel.: 266-6225, 327-4070 • Fax: 327-4076
e-mail: oki_h@mail.datanet.hu • Internet honlap: www.okih.hu
OKI-FORGALMAZÓKRÓL, ÁRAKRÓL, AKCIÓKRÓL
KÉRJEN TOVÁBBI INFORMÁCIÓT AZ OKI INFOFAX SZÁMÁN: 436-2222/1881

18049

VÁLASZOLJON ÉS NYERJEN!

Novell

KERESSÜK A CÍMZETTET

COMPUTERWORLD
IDG SZÁMÍTÁSTECHNIKA

A címzett ismeretlen... De csak egy ideig. Hat hét után ugyanis kiderül, kinek postázhatjuk a meghívót: ki utazhat a Novell vendégeként a 2000. évi BrainShare konferenciára Salt Lake Citybe.

A Novell Magyarország és a Computerworld-Számítástechnika közös játékának fődíján kívül további ajándékokat is kisorsolunk.

a JÁTÉK MENETE

Hat héten keresztül heti három kérdést teszünk fel a címtártechnológiáról és a Novell címtárszolgáltatásáról, az NDS-ről (a kérdések lapunk 8. oldalán olvashatók); a válaszokat a játék résztvevőinek a CW-SZT Online – www.szamitastechnika.hu – megfelelő oldalán kell megadniuk. A hat hét során bármikor be lehet kapcsolódni a játékba, a CW-SZT Online oldalain ugyanis mindig elérhetőek lesznek az előző hetek kérdései is. A lényeg, hogy a hatodik hét végére mind a 18 helyes válasz megérkezzen.

RÉSZVÉTELI FELTÉTELEK

A játékban mindenki* részt vehet, aki kitölti a CW-SZT Online-ban megtalálható jelentkezési lapot.

SEGÍTSÉG

A címtárjáték résztvevői a helyes válaszok megadásához folyamatos segítséget találnak a www.novell.hu-n, a Novell Magyarország weblapján; itt minden, a címtárakkal kapcsolatos legfrissebb információ elérhető.

NYEREMÉNYEK

FŐDÍJ: részvétel a BrainShare 2000 konferencián, Salt Lake Cityben.
3-6. DÍJ: Novell-dzseki
7-9. DÍJ: Novell-póló

SORSOLÁS

A sorsoláson azok a játékosok vesznek részt, akik a megfelelő jelentkezési lapot kitöltötték, és a hatodik hét végére mind a 18 kérdésre helyesen válaszoltak.
A nyeremények kisorsolását közjegyző hitelesíti.

LEGYEN ÖN A CÍMTÁRJÁTÉK CÍMZETTJE!

* Természetesen sem a Computerworld-Számítástechnika (IDG Hungary), sem a Novell-Magyarország dolgozói nem indulhatnak a játékban.

46058

Micropólium

→ Folytatás az 1. oldalról

Jackson szerint a Microsoft árpolitikája az operációs rendszerek terén bizonyíték arra, hogy ebben a piaci szegmensben nem létezik számottevő verseny. „A Microsoft akkora hatalommal bír az Intel alapú személyi számítógépek operációs rendszerének piacán, hogy ha csupán az árakon keresztül akarná gyakorolni ezt a hatalmat, jóval magasabb árát kérhetné érte, mint egy komoly versengéssel bíró piacon” – áll a dokumentumban. „Mi több, a cég ezt huzamosabb ideig művelhetné anélkül, hogy elfogadhatatlan mértékben veszítene piaci részesedését vetélytársaival szemben. Azaz a Microsoft monopóliumot élvez a szóban forgó piacon.” Más helyen pedig azt írja: „Az, hogy a vállalat a Windows 98 árának megállapításakor nem vette figyelembe más gyártók Intel alapú gépekre írt PC-s operációs rendszereinek árát – jelzi a monopólistikus hatalmat. Egy versenyhelyzetben lévő cégtől elvárható lenne, hogy sokkal nagyobb figyelmet szenteljen a többi cég árára.”

A Microsoft pontosan ezt csinálta, amikor kifejlesztette a Windows operációs rendszer új, beépített internettámogatást tartalmazó új verzióját. Hozzátette még: a Microsoft értékelte Jackson megállapításait, és igyekszik olyan megoldást találni, amelyik „igazságos a cég és az amerikai vásárlók számára is”.

Kevésbé meglepő, hogy a kormányzat illetékesei – akik a tavaly óta folyó perben azt igyekeztek bizonyítani, hogy a Microsoft piaci magatartása akadályozta a szoftverek fejlődését, és ezzel kárt okozott a felhasználóknak – egészen más színben látják a dolgot. Janet Reno igazságügyi miniszter diadalmasan jelentette be a másik oldal által tartott sajtótájékoztatón: „nagy nap ez a mai az amerikai vásárlók számára”. Joel Klein, a minisztérium trösztellenes főosztályának vezetője szerint a döntés „ismét megmutatta, hogy Amerikában egyetlen személy vagy vállalat sem állhat a törvény fölött.”

Annyi bizonyos, hogy a mostani tény-megállapítás valamennyire befolyásolni fogja a Microsoft jövőjét és piaci magatartását. Ugyanakkor a piac sem ugyanaz már, mint amikor a per kezdődött: viharos sebességgel terjednek a nem PC alapú eszközök, az internetes szolgáltatások, az asztali gépeken is egyre nagyobb számban jelenik meg a Linux, és a piac másik vezető böngezőjét gyártó céget, a Netscape-et felvásárolta az America Online. A piac gyors változása – és ami ezzel jár, hogy tudniillik egyetlen cégnek sincs betonozva a vezető helye – a Microsoft védelmének egyik kulcseleme volt.

Számos szakértő szerint azonban nem is annyira Jackson bíró ítéletei, hanem az átalakulóban lévő informatikai piac kényszerít rá a Microsoftot arra, hogy változtasson eddigi gyakorlatán. A cég a Windows különféle változatait felhasználva igyekszik erős pozícióra szert tenni új piacokon – mint amilyen a kézisámítógépeké is –, de ezeken egyre nehezebb lesz kihasználnia a Windows elterjedtségéből kétségtelenül fakadó előnyöket.

Annyi hatása mégis volt az eljárásnak, véli Rob Enderle, a Giga Information Group elnöke, hogy a Microsoft megszűnt mumusnak lenni. „Korábban az volt az általános elfogadott nézet, hogy a Microsoft »megbűnteti« azokat a cégeket, amelyek neki nem tetsző dolgokat tettek. Mindenki félt a Microsoft reagálásától. Nos, ez a félelem immár a múlté.”

Néhány efféle Microsoft-reagálást Jackson is felsorol ténymegállapításában. A cég többször jelentett be szankciókat olyan számítógépgyártók ellen, amelyek a vetélytársak szoftvereit is előre telepítették a gépekre, vagy amelyek egy Windows-ikont eltávolítottak a képernyőről. Nemeszser követelt operációs rendszerének kizárólagos jogát a Microsoft a PC-gyártóktól, és amelyik továbbra is ragaszkodott a vetélytárs termékhez, azt megfenyegette, hogy visszavonja a licenct, vagy jóval drágábban adja. Így például az IBM-nek vagy a Gateway-nek többet kellett fizetnie a Windows operációs rendszeréért, mint a Compaqnak, a Dellnek vagy a HP-nak.

A pert az Igazságügyi Minisztérium kezdeményezte még 1998 májusában; később még 19 állam csatlakozott a keresethez. A felperes szerint a Microsoft arra használja monopóliumát a PC-s operációs rendszerek piacán, hogy megfojtja a vetélytársakat, és hogy hűfőállításokra tényleg szert más piacokon is. A Microsoft végig azzal védekezett, hogy a piaci verseny igemis élénk az operációs rendszerek szegmensében is. Vagyis, igen komoly jelzésértékkel bír, ha a bíró a minisztérium érveit tartja elfogadhatónak. Ugyanakkor tág teret van a fellebbezéseknek, ezért a per valószínűleg még évekig elhúzódik; bár még akkor is gyorsabban érne véget, mint az IBM ellen indított hasonló eljárás, amely egy egész évtizedet vett igénybe.

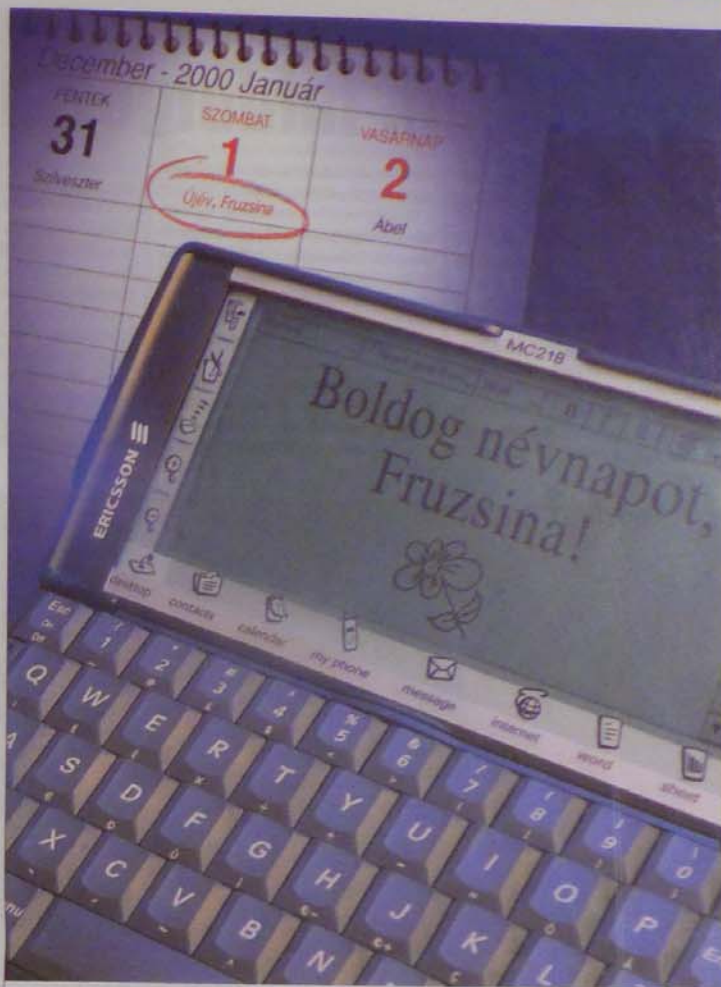
Sch. A.

Noha ezek a megállapítások még nem jelentenek ítéletet, jogi szakértők szerint meglehetősen pontosan jelzik, hogyan is dönt a bíró a tárgyalás végén. Együttal választ adhat számos, a Microsoft gyakorlatával kapcsolatban felvetett kérdésre is.

Bill Gates, a Microsoft elnök-vezérigazgatója a döntés nyilvánosságra hozatala után tartott telefonos sajtókonferenciáján óvott az elhamarkodott következtetésektől. „Nem szabad elfelejteni, hogy a mai dokumentum csak egy állomás a folyamatban lévő jogi procedúrában, s még számos ilyen állomás hátravan” – emlékeztetett Gates. „Mi nem értünk egyet az általunk tisztelt bíróság sok megállapításával, és biztosak vagyunk abban, hogy az amerikai jogrendszer végső soron igazolni fogja a Microsoft tevékenységét és újításait jogszerekről voltak, és hatalmas jótétmennyel voltak felhasználók milliói számára.”

A telekonferencián részt vevő újságírók szerint Gates érzelemmentes hangon olvasta fel az előre megfogalmazott bejelentést, s ebben megismételte a vállalat jogászai által a perben is többször hangoztatott kijelentést, miszerint a Microsoft szoftverei a vásárlók előnyére szolgálták, és hogy a Microsoft olyan iparágban versenyez, ahol késhegyre menő piaci versengés zajlik, és senkinek sem biztos a pozíciója. „Ez a per alapvetően egy kérdés körül zajlik – állítja Gates –: folytathatja-e egy sikeres amerikai cég termékeinek továbbfejlesztését, hogy ezzel szolgálja a vásárlók érdekeit.

Boldog névnapot 2000-ben is, Fruzsina!

Ez a rendkívüli év, ez a különleges nap nyugalommal, békével és örömmel köszönt ránk. Az ezredforduló-kompatibilis rendszerek használói az új évezred eljövételét mindössze onnan tudják meg, hogy éjfélkor elfedi egymást a két óramutató, és felhangzik a Himnusz.

Mi, az Ericsson szakemberei a legfontosabb feladatunknak azt tartjuk, hogy az ezredvég dátumváltási problémája egyetlen ügyfelünk számára se jelentsen gondot.

Kedves Fruzsina! Sokat dolgoztunk azon, hogy az új esztendőben se kelljen aggódni, ha Ericsson rendszeren keresztül telefonálsz, vagy kerülsz kapcsolatba a bankoddal, használod az elektronikus postát, vagy a mobil telefonodat. Most rokonaid, barátaid és ismerőseid mellett az Ericsson is sok boldogságot kíván.

Ericsson Magyarország
1037 Budapest, Laborc utca 1.
Tel.: 437-7100, Fax: 437-7467
<http://www.ericsson.hu/ericssonhu/2kindex.html>

ERICSSON

Visszapillantás a Printexpóra

Beolvasni, feldolgozni, kinyomtatni

Idén október 26-a és 29-e között nyolcadik alkalommal rendezte meg a Hungexpo a Printexpo nevű nyomdaipari szakkonferenciát, s ezt ebben az évben a résztvevők kifejezetten sikeresnek minősítették. Az érdeklődést persze fokozta az is, hogy 1999-ben Európában nem volt nagy nyomdaipari kiállítás, így az Egyesült Államokba eljutók szűk körén kívül a többség csak itthon láthatta a szakterület legújabb fejlesztéseit. Ennek megfelelően a bemutatókon sok műszaki újdonság is szerepelt,

ezek közül cikkünkben a legfontosabbakat foglaljuk össze.

A képbeolvasó eszközök fejlesztőinek régi gondja, hogy a berendezések felbontása – a CCD-sorok fizikai tulajdonsága miatt – nem mindenütt azonos. Pontosabban szólva egy, a teljes képméretet betöltő eredeti esetén a széleken; több képnél a szélsőkénél rosszabb, mint középen.

A minőségromlás kiküszöbölésére fejlesztették ki az úgynevezett XY-lapolvasókat, ezek mindkét irányban mozgó CCD-tömböt hasz-

nálnak. E technológiára épül az Ever-smart Pro; a Scitex képviselője, a Volent Kft. hozta el a bemutatóra. A képbeolvasó A/3-as méretű dokumentumok feldolgozására képes, át-, illetve ránézeti eredetűket egyaránt kezel, háromsoros CCD-tömbje egy menetben mintegy 8 centiméternyi szélességet fog át, ennél szélesebb eredeti esetén pedig átlapolva dolgozza fel a képet. Felbontása a teljes eredetire vetítve 8200 pont/hüvelyk, színenként 14 bitnyi árnyalat megkülönböztetésére képes, nyom-

tatott anyagokból történő moarémentes feldolgozásra is alkalmas. A nyomdaiparban elfogadottnak mondható 6x7 centiméteres eredetűkre számolva óránként 40 kép beolvasására képes, kimenete pedig az összes ismert állományformátum lehet.

A kategória másik képviselője az Agfa által bemutatott AgfaScan XY-15 volt, ez kifutó A/3-as méretű át- és ránézeti eredetű feldolgozására alkalmas. Az eszköz optikai felbontása 5000 pont/hüvelyk, színenként 16 bitnyi árnyalat megkülönböztet-

sére képes, az eredeti kicsinyíthetősége-nagyíthatósága 20 és 3000 százalék közé esik. Macintoshon, illetve PC-n futó ColorExact elnevezésű szoftverének segítségével az összes fontos képfeldolgozási művelet elvégezhető.

Más szempontból számít különlegességnek a Heidelberg Tango nevű olvasója. Bár maga az eszköz hagyományos dobszkennel, érdekességét az adja, hogy a dobot álló helyzetűnek szerelték, így a berendezés kis helyet foglal el. Konstruktívától függetlenül hagyományos elvű fotószkennorozót tartalmaz, a vele feldolgozható legnagyobb eredeti mérete 480x450 milliméter lehet. Felbontása 11 000 pont/hüvelyk, és 12 bites színelőfeldolgozóval működik. A hozzá tartozó LinoColor szoftver Macintosh alapú (talál a Heidelberg az egyetlen olyan gyártó, amelyik még nem alkalmaz multiplatformos megoldásokat), és a programhoz különféle automatizált feldolgozó, valamint feldolgozást segítő modulok is tartoznak. Ugyanilyen elven épül fel az Eurocore Hi-Scan nevű lapolvasója, ezt a Baum Computer forgalmazza. A két modellben létező – 310x140, illetve 310x220 milliméteres eredeti feldolgozni képes – eszköz legnagyobb felbontása 10 000 pont/hüvelyk, színenként 12 bitnyi árnyalatot ismer fel, és egy menetben (gyorsabb), illetve hagyományos hárommenetes képfeldolgozásra is képes.

Nyomatók
növekvő tudással

Sok éve már, hogy a Canon bemutatta az első olyan fénymásológépet – a CLC 50-est –, amely nyomtatóként is működött. A sorozatnév maradt, de most az újdonságok között a CLC 1000-es családot üdvözölhetünk, ennek most a legnagyobb teljesítményű tagja a CLC 1000S: A/4-es oldalból percnként 24 színes nyomat elkészítésére képes. A sorozat minden tagjához a ColorPass nevű Alpha processzoros RIP egy-egy változata tartozik, ezek a Macintoshhoz, valamint a PC-hez való illesztést oldják meg. A képalkotó-illesztő egységek felépítése a szokásos, érdekességük az ebben a kategóriában ritkának tekinthető fekete-felülnyomás, és ehhez kapcsolódóan az intelligens trappingkezelés lehetősége. Az elmúlt időben minden különösebb hírverés nélkül beépült a rendszerekbe a PostScript 3, ez működik a Canon nyomtatóiban is. A használt színmodell Pantone alapú, de a cég irodástechnikai köztársaságának megfelelően nem feledkezett meg az Office család programjainak használatáról sem, számukra RGB-bázisú színpaletta áll rendelkezésre. Végül egy a termelékenységét növelő tényezőkből: miközben egy adott oldal nyomtatása folyik, a RIP már a következővel foglalkozik.

Plakátnyomatókból sem volt hiány a kiállításon. Az Agfa Sherpa családjából a Sherpa Plus az új tag: a PC-n futó, PostScript 3-as, Apogee RIP-pel együtt mutatták be. A nyomtató felbontása 360/720 pont/hüvelyk (értelme szerűen kisebb felbontásnál nagyobb sebességgel), 24 bites színelőfeldolgozóval, a nyomtatáshoz használt technológiája pedig a piezo-elv. Egy menetben

Szeretne egy jó pontot?
És mekkora pont legyen?

Amikor

mind nagyobb szüksége van arra, hogy az

internethoz csatlakozzon, szerver konszolidációt hajtson

végre, vagy adatközpont-megoldást hozzon létre, bizonyára nem pont

az alapok méretével szeretne takarékoskodni. Ezért engedje meg, hogy bemu-

tológiára épülő legmagasabb kategóriájú, egyszerűen menedzselhető szerverét, melyet

nyugodtan nevezhetünk az Internet nagyteljesítményű motorjának. A mainframe meg-

bizhatóságát ötvözi azzal a teljesítménnyel, ami a nagy számú, nagy sebességet igénylő, több

felhasználós környezetek futtatásához elengedhetetlen. Több virtuális szerver létrehozásának

lehetőségét kínálja egy gépen belül, folyamatos elérhetőséget és működés közbeni konfigurálható-

ságot biztosít. A Solaris® operációs rendszerrel kapacitása szinte korlátlan. Épp úgy lehet tehát

vállalati erőforrás tervező alkalmazás, adattárház, helyi hálózat üzemeltető, on-line tranzakciók

kezelője vagy épp az elektronikus kereskedelem alapja. Nagy terve van? Tegyen szert egy jó pontra!

We're the
dot in .com.

3D-hatás szemüveg nélkül

Érdemes külön kiemelni a MicroLens Technology által készített és a Digit Számítástechnikánál bemutatott FlipSign rendszert, az egy speciális szoftverrel – de különösebb megkötés nélkül tintasugaras nyomtatón – elkészített képet egy eléje ragasztott lencselemezrel tesz többek között térhatásúvá. Mint azt a bemutatáson látni lehetett, a bemenet bármilyen szabványos képállomány lehet, a képeket (számuk 2 és 15 között szabadon változhat) az elérendő hatásnak megfelelő módon a Flip!, illetve a 3D Genius nevű program készíti elő nyomtatásra, majd a kinyomtatott képet hátlapkasírozás után, egy kétoldalt tapadó vízfestő

lőlével kell bevonní, és erre kell rákaszírozni a FlipSign 3D elnevezésű lencselemezt (és ez a rendszer lényege). A képkészítésnél választott paramétereknek megfelelően a külön szemüveg nélkül élvezhető térhatású fotón kívül a következő hatások elérésére alkalmas:

– Flip: két különböző kép váltakozik, ahogy a néző elhalad előtte.

– Nagyítás: a kép mérete nő, ahogy a néző közeledik hozzá.

– Animáció: 6-8 mozdulat egy képen.

A rendszerrel a Digit képviselői elmondták, hogy vevőiként elsősorban stúdiók és nyomtatásüzemek érdeklődésére számítanak.

nak a belsődobos kiképzés, és az online hívó megléte ellenére kis méret; ez elsősorban azért fontos, mert napjainkban a stúdiókban néha helyből van a legkevesebb. A rendszerhez Agfa fejlesztésű szoftveres RIP tartozik, ez a normál rácsozáson kívül a cég saját fejlesztésű kristályrácsozási rendszerét is ismeri. A magas igényű nyomatokhoz készült a Scitex Lotem 800V-je: klasszikus lemezvilágító, felbontása 3556 pont/hüvelykig terjed, és egy B/1 méretű lemez 4-5 perc alatt készül el.

Egy kis szoftver

A szoftveres cégek közül az Adobet – és általában a grafikusprogramgyártókat – képviselő Trans Europe jelenléte emelhető ki. Bemutatóz-

sán látszott, hogy az ez évre tervezett új szoftverváltozatok már megjelentek, a bemutatók középpontjában a közelmúltban piacra került InDesign állt, s ehhez már illesztették a MorphoLogic Helyes-e? helyesírás-ellenőrző és elválasztáskészítő programját is. Négy szoftvercsomagot állított össze az Adobe: a Design Collection a tervezőknek, a Dynamic Media Collection a multimédiás és webes projektekben dolgozóknak, a Publishing Collection a tipográfusoknak, végül a Web Collection a webes rendszerek megvalósítóinak készült. A terület iránt általában érdeklődők számára a Trans Europe egy katalógust is megjelentetett, ebben teljes kínálata megtalálható.

Révész Gábor

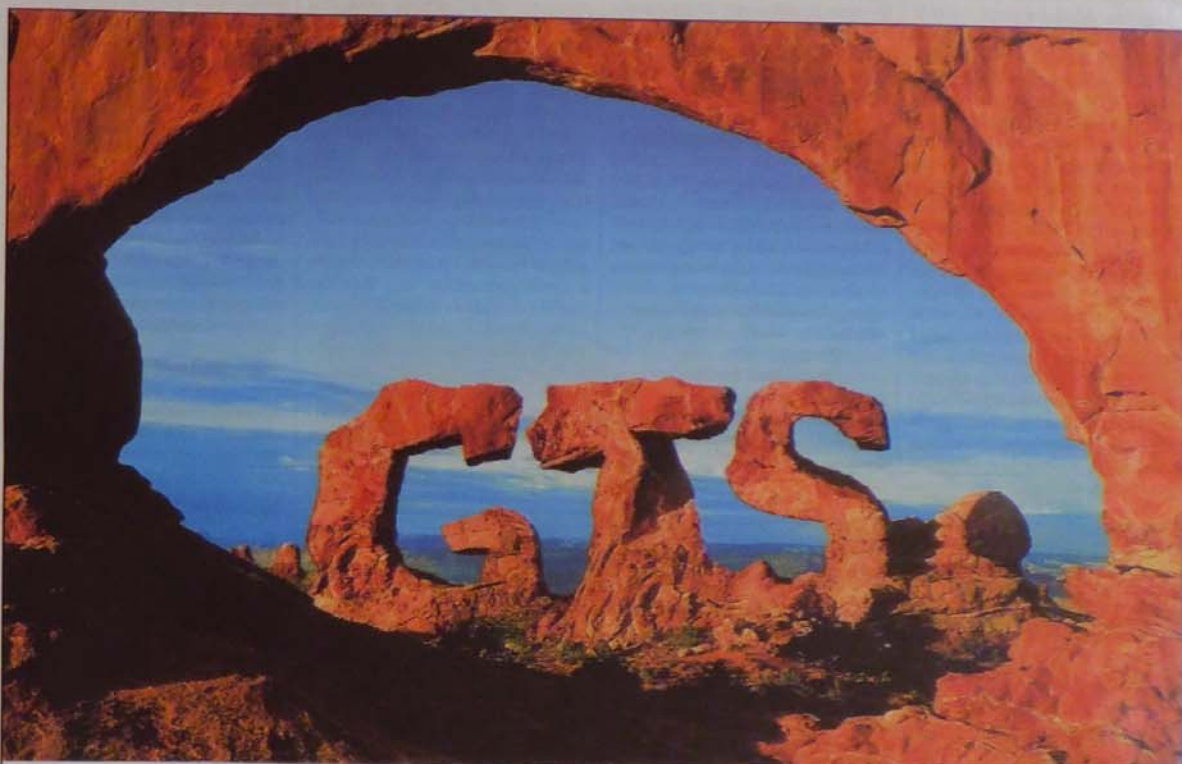
legfeljebb 1,3 méteres darab nyomtatására képes, a nyomtatási szélesség pedig 95 centiméter. Többféle alkalmazás készült a nyomtatóhoz, ezek közül az újságoldal-próbanyomó, illetve az oldalkilövést végző emelhető ki. Plakátméretű, de mégis nagy igényű feladatokhoz készült az AgfaJet Montana, itt az anyagszélesség 157 centiméter lehet, és a hagyományos négy szín mellett cianból és bíborból további két-két árnyalatot (egy közepesen sötétet és egy világítót) alkalmaz. Nyomatfelbontása 1200 pont/hüvelyk, ennek megfelelően sebessége nem túl magas, egy négyzetméter nyomatot 8 színből 22 perc alatt készíti el. Bár nem teljesen új, de mégis érdekes rendszer a Scitex Idanit-162Ad; elsősorban sebességével tűnik ki. A legfeljebb 163 centiméter széles és egyszerre 2,5 méter hosszú nyomatot elkészíteni képes eszköz sebessége percenként több négyzetméter, ezt több, párhuzamosan dolgozó négy színfejjel éri el. A nyomtatvány a többi plakátnyomtatóhoz hasonlóan itt is elég változatos – papír, műanyag fólia, vászon –, a különbség viszont a cég nyomdaipari kötöttségét jelzi: a képalkotásnál Random FM rácsozást használnak, és ez egyes alkalmazásoknál a 300 pont/hüvelykes felbontástól várhatóan jobb képminőséget ad.

Gyorsnyomdák fekete-fehérben is

Bár minden területen a színes nyomtatás előretörésének vagyunk tanúi, ennek ellenére nem szabad elfelejteni a nagy teljesítményű fekete-fehér gyorsnyomtató rendszerekről sem. Ezen a területen a Canon GP-605-öse volt az egyik újdonság: könyvmásolásra is alkalmas, sebessége A/4-es eredeti esetében percenként 60 oldal, A/3-asnál pedig magától értetődően ennek fele. Fizikai felbontása 600 pont/hüvelyk (ezt az értéket szoftveres úton 1200x600 pont/hüvelykre lehet növelni). A Canon ilyenformán kilépett a szokásos 400 pont/hüvelykes felbontású rendszerek köréből. A GP-605 nyomtatóként is alkalmazható, ebben az esetben PostScript 3-, illetve PCL 5e-támogatással működik Windows és MacOS rendszerek alatt. Kiegészítő berendezései közül a könyvkötő és a tűző/lyukasztó emelhető ki. A másik nagy rendszer az Océ Demandstreamje volt, ennek teljesítménye 75 lap percenként (A/4 méret esetén), felbontása 600 pont/hüvelyk, a nyomathordozók különféle speciális papírfajták is lehetnek.

Levilágítók minden mennyiségben

Úgy tűnik, hogy a levilágítógyártók a következő évben a megszokottnál több rendszer értékesítésében bíznak, mert különböző szempontok szerint minden réteg képviseltette magát. Műszakilag a legnagyobb újdonság az Agfa Phoenixe volt, 68 000 fordulat/perces motorjával – mérések szerint – ma az egyik leggyorsabb, ha nem a leggyorsabb levilágító a piacon. Ennek persze ára is van, az ár a film felbontása, azaz finomsága. Így a gyártó a Phoenixet elsősorban újságkészítés céljaira tartja leginkább megfelelőnek, erre utal a gyártmánycsalád egyik tagjának neve, a News is, a felbontás 2400 dpi. Érdekessége a levilágító-

TÁVKÖZLÉS HATÁROK NÉLKÜL

FÜGGETLEN, PÁNEURÓPAI, OPTIKAI GERINCHÁLÓZAT

KÖZVETLEN KAPCSOLAT 50 EURÓPAI NAGYVÁROSSAL

NAGY SÁVSZÉLESSÉGŰ ÖSSZEKÖTTETÉS AMERIKÁVAL

AZ EZREDFORDULÓ TECHNOLÓGIÁJA (SDH, DWDM)

1134 BUDAPEST, VÁCI ÚT 37. TELEFON: 452-47-00, FAX: 452-47-47. URL: <http://www.gts.hu>

GTS Hungary

A Member of Global TeleSystems Group, Inc.

→ Folytatás a 4. oldalról

helyszínt saját portálján, majd megkeresi mindazokat az információkat, amelyek segíthetnek a munkában. A portálba felveheti a megtalált dokumentumok listáját, a Waterworks weblapját és bármi más is. Rákeres arra is, hogy ki dolgozott a Waterworksnél, esetleg ki állt kapcsolatban vele; értesíti őket, és felveszi velük a kapcsolatot. A projektcsapatba felvett munkatársak mindegyikének portálján megjelenik az új oldal, elősegítve az együttműködést. Így aztán pillanatok alatt össze is áll az a csapat, amelyik a legnagyobb eséllyel tud csábító ajánlatot tenni a Waterworksnek.

Úgy készítették el a Ravent, hogy maximálisan ki tudja használni a már meglévő Domino/Notes technológiákat, például a portál a Notes kezdőlapjának ötletéből származik, és a Hotlist is a Notesből ismerős előfizetések (subscriptions) továbbfejlesztése. (Egyébként a Raven fejlesztőplatformja is a Domino volt). Elválaszthatatlan, szerves része a platformnak a Sametime valós idejű csevegőszoftver, ez megmutatja, hogy éppen ki van online, kit lehet zavarni a kérdésekkel. Teljesen új viszont benne a tartalomkereső és a felfedező programmag. Annak ellenére, hogy erősen integrált a Dominoval, és tartalomkereső technológiája a DB2 Universal Database-re alapul, a Lotus munkatársai azt ígérték, hogy a Raven más környezetekben (nevezetesen Exchangeben) is használható lesz, ennek mikéntjével azonban egyelőre adósok maradtak.

Maga a Raven – horizontális architektúráként – alapul szolgálhat egyéb vertikális, iparág- vagy vállalat-specifikus alkalmazások, megoldások számára (ezt jelzi a 4. oldalon látható ábra legkülső négyzete). Az alkalmazások fejlesztésében a Lotus számít partnereire, azok munkáját pedig sablonkönyvtárakkal, metodológiákkal és szolgáltatásokkal segítik. Andrew Mahon elmondása szerint a Ravent elsősorban nagyvállalatoknak szánják, mert ezek nyerhetnek a legtöbbet a tudáskezelésből. Tervezik, hogy alkalmazás teszik más adatforrásokban (például vállalatirányítási vagy tranzakciós rendszerekben) való keresésre is; azt azonban még nem döntötték el, hogy mennyire széles kört fog át majd a Raven, mondta Jeff Papows. Ígéretük szerint a Raven a jövő év közepén jelenik meg; kérdés, hogy lesz-e belőle magyar változat, lokalizáció nélkül pedig sokat veszítené értékéből, tekintettel a tartalomszűrő technológiákra.

Drót nélkül könnyebb

Volt a tudáskezelés mellett a Lotusphere-nek egy másik népszerű témája is: a mobilitás. Ehhez a témakörhöz is több bejelentés kapcsolódott: egyrészt a Mobile Services for Domino 1.0 bejelentése, illetve egy együttműködési megállapodás a Nokiával a WAP technológia felhasználásáról.

A már kapható Mobile Services for Domino (MSD) egyrészt lehetővé teszi a Notes-felhasználóknak, hogy különféle technológiával működő vezeték nélküli hálózatokon ke-

resztül üzeneteket küldjenek mobil-eszközökre, másrészt ezekről az eszközökről elérhető a Domino-ban tárolt adatok. Két nagy funkció-készlettel rendelkezik az MSD. A Messaging Services segítségével közvetlenül a Notes felületről küldhető a mobil-eszközökre és fogadható azokról rövid szöveges üzenetek, riasztások, értesítések. A Wireless Domino Access funkciók révén pedig a mobilkészülékekről érhető el a Domino kiszolgálók és a Notes adatbázisok. A technológia automatikusan a mobilhálózat által fogadni képes üzenettípusra fordítja az elektronikus leveleket, majd úgy küldi el. Az MSD együtt tud működni a GSM, a CDMA, a TDMA, a Flex/ReFlex, az iDEN, az ERMES és a Mobitex hálózatokkal is.

Ezeket a lehetőségeket aknázza ki az az együttműködés is, amelyet a Lotus a Nokiával kötött: a WAP kiszolgálót integrálják a Domino-ba, így az úton lévő, WAP-eszközzel (telefon, PDA) felszerelkezett felhasználó mindvégig kapcsolatban maradhat a központi kiszolgálóval. Ahogy a Lotus munkatársai mondták: tulajdonképpen az egész vállalati címérték magunkkal vihetjük a zsebünkben. Itt is számtalan alkalmazás, felhasználási lehetőség képzelhető el; ezek kidolgozása szintén a Lotus-partnerekre vár. Két nagyobb (vállalati és magán-) csoportba sorolhatók a várható alkalmazások. A vállalati programokon belül horizontális és vertikális alkalmazások vannak. A horizontálisak az üzenetvívó és naptárszoftverek lehetnek; ezek gyakorlatilag a mostani Domino-alkalmazások kiterjesztései

a mobil-eszközökre, ezért ezek fogynak a leggyorsabban terjedni. A meglévő alkalmazásokat kicsit át kell alakítani, hogy alkalmasak legyenek az mobil-eszközök által is olvasható WML (Wireless Markup Language) formátumú információ-továbbításra. A vertikális, iparág- vagy területfüggő alkalmazásokat még ki kell fejleszteni. A magánalkalmazások csoportját ismét két alcsoportra lehet osztani: az egyik a tartalomszolgáltatás (ilyen a már működő Reuters hírszolgálat), a másik pedig az interaktív programok köre (például a mobil-banking).

Mindez része a most bejelentett Unified Messaging (egységesített üzenetvívó) stratégiának. Ennek a következő a lényege: a felhasználót képessé kell tenni arra, hogy egyetlen helyről minden üzenetét elérhesse, vagyis hogy közvetlenül a Notes-felületről hallgathassa meg hangüzeneteit, vagy mobiltelefonjára továbbíthassa elektronikus leveleit és faxait. Mindezt az AVT-vel közösen akarja megvalósítani a Lotus; ennek érdekében a Domino-ba (és nemcsak az 5.0-s, hanem a 4.6-os verzióba is) integrálják az AVT terméket, a CallXpress. A telefonía és az informatika összekapcsolásáról egy másik AVT-technológia, a Telephony User Interface gondoskodik. A különféle megoldásokat ezen a téren is a partnerek segítségével nyújtja a Lotus.

Örvendező Linux-hívek

A fenti újdonságok mellett szinte elszáradt a többi bejelentés; ezeket már mi is csak jóformán címszavak-

ban ismertetjük. Az egyik ilyen, hogy heteken belül elérhető lesz a Domino for Linux. Ez a hír azért pikáns, mert Papows éppen az egy évvel ezelőtti berlini Lotusphere-en jelentette be, hogy nem lesz ilyen termék, csak aztán a felhasználók reakciója meghatárolásra készítette. Jelenleg két Linux-disztribúcióra kínálják a Domino R5-öt: a Red Hat Linux 6.0-ra és a Caldera OpenLinuxra. (A termék kipróbálható változata letölthető a <http://www.notes.nl/linux> címről.) Az alaprendszer elkészülte után várható, hogy számtalan alkalmazást is át fognak írni erre az egyre népszerűbb operációs rendszerre.

Egyre nagyobb figyelmet szentel a Lotus az alkalmazásszolgáltatásoknak is; ennek jele az ASP Solution Pack. Ez egy olyan, használatra kész alkalmazáscsomag és platform, amelyet az alkalmazásszolgáltatók gyorsan telepíthetnek, hogy utána kiadják ügyfeleiknek. Részbe az ASP Solution Packnek a Domino, az IBM WebSphere Application Server, a Sametime, a QuickPlace, és jár hozzá egy DB2 Universal Database is. Az alkalmazások szolgáltatását és a számlázást a Hosting Management System könyvnyitja meg. Platformszinten az első körben (2000 első negyedévében) megjelenő változatok a Windows NT-t, a Solarist és az AIX-et támogatják; ezekhez társul még a következő esztendő folyamán a Linux- és az AS/400-verzió. Bizonyos alkalmazások természetesen csak bizonyos platformokon érhetőek el.

Schopp Attila

HARDWARE.
SOFTWARE.

POWERWARE.

Ha azt szeretné, hogy hardvere és szoftvere kifogástalanul működjön, jó minőségű, megbízható tápegységrel is gondoskodnia kell. Pontosabban ezt nyújtja a Powerware, a számítógépes rendszerek az a kevésbé látható, de nélkülözhetetlen eleme.

Folyamatos rendelkezésre állásra van szüksége? Egyszerűen ki rendezheti egy odaló Powerware szünetmentes áramtörzsel! Akár teljes, nagy hálózatot, akár csak egy önálló PC-t kíván megvédeni, a Powerware (a megalapító Enerco Electronics) kínálatában minden tápellátási és tápellátási megoldást megtalálhat az optimális megoldást. Számoljon szabadságra, s az ágrat világviszonylatban egyik legzavartalanabb termékpalettája bizonyítja: a Powerware élen jár a tápellátási megoldások területén.

A BPS Kft. a Powerware disztribútoraként a már megszokott, magas színvonalú műszaki és szerviztámogatást nyújtja. További információkért látogasson meg internet oldalunkat a www.bps.hu címen.

BPS Business Power Systems Kft.
1149 Budapest, Angol u.32.
Tel.: 229 8290, Fax: 229 6882
Internet: www.bps.hu
E-mail: info@bps.hu

POWERWARE
POWERING THE WORLD

239 49 79

Hívja fel ezt a telefonszámot!
Ma még nem Internet Protokoll felett fogunk beszélgetni.
De vajon mit fogunk használni néhány év múlva?*

*Ne várjon éveket, már most segíthetünk adat, hang és videó átviteli költségeinek optimalizálásában, és ügyfelei, partnerei részére XXI. századi multimédia szolgáltatások kialakításában.

Budapest, Teve u. 41.
Tel.: 239 49 79, Fax: 239 49 78
Internet: info@innet.hu, www.innet.hu

HÍREK

Több mint egymilliárd dolláros befektetéssel segítik ki a pénzügyi válságból az ICO Global Communicationst. Az első körben 225 millió dollárt bocsát a vállalati rendelkezésére a Craig McCaw, a Tele-Desic és az Eagle River Investment által vezetett befektetői csoport, s ezt januárban újabb 275 millió dollár követi majd. Amennyiben az ICO kilábal a csődből, ezek az összegek tulajdoni hányaddá alakulnak a cégben. Amikor az ICO átszervezi a vállalatot – valamikor a jövő év közepén –, sor kerülhet a fennmaradó 700 millió dollár folyósítására is. (IDGNS, Boston)

Döntésoptimalizálás az „arcvonalon”

Ha valaki nagy gazdasági szervezet kötelékében dolgozik, akkor aligha idegenek tőle az integrált vállalatirányítási (ERP) rendszerek. Csakhogy ezek a rendszerek – szövegi le **Mártonffy Attila** – most romba döntik mindazt a beruházást, amit a nagyvállalatok működési területeik automatizálására véghezvittek az elmúlt harminc év alatt.

Az ERP bevezetésével a vállalat kétségkívül költségeket takarít meg – csökkenti az adminisztrációt, rövidebbé teszi a számlaelszámolási ciklusokat, gyorsabbá a raktárkészlet megújulását stb. –, csakhogy mindeközben fokozatosan halványodik ezen rendszerek versenyképessége. Nemcsak amiatt, hogy lassan már minden más vállalatnak is van ERP rendszere, hanem amiatt is, hogy nem növeli folyamatosan a bevételt, s nem befolyásolja a stratégiai előnyöket. Azért nem, mert az ERP automatizálja ugyan az üzleti folyamatokat, de ha egyszer már installálták, akkor nem teszi lehetővé ezeknek a folyamatoknak a javítását. Minthogy az ERP-nek általában nincs bevételnövelő hatása – nem úgy, mint a marketingnek vagy az ügyfélszolgálatnak –, azért csak automatizálni lehet vele, optimalizálni nem – állítja a Forrester Research.

Az ERP – ha van is sok erőssége – önmagában nem készíti fel a cégeket az internet hozta szélesben változásokra; fáradságos munkával nekünk magunknak kell alkalmaznunk a megengedett piaci lehetőségeket: azzal, hogy a megfelelő fogyasztói kört veszik célba; árakat úgy alakítják, hogy az ügyfél is jól járjon; és személyre szóló ügyfélszolgálatot állítanak fel. Mindezt könnyebb lesz elérniük, ha akkor és ott optimalizálják döntéseiket, amikor és ahol az ügyfél találkozik a vállalattal.

Döntés alsóbb szinteken (is)

Ezt a mechanizmust a szakirodalom (Forrester) frontonali döntéshozatalnak (frontline decision) nevezi. Ezzel a mechanizmussal a cégek automatizálják döntési folyamataikat, s elérhetővé teszik őket a szervezet alacsonyabb szintjein, sőt partnereiknek is. Ez a mechanizmus magában foglalja a stratégia kidolgozását, a mérőszámok értékelését, a különböző hatások elemzését, illetve a működés esetleges megváltoztatását. Mindezt újabb különféle analitikus informatikai alkalmazások is támogatják.

A frontonali döntéshozatal a vállalat olyan „szereplőit” szolgálja mindennapi munkájukban, mint a termékmenedzserek, az értékesítési igazgatók, a hívásközpontokban dolgozók. Mindnyájuknak különféle alkalmazásokra van szükségük ahhoz, hogy jó, az összvállalati érdekeknek megfelelő funkcionális döntést hozzanak. A ma piacon levő döntéstámogató eszközök azonban önmagukban nem felelnek meg

ezeknek a követelményeknek, mivel nem adják meg felhasználóiknak a jó döntésekhez szükséges kontextust. A frontonali döntéshozatalban a felhasználók képesek feltenni a megfelelő kérdéseket, megtalálják a később vállalati célkitűzésekben lecsapódó adatok, illetve mérőszámok forrásait, s olyan tennivalókat javasolnak, amelyek javítják a cég teljesítményét. Ezek a készségek a Forrester szerint elengedhetetlenek ahhoz, hogy a vállalatok növeljék az alkalmazottak termelékenységét, elégedettebbé tegyék az ügyfeleket, még sikeresebbé változtassák az üzletet.

A vállalatnak tehát nagyobb lesz az üzleti sikere, ha minden szinten

meg van engedve a döntéshozatal. Azokra a döntésekre azonban, amelyek maximalizálják az értékesítési lehetőségeket vagy minimalizálják az ügyfélszolgálat költségeit, rögtön az „arcvonalban” van szükség. Azoknak, akik a legközelebb vannak a mindennapi ügymenetben kialakuló helyzethez, a lehető leggyorsabban, összefüggések alapján kell tudniuk dönteni, persze a csúcsovezetők megfogalmazta stratégiával összhangban.

Azonban a mostani tranzakciós és döntéstámogató eszközök nem mindenben támogatják a jobb „helyszíni” döntéshozatalt. A Forrester szerint például sem az SAP, sem más neves ERP-szállító szoftverekben nincsenek egyszerű döntési folyamatok, illetve az adatok nincsenek úgy tárolva, hogy elemzésük után komplex döntéseket lehetne hozni. Ezek a rendszerek a vállalatvezetőket a különféle jelentések révén „összefüggésbe helyezik” ugyan, de ettől a „frontharcosok” még nem tudják megoldani napi problémájukat.

A gyakorlat

A mindennapos döntéshozatal során minden egyes műveletnek megvan a maga megfelelő döntési folyamata: abban értékeljük a választási lehetőségeket, és hatékonyabbá tesszük a végrehajtást. A megrendelések feldolgozásokra például javaslatot tehetünk keresztértékesítésre, vagy pedig egy ügyfélszolgálati munkatárs további árucikkeket kínálhat az ügyfélnek megvételre,

még hozzá az adott ügyfél egyéni igényei szerint.

A frontonali döntéshozatalban automatikusak az egyszerű döntések, mert már előre meghatározzuk az üzleti szabályokat és azokat az eseményeket is, amikor ezeket a szabályokat használni kell: például ha az ügyfél nem fizet, akkor be kell fagyasztani a számláját. Bonyolultabb esetekben, például árúkézletek allokációja esetén, a frontonali döntéshozatal megadja a vezetőnek a szükséges összefüggéseket a helyes döntéshez, vagyis feltárja a választási lehetőségeket, az üzleti hatásokat, és a siker feltételeit. Ahhoz, hogy az üzleti döntéshozók valamilyen átlagos döntéstámogatást kihasználhassanak, a felhasználóknak ismerniük kell a rendszernek felteendő kérdéseket, az információk helyét, valamint a mérőszámok összetevőit. A decentralizált döntéshozatalban a felsővezetők adják meg a felhasználóknak az összefüggéseket – például az árúkézletet először a kiemelt ügyfelekhez kell eljuttatni.

Jó döntési folyamat birtokában a vállalat állandóan értékelheti stratégiáját, illetve a pillanatnyi események és a jövőre vonatkozó várakozások szerint finomíthatja működését.

Lehetővé teszi a frontonali döntéshozatal, hogy a vállalatok mérőszámokat alkalmazzanak, például számmal jellemezhessek azt, hogy ez vagy az ügyfél mennyi nyereséget hoz a cégnek, vagy azt, hogy egy közös cél elérésére érdemes-e egyesíteni bizonyos részlegeket. A pillanatnyi trendek vizsgálatáról például elemezni lehet, hogy vajon miért fluktuál a szolgáltatások igénybevétele vagy a vásárlások száma, s ezek alapján javaslatot lehet tenni a kereskedelmi igazgatónak a szolgáltatás javítására, az ügyfelek megtartásának módjaira – például arra, hogy speciális árengedményt kellene adni, vagy éppen emelni kellene a szolgáltatások színvonalát.

A vállalatoknak nemcsak segíteniük kell termékmenedzsereiket és tudásalapra támaszkodó dolgozóikat a jó döntések meghozatalában, hanem meg is kell velük értetniük, hogy döntéseik hogyan befolyásolhatják a vállalat sikerét. Ebből a szempontból rendkívül fontos, hogy a magasabb szintű célokat figyelembe véve mérjük a döntések eredményét, s jelentsük ezeket az eredményeket a döntéshozóknak. Ezek az alkalmazások egyetlen, bönvész alapú önkiszolgáló keretbe tömörítik a szükséges üzleti logikát, mérőszámokat és döntési munkafolyamatot, s ezzel eldobják meg specifikus problémákat. Az alkalmazásnak azért kell bönvész alapúnak lennie,

mert a felhasználó gyakran távolról szeretne hozzáférni a legfrissebb információkhoz.

A piac fejlődése

Ezeknek az imént taglalt alkalmazásoknak a piacán egyre újabb és újabb szállítók tűnnek fel, a legismertebb a Hyperion, az SAS, az EpiPhany, az NCR és az i2 Technologies. A Forrester úgy véli, hogy ez a technológia a következő öt évben jókora hányadot fog kikanyarítani a tranzakciós rendszerek piacából.

Ez a periódus a Forrester szerint három szakaszból fog állni. Az utóközés 1998-tól 2001-ig tartó időszakában – s ebből az előtűnik álló másfél évben – három típusú szállító küzd majd a helyért az analitikai alkalmazások piacán. Eszközfejlesztők (mint a Brio és a MicroStrategy), ERP-szállítók (mint a J.D. Edwards és a Siebel), valamint a piaci részeket kitöltő ügyekvéző cégek (mint a Deploy Solutions és az AlphaBox). A verseny győztesei integrált megoldásokkal fognak előrukkolni.

A második fázis a 2001-től 2003-ig tartó konszolidáció periódusa lesz. Ez a konszolidáció technológiai és funkcionális területeken zajlik le, a piaci részeket betöltő cégek pedig felvásárlási célpontokká válnak. A technológiai standard platformon (Microsoft, Oracle) közelítenek egymáshoz, a piaci kényszer pedig teljes funkcionális alkalmazások kidolgozására szorítja a cégeket – például a Hyperiont és a Parametric Technologyt. A szállítóknak analitikus platformot kell létrehozniuk, s ki kell tölteniük az egyetlen funkció koncepciójából, hogy lefedhessék a teljes front-office rendszereket. Ebben a fázisban a gyártók a komplex, a vállalati egységeken átnyúló döntési folyamatokat fogják támogatni.

2003 után a kohéziós időszak következik majd. Erre az időpontra a vezető gyártók négy funkcionális szegmensben tesznek szert jártasságra; a stratégiai tervezésben, az ügyfelelemzésben, a vagyonelemzésben és a termékanalízisben. A cégek vállalati analitikai alkalmazásokat fognak vásárolni: ezek az alkalmazások optimalizálják a vezető stratégiai tervezést, s „lefordítják” ezeket a tervekét a szervezet mérőszámaira. A piaci részek kiszolgálói az ágazat középpontjába kerülnek, az analitikus alkalmazások szállítói megerősítik vezető pozíciójukat, a döntéstámogató eszközök pedig lassan „kiüzetnek” a piacról. A vállalati analitikai alkalmazások fejlesztői közül olyanok kerülnek majd domináns helyzetbe, mint az i2 és az SAS, mégpedig azzal, hogy fontos rendszerintegrátorok partnereivé válnak.

Csak azért, mert egy országban magas az internethasználatok aránya, még nem feltétlenül lesz elterjedt az elektronikus kereskedelem – derült ki a GartnerGroup konferenciáján. Európában például Svédország, Finnország és Dánia vezeli az internetes ranglistát, de az elektronikus kereskedelemben nincs ilyen előkelő helyezések. Ezekben az országokban inkább információszerzésre és kommunikációra használják az internetet; ezzel szemben a kevésbé ellátott Nagy-Britanniában élénkebb az e-kereskedelem. Végso soron nem is annyira az internethasználatok aránya, hanem az ország népességének nagysága fog számítani. „Kit érdekel, hogy Izlandon igen elterjedt az internet, amikor összesen 250 ezer ember él ott?” – tette fel a kérdést egy előadó. A rosszabb arányokkal rendelkező, de 80 milliós Németországot viszont nem lehet figyelmen kívül hagyni. Ami magát az internet elterjedtségét illeti, az idén 70 százalékkal nőtt a GartnerGroup szerint: az 1998-es 35,3 millió helyett idén már több mint 60 millió internetcsatlakozás van. (IDGNS, Cannes)

További híreink: www.szamitastechnika.hu

Előzetes

Út a paranóliához

A pokolhoz vezető út is jó szándékkal van kikövezve; a paranóliához vezető pedig információkkal (a jó szándékot meg ne bolygassuk). A szélrózsa minden irányából (sőt az égbolt felől és a föld alól is) versenytársak bukkanhatnak fel, s a változások közepette már az információk szerepe sem a régi: inkább létrehozó erőforrás, minisem – mint volt – támogató, s meg kell, hogy változzék a vállalati stratégia lényege is: nem merülhet ki statikus állapot összehasonlításában

Igy kell ezt csinálni!

Hogy mit? Kormányzati körökben lobbizni (az Egyesült Államokban). S hogy hogyan? Hát nem úgy, mint eddig: a vállalati csúcsvezetőknek – egyebek között a Microsoft elleni per láttán – rá kellett ébredniük, hogy hasznos lehet összeharcolniuk a washingtoniakkal, s szigorúbb elkötelezettséget kell követelniük a pénzadományok fejedén.

Dicső múlt után fényes jövő?

A már 22 éve létező OpenVMS-nek a Compaq fontos szerepet szán az elektronikus üzletvitelben: ő szolgál a rendkívül magas szintű rendelkezésre állás alapjával. Ez az operációs rendszer nemcsak tartja hadállását, hanem erősíti is, főleg az egészségügyben (kórházi, orvosi és kutatási rendszerben), a félévezetőgyártásban (a félévezetőlapok 90 százaléka OpenVMS ellenőrizte gyártósoron készül), a távközlésben (a mobilszolgáltatók több mint 50 százaléka működteti OpenVMS-sel a számítógérendszerét), a feldolgozóiparban (főleg a gyógyszergyártásban), a közművekben (például az

áramtermelésben), azután a pénzügyi szektorban (OpenVMS-en játszódik le a pénzügyi tranzakciók kétharmada)

Együtt a vevőért

A Compaq ESSG-jének, a nagyvállalatoknak szánt teljes termék- és szolgáltatásporfólióját összefogó csoportjának európai és magyaror-

Gerard Van der Aarts

szági vezetőjével beszélgetett munkatársunk arról, hogy milyen korábbi részlegek munkáját viszi tovább ez a csoport, azután a NonStop eBusiness stratégiáról és a Compaq előtt álló legfontosabb feladatokról

DNA alapú információs rendszer a Hungarocamionnál

A Hungarocamion magyarországi és európai irodái a Commercial Intelligence Service elnevezésű kereskedelmi információs rendszeren tartják számon ügyfeleiket és tárgyalásaikat. A szállítmányozási és fuvarozási főosztálynak szükséges értékesítési funkciókkal szolgáló új rendszer ez év decemberében váltja fel a papír alapú adatbázist, s jövőre logisztikai modulval is kiegészül majd

Részvényárfolyamok az amerikai tőzsdéken

Cégnév	44. heti zárár (dóllár)	45. heti zárár (dóllár)	Változás az előző hethez képest (dóllár)	52 heti ársáv (dóllár)
3Com	29	29 7/8	7/8	20-51 1/8
Adaptec	45	51 11/16	6 11/16	15 1/2-52 1/2
Adobe Systems	69 15/16	71 3/8	1 7/16	18 3/8-73 7/8
Alcatel	30 11/16	32 9/16	1 7/8	20 1/8-32 5/8
AMD	19 13/16	21 7/16	1 5/8	14 9/16-33
APC	22 7/16	24 1/4	1 13/16	13 1/16-27 3/4
Apple Computers	80 1/8	96 3/8	16 1/4	31 5/8-97 11/16
Autodesk	18 3/4	19 5/8	7/8	17-49 7/16
Baan	12 3/8	12 11/16	5/16	6 7/8-17 13/16
Cabletron Systems	16 11/16	21 1/16	4 3/8	7 3/16-21 1/4
Cisco Systems	74	75 5/16	1 5/16	32 1/8-75 15/16
Cognos	28 3/8	30 5/8	2 1/4	17 1/8-30 15/16
Compaq Computer	19 1/8	21	1 7/8	18 1/4-51 1/4
Computer Associates	56 1/2	58 5/8	2 1/8	32 1/8-63 7/16
Copel	6 1/4	7 13/16	1 9/16	2-10 3/16
Creative Technologies	12	13 11/16	1 11/16	7 7/8-18 5/8
Dell Computer	40 1/8	40 1/8	0	29 3/4-55
Ericsson	42 3/4	44 3/8	1 5/8	20 1/2-44 9/16
Hewlett-Packard	74 3/16	79 3/8	5 3/16	57 11/16-118 7/16
IBM	98 1/4	93 15/16	-4 5/16	74 15/16-139 3/16
Informix	7 5/8	8 7/8	1 1/4	5-14
Inprise	3 23/32	4 27/32	1 1/8	2 11/16-6 7/8
Intel	77 7/16	82 1/8	4 11/16	46 11/16-89 1/2
Intergraph	3 7/8	4	1/8	3 3/16-10 1/4
J.D. Edwards	23 15/16	24 7/16	1/2	10 7/8-38 1/2
Lucent Technologies	64 1/4	71 3/8	7 1/8	41 5/16-79 3/4
Madge Networks	1 9/16	2 1/16	1/2	1 7/16-5 3/16
Matáv	28 13/16	30 1/2	1 11/16	24 15/16-34 1/8
Micrografx	4 1/2	5 1/8	5/8	3 1/4-12 3/8
Microsoft	92 9/16	89 15/16	-2 5/8	53 3/4-100 3/4
Motrola	97 5/16	111 1/2	14 3/16	52 5/16-116 3/4
NCR	33 1/8	34 1/2	1 3/8	26 11/16-55 3/4
Newbridge Network	19 3/4	17 1/2	-2 1/4	14-39 7/8
Nokia	115 9/16	116 1/2	15/16	43 3/8-118 1/2
Novell	20 1/16	21 3/16	1 1/8	14 1/8-31 3/16
Oracle	47 9/16	59 7/16	11 7/8	20 1/8-61 3/8
SAP	36 9/16	35 15/16	-5/8	23 3/4-44 7/8
SCO	13 3/16	12 1/4	-15/16	3 3/4-15 1/8
Seagate	29 7/16	33 1/2	4 1/16	25 1/8-44 1/4
Silicon Graphics	7 3/4	8 1/8	3/8	6 7/8-20 7/8
SMC	9 1/16	9 3/4	11/16	6-10 1/4
Sun Microsystems	106 13/16	111 7/8	6 1/16	29 3/4-118 3/4
Sybase	13 1/2	14 1/8	5/8	5 5/16-15 7/8
Symantec	5 1/2	5 13/16	5/16	5 3/16-10 1/8
Tektronix	33 3/4	34 1/2	3/4	17 9/16-39 3/8
Texas Instruments	89 3/4	92 1/4	2 1/2	31 1/8-98 5/8
Unisys	22 9/16	22 13/16	1/4	20 15/16-49 11/16
Western Digital	3 1/4	2 15/16	-5/16	2 3/4-21 7/16
Xerox	28 3/8	25 11/16	-2 11/16	22 3/4-63 15/16
Xircom	50 7/16	54 7/8	4 7/16	15 3/4-56

Nemzetközi informatikai hetilap

Megjelenik minden kedden
HU ISSN: 0271-7837
Kiadja az IDG Magyarországi Lapkiadó Kft.

Felétős kiadó:
Hír-Írású Igazgató - it@idg.hu
Főszerkesztő:
Széchy Andrea (Sz. A.) asz@idg.hu
Főszerkesztő-helyettesek:
Kévéz Gábor (R. G.) rk@idg.hu
Serey Irén (S. I.) is@idg.hu
Vezető szerkesztő:
Varga János (V. J.) jv@idg.hu
Főmunkatárs:
Schopp Anikó (Sch. A.) aschopp@idg.hu
Váncsa István - vancsa@westnet900.net
Összevázlatos szerkesztő:
Egyed Zsófia - zegy@idg.hu
Bende Magdolna - mbende@idg.hu
IDG Tesztlabor:
Horváth László (H. L.) lh@idg.hu
Kriszán György (K. Gy.) gykris@idg.hu
Munkatárs:
Czifrák Sándor (Cs. S.) scs@idg.hu
Kelemen Zoltán (K. Z.) zk@idg.hu
Mallás János (M. J.) jm@idg.hu
Mátóffy Anikó (M. A.) am@idg.hu
Miháncsik Zsófia (M. Zs.) zm@idg.hu
Sánta András - asanta@idg.hu
Süle György
Zsimányi Katalin (Z. K.) kzsimany@idg.hu
Korrektor: Vosa Károly - kvosa@idg.hu
Szerkesztői iktár:
Erdői Szilvia - szerd@idg.hu
Tipográfia, hirdetésgrafika:
Guzdág Erzsébet, Keizer Sándor, Kun György,
Pekosta Károly, Radóczy Ágnes, Szegvári Eva
Grafika: Dániel András
Fotóillusztráció: Jekler Z. Gábor
Szerkesztőség:
1012 Budapest, Márvány u. 17.
Postacím: 1537 Budapest, Pf. 386
Telefon: 356-0337, 356-0691, 356-8291, 212-0398
Telefax: 356-9773
Internet: <http://www.szamitastechnika.hu>

Szerkesztőségünk a kéziratokat lehetősége szerint gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését. A Computerworld-Számítástechnika és mellékletében megjelent valamennyi cikkel (eredetiben vagy fordításban), minden megjelent cikket, táblázatot stb. szerzői jog véd. Bármilyen másodlagos terjesztésnek, nyilvános vagy üzleti felhasználásnak kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet.

Hirdetési felvétel:
IDG Kereskedelmi iroda
Irodavezető: Szűcs Katalin - kszuc@idg.hu
1012 Budapest, Márvány u. 17. 7. em.
Levél cím: 1537 Budapest, Pf. 386
Telefon: 356-8691
Telefax: 356-9773
A hirdeseteket a kiadó a legnagyobb körültekintéssel kezeli, de tartalmát nem vállalja felelősséget.
Terjesztési csoport:
Vezető: Nagy Krisztina - knagy@idg.hu
1012 Budapest, Márvány u. 17. 7. em.
Postacím: 1537 Budapest, Pf. 386
Telefon: 322
Zöld szám: 06-80-200-263
A lapot a HIRKER Rt., a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt., alternatív terjesztők, egyes számláttevőkkel szaküzletként terjesztik; megvásárolható az újságárusoknál is. Egyes számok ára 192 Ft, előfizetőknek 148 Ft. Előfizethető a kiadó terjesztési osztályán, a hírlapkezelőknél, valamint a vidéki postahivatalokban, OTP bankkártyával rendelkező olvasóknál az InterTickettel is előfizethetnek a 266-0000-s számon 9 és 20 óra között. Előfizetési díj egy évre 7680 Ft, két évre 3840 Ft, negyedévre 1920 Ft.
Műszaki vezető: Birkos Imre - ibirkos@idg.hu
Telefon: 322
Nyomja: a MESTERPRINT Kft.
1191 Budapest, Várkonyi u. 30-32/h
(99.0493)
Felétős vezető: Szilágyi Tamás igazgató

A Computerworld-Számítástechnika az IDG Kommunikációs, a világ legnagyobb számítástechnikai kiadójához kapcsolódik, amely 68 országban több mint 260 kiadványt jelentet meg, ezeket havonta több mint 50 millióan olvassák. Belső hírszolgálatunk, az IDG News Service információkat az IDG tagvállalatai folyamatosan frissítik. Lapunkat a MATEZS juttatja.

Az IDG fontosabb kiadványai:
Ausztrália: *Computerworld Australia*, *Australian PC World*, *Australian Computerworld Österreich*, *Digital Computerworld Denmark*, *Egyesült Államok: Computerworld Digital News*, *Federated Computer Work*, *InfoWorld*, *Network World*, *PC World*, *Publicker*, *Egyesült Királyság: Macworld*, *PC Business World*, *Finország: MikroPC*, *Tiivistö*, *Franciaország: InfoPC*, *Le Monde Informatique*, *Hollandia: Computerworld Netherlands*, *LAN Magazine*, *Írország: Computerworld*, *PC World*, *Japán: Computerworld Japan*, *Kína: China Computerworld*, *PC World China*, *Németország: Computerwoche*, *PC Welt*, *PC Woche*, *Norvégia: PC World Norge*, *Computerworld Norge*, *Összevázlatos: Computerworld Italia*, *Oroszország: Computerworld Moscow*, *PC World Networks*, *Spanyolország: Computerworld España*, *PC World*, *Pálbia: Svíjc: Computerworld Schweiz*, *Svédország: Computer Sweden*, *Mikrodátum, Svédország: PC World*, *Tajvan: Computerworld*

E számunk hirdetései (Ads' Index):

- 2F 2000 Kft.: F-Secure Anti-Virus 19. old.
- ANT Kft.: Sony VAIO notebookok VIII. old.
- APC: szűrésmentes áramforrások 2. old.
- Arco Systems Kft.: rendszerintegráció 14. old.
- ASBIS Magyarországi Kft.:
Quantum termékek 29. old.
- Avery Dennison Hungary: címkégyártás 1. old.
- Avico Kft.: szilagos adattárolók 32. old.
- Axix Kft.: adattárolók és intelligensrendszerek 22. old.
- Állás hirdetések 27., 28. old.
- BMC Software:
IT alkalmazások megfizethetősége 35. old.
- Borland Magyarország: Delphi 5 13. old.
- BPS Kft.: Powerware UPS-ek 36. old.
- CaBit 2000 19. old.
- Compaq: nonstop szolgáltatások 42. old.
- CORE Computer Kft.: hálózati eszközök 5. old.
- Crilo Co.: Crilo, ASUS, Samsung VI. old.
- Crown-Tech Kft.:
hálózati és USB eszközök 13. old.
- Crown-Tech Kft.:
Název-Kylix hálózati megoldások 26. old.
- Digitaltechnik: Kooak, Brother 27. old.
- Elsender Rt.: internet-szolgáltatás 25. old.
- Érsekov: 2500-básis rendszerek 33. old.
- Fraxcom: hardverhárd CD-írás IV. old.
- GTE Hungary: távközlési szolgáltatások 35. old.
- Hewlett-Packard:
HP NetServer E80 kiszolgáló 20-21. old.
- HRP Hungary:
SMC TigerSwitch 10/100 3. old.
- Humansoft Kft.: Dell számítógépek VII. old.
- Hypemedia Systems:
2000. évi bevizsgálás 16. old.
- InNet Kft.: telefonos átvitel 36. old.
- Integra Rt.:
Magic 2000. évi bevizsgálás 32. old.
- Intermap Iroda: Kolibri MAP 2.2 térinformatikai elemző rendszer 16. old.
- KeSzo Kft.: gyári szoftverek, CD-k 22. old.
- Kim-Soft Kft.:
gyári szoftverek, CD-ROM-ok 14. old.
- KTI Networks: hálózati elemek 5. old.
- Kürt Rt.: Samsung noteszgepek VIII. old.
- L-Soft: Piramis Ügyviteli rendszer 22. old.

- Microsoft: Hívású Microsoft Megoldások 31. old.
- Novell-IDG: címjegyzékek 8., 32. old.
- OKI Képfeldolgozó Iroda:
nyomaték és faxok 32. old.
- Oracle Hungary Kft.:
internetes alkalmazások 10. old.
- Oracle Hungary Kft.: Oracle Manufacturing irányítási rendszer 24. old.
- Pannon Networking Kft.: gyári szoftverek, hardvertermékek 14. old.
- PartnerCom: üzleti kommunikáció 40-41. old.
- partners Hungary Kft.:
Umax Astra 2000 lapírók 14. old.
- Portocom: noteszgepek IV. old.
- Profom: képbeltárolók, informatikai rendszerek 19. old.
- QWERTY Kft.: üzletek 13. old.
- R-HRY Kft.: noteszgepek, nyomtatásjavítás VIII. old.
- RCE Kft.: Lesmark nyomtatók 30. old.
- SCI-Network Kft.: hálózati ügyfelek 22. old.
- Sprint: gyári szoftverek, egyéb szolgáltatások 27. old.
- Storage System Kft.: CD/DVD-törnyök 5. old.
- Sun Microsystems:
internetes adatközpont-megoldások 11. old.
- Sun Microsystems: Sun Enterprise 10000 Starfire szerver 34. old.
- Support Team Kft.: 2000. évi bevizsgálás Számalk Rt. Disztribúció:
Grafix üzleti grafikai programok 31. old.
- Számalk Rt.: Oktató:
Microsoft tanfolyamok 19. old.
- Szirma NET Kft.: NEC számítógépek 18. old.
- Szövevény ABC Kft.: gyári szoftverek 31. old.
- TechnoTrade Rt.: Toshiba noteszgepek VII. old.
- Tel-Lap Kft.: BM szoftverek 14. old.
- VirusBuster Team:
szoftver és szolgáltatás 5. old.
- Walsline: Soyo noteszgepek, alaplakok, VGA kártyák VI. old.
- Xerox Magyarország Kft.:
DocuPrint N kézműnyomatok 19. old.
- IDG INFORMÁCIÓS SZOLGÁLAT 27. old.
- A római számok a melléklet oldalszámát.

COMPUTERWORLD
IDG SZÁMÍTÁSTECHNIKA
NEMZETKÖZI INFORMATIKAI HETILAP

Előfizetéssel megrendelem a
Computerworld-Számítástechnika
nemzetközi informatikai hetilapot példányban,

egy évre: 7680 forintért
 fél évre: 3840 forintért
 negyedévre: 1920 forintért

Név (Intézmény neve): _____
Cím: _____
Az CW-SZT ONLINE használatához kérjük az alábbi sorokat is kitölteni
USERNAME: _____ E-MAIL: _____

A megrendelőlapot az alábbi címre kérjük visszaküldeni:
IDG Lapkiadó Kft.
1537 Budapest, Postafiók 386 • Fax: 356-9773

MEGRENDÉLŐLAP

Megbízhatóság.

BIZTOSÍTANI AZ ÁLLANDÓSÁGOT, TÁMOGATNI A JELENT.

A mai felgyorsult és összetett üzleti környezetben, ahol az e-business már valóság, az IT rendszerek folyamatos működésének a biztosítása soha nem látott kihívást jelent.

Jó tudni, hogy letezik egy cég, amely a megbízhatóság eszközeit és támogatását nyújtja Önnek.

A BMC Software több mint 18 éve készít a világ vezető vállalatai számára olyan megoldásokat, amelyek az IT alkalmazások folyamatos rendelkezésre állását, a rendszer teljesítmény maximális kihasználását és az adatbázisok gyors visszaállítást biztosítják.

Ügyfeleink tudják, hogy nem csak ma, hanem a jövőben is számíthatnak szolgáltatásainkra. Ha szükségük van ránk, mi azonnal segítünk. Önnek kizárólag az üzlet építésével kell foglalkozni.

A megbízhatóság és a bizalom elérése tett minket vezető szoftvermegoldás szállítóvá.

+43-1-24080-0 / CEE_office@bmc.com
www.bmc.com

 bmcsoftware

Assuring Business Availability™

VAN MÁR OLYAN PARTNERE,

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

NOTESZGÉPEK

NEMZETKÖZI INFORMATIKAI HETILAP

1999. NOVEMBER 16.

Mobil számítógépek

Időről időre igyekszünk bemutatni a hordozható számítógépek választékát. Egy-egy érdekesebb példányt megjelenésük után bemutatunk lapunk hasábjain, és átfogó teszt is készült egy részükről. A legkisebb hordozható PC-kről, a kisnoteszgépek (subnotebooks) képességeiről, választékáról a Számítástechnika 31. számában közöltünk tesztet. Most pedig a nagyok, azaz a hagyományos méretű – körülbelül A/4-es alapterületű – noteszgépek kerültek sorra, és bizony ezek között igen nagy a választék.

Igyekeztünk valamilyen szűrőfeltételt szabni a beérkező készülékeknek, hogy lehetőleg kilássunk valamennyire a noteszgépalomból. Minden gyártótól legfeljebb két darab noteszgépet fogadtunk el: egy egyszerűbb, olcsóbb típust és egy minden képességgel ellátott csúcsmodellt. Így megúsztuk a teljes termékpaletta bemutatását, mert nyilvánvaló, hogy annál a gyártónál, amelyik mindkét kategóriában szerepeltet készüléket, még számos közbülső típus is előfordulhat. Ezzel együtt igen népes csapat gyűlt össze: 22 versenyző sorakozott fel a megmérettetésre. Néhol elég nehéz volt eldönteni, melyik a kisebb, és melyik a nagyobb noteszgépe az adott gyártónak; ekkor a fizikai méreteket és nem a számítási teljesítményt vettük alapul a besorolásnál. Ezáltal megoszthatuk a feladatokat: külön lehetett vizsgálni a 12 olcsóbb berendezést és a 10 nagyobbat.

Ahogy az átlagfelhasználó, mi is használat közben szeretünk tapasztalatokat a készülékekről. Emellett persze lefuttattunk jónéhány tesztprogramot is a számszerűen mérhe-

ző képességek megismerésére. Mivel különböző kiépítettséggel érkeztek hozzánk a tesztelendő készülékek, így az eredmények csak az adott konfigurációk összevetésére alkalmasak (gyorsabb processzorral például az eddig kevésbé jól szereplő noteszgép is az élre törhet). Az igencsak terjedelmes mérési adathalmot a CW-SZT Online-ban közöljük, ahol az érdeklődők pontos képet nyerhetnek például az adott gép teljesítményéről, térbeli, síkbeli megjelenítési képességéről vagy multimédiás tudásáról. Természetesen figyelmet fordítottunk a nálunk járt noteszgépek kiépítettségére is: a legjellemzőbb adatokat az ismertetések mellett elhelyezett táblázatokban foglaljuk össze.

Nem igazán foglalkoztunk viszont a gyártók által kínált kiegészítőkkel és bővítményekkel, mert azok külön beruházást igényelnek, és kö-

zel azonos körbe tartoznak. Tartalék akkumulátort, második merevlemez, DVD- vagy CD-olvasót, Zip vagy SuperDisk (LS-120) meghajtót lehet beépíteni a legtöbb készülékbe, vagy valamelyik egységet erre lehet cserélni. A PCMCIA résekbe – ezekből általában kettő található minden noteszgépben – pedig

szinte tetszőleges perifériával bővíthető egy noteszgép tudása (ezekről a PC-kártyákról a Számítástechnika 24. számában írtunk). Általában mindegyik noteszgéphez rendelhető valamilyen dokkolóegység. Ezek sajnos gyártóspecifikus csatlakozással rendelkeznek, sőt néha az azonos gyártó más-más

típusához is egyedi dokkoló tartozik. Az ilyen kiegészítő előnye, hogy egyszerű, helyben maradó csatlakozási felületet nyújt (amint a képen is látható). Reggel beérve munkahelyünkre egyetlen csatlakoztatással kapcsolatba kerülhet noteszgépünk a lokális hálózattal, a külső monitorral, a nyomtatóval, miközben folyamatosan töltődhet az akkumulátor. Egyidejűleg használhatóvá válik a külső modem, a hagyományos egér és az asztali billentyűzet a noteszgépünkön, és a külső hangszórókon szólnak meg a hangok. Hazainduláskor egyetlen mozdulattal kiemelhető a gép, és a saját perifériával használható tovább.

Most pedig következzenek a tapasztalatok két felvonásban: külön mutatjuk be az olcsóbbnak mondható noteszket és egy másik cikkben a mindent tudó csúcsgépeket.

Horváth László

További információ:
Számítástechnika Online
www.szamitastechnika.hu

Hazai engedély kell a kommunikációhoz

Több magyarországi noteszgépforgalmazó véli úgy, hogy a modemmel ellátott berendezések hatósági engedélyezése bonyolult, hosszadalmas és meglehetősen drága. Ezért előfordul, hogy inkább modem nélkül hozzák forgalomba a hordozható számítógépeket.

Kérdésünkre a Hírközlési Főfelügyeletnél (HÍF) elmondták, hogy a modem nélküli noteszgépeket ugyanolyan eljárás keretében kell engedélyeztetni, mint az önálló modemeket.

A külföldi típusengedélyek Magyarországon nem érvényesek, mint ahogyan a hazai típusengedélyeket sem fogadják el határainkon kívül. Ennek fő oka, hogy az egyes orszá-

gok távközlési hálózatai között műszaki különbségek vannak.

A távközlési vizsgálatot valamelyik kijelölt laboratóriumban az ügyfélnek kell megrendelnie, majd a vizsgálati jegyzőkönyvvel lehet a HÍF-hez fordulni. A villamosbiztonsástechnikai és EMC vonatkozású megfelelést a magyarországi gyártó, külföldi gyártó esetén a magyar gyártói képviselő vagy a magyarországi importőr köteles igazolni nyilatkozatával. Az igazolásnak ki kell terjednie a CE jelzés meglétére is. Fenti bizonylatokkal lehet a hatósághoz fordulni, ott a jogszabály értelmében 30 nap az ügyintézési idő.

Előfordulhat, hogy több notesz-

géptípusba ugyanazt a modemet építik be. Ilyenkor természetesen elegendő egyetlen típusvizsgálatot lefolytatni.

Az engedélyeztetés díja jogszabályban rögzített. A típusengedélyért a berendezés első bekerülési költségének 1 százalékát – minimum 500, maximum 6000 forintot – számítják fel, a forgalomba hozatali engedélyért darabonként a berendezés árának 2,5 százalékát kell kifizetni.

Az engedélyezett modemek listája, valamint az engedélyezési eljárás részletei a HÍF ügyfélszolgálatáinál és honlapján (www.hif.hu) megtekinthető.

Mallás Judit

Egy példa a noteszgép dokkolására: balra az Ethernet hálózat aljzata, hátul a teljes csatlakozókészlet

A Computerworld Számítástechnika Kft. tagjai
 Hírközlési és távközlési
 mérnökökkel
 Főosztályvezető: Székely András
 Osztályvezető: Varga János
 Termékmenedzser: Koczor Zsolt
 Főszerkesztő: Bón István
 az IDG Magyarország Lászlóval közösen

COMPUTERWORLD Online
SZÁMÍTÁSTECHNIKA
eBolt
 Megnyitott Magyarország első olyan számítástechnikai áruháza, ahol az alacsony árak csak egy kattintásra vannak!
 Nézzen be hozzánk!
www.szamitastechnika.hu

Csúcsnoteszek

Alternatíva - kompromisszumok nélkül

A vizsgálható noteszgépek kettéválasztása után **Horváth Lászlónak** jutottak a nagyobb példányok. Ezek a hordozható erőgépek már szinte minden területen alkalmasak az asztali gépek teljes körű helyettesítésére. Ezáltal a felhasználó bent a munkahelyén, otthon, utazás közben, vagy akár kint a szabadban is ugyanazzal a számítógéppel dolgozhat, gyakorlatilag kompromisszummentesen.

Mára már a noteszgépek eljutottak feljebb arra a szintre, hogy túlléptek az úgynevezett második gép kategórián. Ez azt jelenti, hogy a felhasználónak nem szükséges egy asztali gépet és mellette egy „második” noteszgépet tartania, nem kell vállálnia az adatszinkronizálással, a különböző munkafelületekkel, beállítással kapcsolatos bonyodalmakat. Elegendő ugyanazt a noteszgépet használni otthon és a munkahelyén, mert annak tudása mindenben megfelel asztali társaiénak. A rendkívül gyors fejlődésben azért a mobilgépek processzorainak van némi lemaradásuk teljesítményben asztali társaiktól, de ez legfeljebb egy-két bejelentésnyi, s a mai világban csupán néhány hónap késédelmet jelent. Általában nem szükséges a mindennapi munkához – néhány speciális területet leszámítva – a legegyszerűsített processzor, így a noteszgépek, különösen a legfejlettebb (és ezért bizony legdrágább) típusaik mindenben megfelelnek az asztali számítógépekkel szemben támasztott követelményeknek is.

Általánosságban elmondható ezekről a vizsgált csúcsnoteszekről, hogy minden felszereléssel ellátták őket, amire egy multimédiás számítógép-nél szükség lehet. Ennél a kategóriánál a nagyobb kapacitású merevlemez, a több operatív tár a jellemző a gyors processzor mellett, és legtöbbször a DVD-olvasó is megtalálható. Általános a 14,1 hüvelykes képátlójú megjelenítő, ez a hagyományos katódsugárcsöves monitoroknál körülbelül 16 hüvelykes képátlónak felel meg (a 15 hüvelykes képátlójánál nagyobb, a 17 hüvelykesnél kisebb). Tipikus noteszgépes jellemző az infracsatlós meglete, ezt adatátvitelhez, kábel nélküli nyomtatáshoz lehet hasznosítani.

Nos, ezek után nézzük a természet-szokásunkhoz híven a gyártók szerinti ábcérendben.

Modem és DVD

Egyszerű külalakú noteszgép az Acer Magyarországtól kölcsönkaptott TravelMate 723TXV (1. kép). Az egyik elterjedt megjelenítőmodul, a Neomagic MagicMedia 256AV vezérli a 14,1 hüvelykes képátlójú monitort, a felbontás legfeljebb 1024x768-as lehet. Ellátták videokimenettel is az Acer TravelMate 723TXV-t, így tévéképernyőn is megjeleníthető a képe. Sajnálatos,

hogy nem találtunk DirectX-támogatást ehhez a lapkához, így térbeli tudását ebben az esetben nem tudtuk vizsgálni.

Ugyanezekben a lapkákon alapul a 16 bites sztereo hangrendszer, a két apró hangszóró a magyar kiosztású billentyűzet fölött kapott helyet. Mivel DVD-olvasóval kaptuk a gépet, kipróbáltuk a filmlejátszást is (filmnézésre is használható a tévékimenet). Nem meglepő, hogy a 400 megahertzes mobil Pentium II processzornak és a megjelenítőmodulnak nem jelentett gondot a folyamatos lejátszás. A beépített Lucent Technologies Win modem szintén a processzorra támaszkodik az adatforgalom alatt (úgynevezett szoftveres modem).

Menet közben (a gép újraindítása nélkül) cserélhető a DVD más, kiegészítő perifériára a modular baynek nevezett kialakítás folytán. Igazán nem lehet panasz a 10 gigabájt merevlemezre sem, kapacitása biztosan elég lesz egy darabig (bármelyik asztali gépbe jól jönne), és a 64 megabájt memóriával sem volt gond. Tökéletesen futott rajta a telepített Windows 98, és a ráadás-ként kapott PC Doctor programból megismerkedhet bárki a gép pontos

felépítésével (ez nekem is segített a táblázat kitöltésékor).

Kép és hang

Ismerős megjelenésű az ASUS F7400 kissé metálfényű háza (2. kép), a Sowah Kft. juttatta el hozzánk. A szokásosnak mondható 14,1 hüvelykes képátlójú TFT kijelző alatt egy kis LCD panel mutatja a gép állapotát, mellette a beépített mikrofon kapott helyet. A megjelenítőmodul a gyártók másik kedvence; az AGP sines ATI Rage LT Pro; esetünkben 4 megabájt memóriával biztosította az 1024x768-as képmező, 16 millió színű megjelenítést.

Ebben az esetben is DVD-olvasót építettek a modular baybe, és az akadozásmentes lejátszáshoz a 366 megahertzes Pentium II processzor is elegendőnek bizonyult, mindezt a megjelenítő hardveresen támogatta. A videokimenetet most is hasznosíthatjuk a televízió kereszttüli filmnézésre, vagy például előadások kivetítésére. Hangmodulként a gyártók körében szintén népszerű 16 bites ESS Maestro lapka kapott helyet a konfigurációban. A két hangszórót az érintőpanelez egérpótló két olda-

lán, a kéztámaszban helyezték el a tervezők.

Ma már átlagosnak számít a 4 gigabájt merevlemez és a 64 megabájt memória tartozik a vizsgált kiépítéshez. Szükséges persze a telepített operációs rendszer, esetünkben a Windows 98, a DVD-lejátszó és még egy szoftveres hifitorony is segíti a hangkeltést.

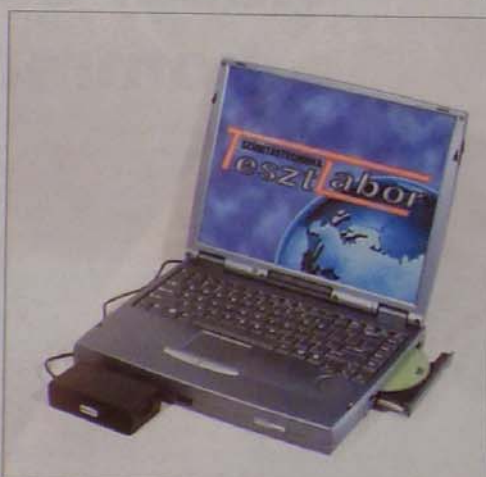
Multimédia és tér

A legújabban megjelent noteszgépek egyike a Compaq Armada E700 (3. kép), és ez meg is látszik tudásán. Esetében MultiBaynek nevezik a perifériák kialakítását: a bal oldali akku, a jobb oldali DVD-lejátszó és alatta a hajlékonylemez egység egyaránt cserélhető más kiegészítőre. Alapvetően Windows NT 4.0-val telepítve kaptuk a gépet a Compaq Magyarországtól, de a teszteink futtatása érdekében egy Windows 98-at is feltettek kérésünkre a hatalmas, 14 gigabájt merevlemezre.

Méréseink szerint multimédiás tudásban és térbeli megjelenítésben is a legjobbnak bizonyult az Armada E700. Ez csak részben a 400 megahertzes Pentium II processzor és a 128 megabájt operatív tár érdeme (a

1. kép. A hajlékonylemez egység alatt kikandikáló DVD-lemez jelzi az Acer TravelMate 723TXV erejét

2. kép. Az ASUS F7400 megőrizte régebbi, jól bevált házát, csak a beltartalom változott

3. kép. A Compaq Armada E700 elejéből is egy DVD-lemez kandikál ki

Gyártó	Típus	Processzor	Memória (megabájt)	Merevlemez	Képernyőátló (hüvelyk)	Képernyőtípus, képpontszám	Mejelenítő típusa, memória
Acer	TravelMate 723TXV	Pentium II, 400 MHz	64	IBM DCXA-21 IDE, 10 GB	14,1	TFT, 1024x768	Neomagic MagicMedia 256AV, 2,5 MB
ASUS	F7400	Pentium II, 366 MHz	64	Fujitsu MHC2040AT IDE, 4 GB	14,1	TFT, 1024x768	ATI Rage LT Pro AGP, 8 MB
Compaq	Armada E700	Pentium II, 400 MHz	128	IBM-DCYA-214 IDE, 14 GB	14,1	TFT, 1024x768	ATI Rage Mobility-P AGP, 8 MB
Crito	65	Pentium II, 366 MHz	128	Hitachi DK229-A IDE, 10 GB	14,1	TFT, 1024x768	ATI Rage LT Pro AGP, 8 MB
Dell	Latitude CPl R400	Pentium II, 400 MHz	128	IBM-DBCA-20648 IDE, 6,4 GB	14,1	TFT, 1024x768	Neomagic MagicMedia 256ZX, 4 MB
IBM	ThinkPad 570	Pentium II, 333 MHz	64	IBM-DBCA-20468 IDE, 4,6 GB	13,3	TFT, 1024x768	Neomagic MagicMedia 256AV, 2,5 MB
Portocom	3100	Celeron, 466 MHz	128	Hitachi DK239A IDE, 10 GB	14,1	TFT, 1024x768	ATI Rage LT Pro AGP, 8 MB
Siemens	Scenic Mobile 800	Pentium II, 266 MHz	64	IBM-DADA-2648 IDE, 6,4 GB	14,1	TFT, 1024x768	ATI Mach 64, 4 MB
Sony	VAIO PCG-F270	Pentium II, 333 MHz	64	IBM-DBCA-20648 IDE, 6,4 GB	14,1	TFT, 1024x768	Neomagic MagicMedia 256AV, 2,5 MB
Toshiba	Tecra 8000	Pentium II, 400 MHz	128	Toshiba MK1011GAV IDE, 10 GB	14,1	TFT, 1024x768	Neomagic MagicMedia 256AV, 2,5 MB

4. kép. Elöl a CD-olvasó, oldalt a hajlékonylemez-meghajtó a Crito 65 noteszben

5. kép. A kéztámasz kétoldali kis gömbbolyódésében kaptak helyet a hangszórók a Dell Latitude CPl R400-ban

gép mobil Pentium III processzorral is rendelhető. Sokkal inkább szerepe lehet benne az ATI új, Rage Mobility-P, AGP sines megjelenítőmoduljának. A szokásos, 14,1 hüvelykes képátlójú TFT kijelző mellett itt is megtalálható a videokimenet, ez többek között a DVD-lejátszásnál is hasznosítható.

A hangrendszer most is ESS Maestro, a hangszórók a pocókegér három gombjának két oldalán, a kéztámaszban találhatók. Még egy érdekesség: az Armada E700 dobozába beépítették a tápegységet, így elvitelkor csak a hálózati kábelt kell a gép mellé betenni.

A kényelem érdekében

A Crito Co.-tól egy olyan, erőteljes kiépítettségű Crito 65 noteszgépet kaptunk, amelynél mindenben az egyszerűsége törekedett (4. kép). Ugyanakkor szürke házába sok mindent bepakoltak: 128 megabájt memóriát és egy 10 gigabájtos merevlemez gondoskodik a felhasználó ké-

nyelmes munkavégzéséről. A 366 megahertzes Pentium II processzor is megfelelő ebben a társaságban.

A már bemutatott AGP sines ATI Rage LT Pro megjelenítőmodul most 8 megabájt memóriával rendelkezik, és megtalálható itt is a video kimenete. Szokásosan, 14,1 hüvelykes képátlójú a fedlap TFT kijelzője. Az ESS Maestro hangmodul szolgáltatja a térhatású hangot itt is, a billentyűzet felett elhelyezett két hangszóró segítségével.

Növeli a használhatóságot a Lucent már bemutatott szoftveres modemének meglete, érdekes módon viszont a manapság elterjedt USB (univerzális soros sín) csatlakozóját nem találtuk a dobozon. Szoftverként a Windows 98-at telepítették a forgalmazó szakemberei a szokásos illesztőprogramokkal egyetemben.

Irodában: jeles

Megszólalásig azonos a Dell erősebb gépének külalakja kisebb társával (5. kép), mindkettőt a Humansoft-

tól kaptunk kölcsön. Megszólalás, azaz bekapcsolás után már különböznek, mert a Latitude CPl R400-ban 400 megahertzes Pentium II processzor dolgozik. Háttértára 6,4 gigabájt, és egyik moduláris perifériahelyében egy CD-olvasót találtunk, míg a másikban az akkumulátor volt. Külön kaptuk a hajlékonylemez egységet, ez bármelyik helyére bedugható, de a kapott kábelrel a párhuzamos kapun keresztül is – a gép újraindítása után – láthatóvá válik.

A 14,1 hüvelykes képátlójú TFT panelen a megjelenítésért ezúttal a Neomagic MagicMedia 256ZX modulja felelt. Ez az aprónak tűnő változás ZX-re azt eredményezte, hogy hagyományos – 2D-s – irodai alkalmazásokban tesztünk szerint ez a Dell gép volt a leggyorsabb, különösen a táblázatokkal bánt ügyesen. A térbeli – 3D-s – jegyeket itt sem tudtuk mérni.

A hangrendszert a Neomagic lapkákra bízták, de a Yamaha szoftveres MIDI lejátszóját is megtaláltuk

a telepített programok között.

Periféria nélkül

Az IBM Magyarországtól kapott ThinkPad 570 az egyetlen a társaságban, amelynek 13,3 hüvelykes képátlójú kijelzője van (6. kép). Ennek ellenére 1024x768-as képpontszámán jeleníti meg a Neomagic MagicMedia 256AV modul képeit. Térbeli tesztünk most sem futott le, a többi eredmény alacsonyabb számértékeiben nyilván a kissé lassabb, 333 megahertzes Pentium II processzor is szerepet játszott. Ezt

a noteszgépet azok tudják igazán kihasználni, akiknek a perifériákra – CD-olvasóra, hajlékonylemezre – utaztatás közben nincs szükségük: az alapgép leemelhető az alatta levő tálcáról, és önállóan is hordható (7. kép). A tálcából a hajlékonylemez is kiemelhető, és erre a vékony gépre dugható.

A tálcában a CD-olvasó is cserélhető, és még külön pótakku is tehető bele. A második USB kaput is ott találtuk, emellett a tálcá ferde előlapján két nagyobbacska hangszóró szolgálta meg az alappénnél jobb minőségben a Crystal SoundFusion 16 bites hangmodul hangjait.

Windows 98 alatt vizsgáltuk a gépet, saját grafikus beállítóprogramjait (setup) is megtaláltuk a telepített programok között. Tetszett a magyar billentyűzet ötletes kiosztása.

A tuning ára

Talán nem a legnagyobb noteszgépet küldte harcba a Portocom Rt., de az alaposan feltuningolt 3100C (8.

kép) azért így is helyt állt. Multimédiás képességeiben egy hajszállal szorult a második helyre, és irodai tudásban is csak a Dell előzte meg. Ebben persze nagy szerepe van a mezzony legfűgőbb, 466 megahertzes órajelű processzorának, noha az egy Celeron csapán. Operatív tára 128 megabájtja volt feltöltve, és a 10 gigabájtos merevlemez is kellő kapacitású.

Ismét egy ATI Rage LT Pro AGP sines megjelenítőmodul vezérelt a 14,1 hüvelykes képátlójú TFT kijelzőt 1024x768 képpontszámában. A 8 megabájt grafikus memóriával ellátott modul a videokimenet meghajtására is képes.

Egy DVD-olvasó található a noteszgépben, és persze a filmlejátszást a megjelenítőmodul hardverből támogatja most is.

Hangmodulja a jól ismert ESS Maestro, a két apró hangszóró a billentyűzet felett kapott helyet. Két USB csatlakozása van, és a Windows 98-at találtuk telepítve a gépre. Csapán egyetlen apró problémánk akadt vele: a mezzonyban ennek a gépnek fogyott ki leggyorsabban az akkumulátora (ez valószínűleg a feltuningolás kellemetlen következménye).

Prezentatív

Láttuk már korábban is a Siemens Scenic Mobile 800 noteszt (9. kép), de mivel a Fujitsu-Siemens egyesülés elsősülött Celsiusáról a Számítástechnika 44. számában már beszámoltunk, így a teszthez ezt a régebbi, ám felépítésében a Celsius-hoz hasonló noteszgépet kaptunk meg a Siemenstől.

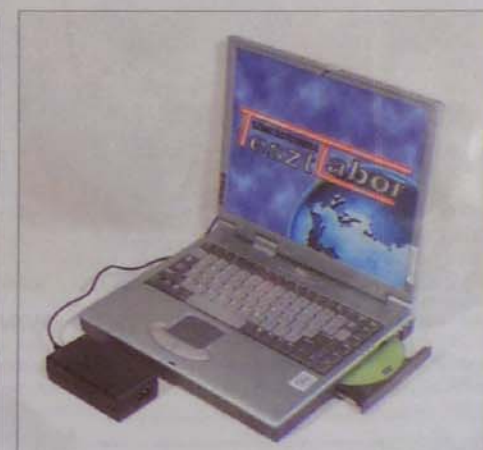
Mint az állatorvosi lovon, ezen a gépen mindenféle Windowst találtunk a 98-tól az NT-n át a 2000-ig. A teszt eredményeit a mindössze 266 megahertzes Pentium II processzor kicsit visszafogta, és az ATI Mach 64 megjelenítőmodul felett is

6. kép. Látszólag normál vastagságú noteszgép az IBM ThinkPad 570, ...

7. kép. ... de levéve a tálcájáról egy igen lapos, 28 milliméteres vastagságú (vékonyosságú) számítógéphez jutunk

8. kép. Nagyon elegáns ezüstszínű házban lakik a celeronos Portocom 3100C

Multimédia

Csatolók

Méret

Tömeg

Ár (forint)

Áfa nélkül

Multimédia	Csatolók	Méret (mm)	Tömeg (kg)	Ár (forint) Áfa nélkül
Neomagic MagicMedia hangmodul, Matshita UJDA510 DVD-olvasó	Infra, egy soros, egy párhuzamos, egy USB, videokimenet, LT Win modem	317x257x47	3,2	799 000
ESS Maestro hangmodul, Matshita SR-8171 DVD-olvasó	Infra, egy soros, egy párhuzamos, egy USB, videokimenet	318x250x47	3,3	638 000
ESS Maestro hangmodul, Compaq DRD-U424 DVD-olvasó	Infra, egy soros, egy párhuzamos, egy USB, videokimenet	320x258x51	4,0	1 100 000
ESS Maestro hangmodul, Toshiba XM-1802B CD-olvasó	Infra, egy soros, egy párhuzamos, videokimenet, LT Win modem	324x258x52	3,6	499 900
Neomagic MagicMedia hangmodul, Samsung SCR-2738 CD-olvasó	Infra, egy soros, egy párhuzamos, egy USB	319x253x45	2,8	939 000
Crystal SoundFusion hangmodul, LG CRN-8271B CD-olvasó	Infra, egy soros, egy párhuzamos, két USB	300x240x40	3,1	649 900
ESS Maestro hangmodul, TORISAN DRD-U424 DVD-olvasó	Infra, egy soros, egy párhuzamos, két USB, videokimenet	318x256x39	3,5	497 600
ES1889 hangmodul, Toshiba SD-C2102 DVD-olvasó	Infra, egy soros, egy párhuzamos, egy USB, videokimenet	326x258x65	3,8	599 000
Neomagic MagicMedia hangmodul, Toshiba SD-C2202 DVD-olvasó	Infra, egy soros, egy párhuzamos, egy USB, I.LINK, voice modem	325x267x41	3,3	749 000
Yamaha OPL3-SA hangmodul, Toshiba SD-C2102 DVD-olvasó	Infra, egy soros, egy párhuzamos, egy USB, videokimenet	310x253x42	2,9	1 159 700

9. kép. Le is csatlakoztató a kijelzőről a Siemens Scenic Mobile 800 két tartozék hangszórója

eljárt már egy picit az idő, de a DVD-lejátszóhoz még elegendő volt a tudása. A hajlékonylemez-meghajtót az akku vagy a DVD-olvasó helyére tehető az itt Flexy-Baynek nevezett két nyílásba, ha szükséges.

Már nem a legfrissebb az ES1889 hangmodul sem, de a magyar billentyűzet kéztámasza alatti két hangszórónál még jobban szól a két fülként a kijelzőre pattintható hangszórópár. Különleges módon kiemelhető a teljes billentyűzet az érintőpánelis egérrel, és ekkor infrakapcsolaton keresztül használható. Előadásoknál hasznos, hogy elől és hátul is van infraegység a gépen, és így távolból vezérelhető a gép. Levéve a billentyűket egy Smart-Card nyílás válik láthatóvá, és az ide tehető kártya teszi biztonságossá a gép használatát (anélkül és a

pin kód megadása nélkül egyáltalán nem indítható el a notesz).

Szoftverbőség

A Sony esetében fordult elő, hogy a nagyobb fizikai méret miatt ebbe a csapatba a kisebb processzorfejlesztményű, 333 megahertzes Pentium II-vel ellátott noteszgép került. Az Ant Kft.-től kapott 14,1 hüvelykes képtápláló VAIO PCG-F270 (10. kép) rászolgált erre a besorolásra. Megjelentőmodulja az ismert Neomagic MagicMedia 256AV (a 3D mérés itt sem ment), és a hangot is a Neomagic lapkák állítják elő. A hangok két apró hangszóróban kelnek életre a billentyűzet felett, s közöttük három szabadon programozható gomb is megtalálható. A hangkeltésre a beépített voice modem is alkalmas, ennek 56 kilobit/másod-

10. kép. Reklámhordozónak használt készülékét a Sony VAIO PCG-F270 elején

peres sebessége az internet elérését is kellően gyorsá teszi.

Talán mondanunk sem kell a cserélhető hajlékonylemez és a filmlejátszásra is alkalmas DVD-meghajtót, de még egy filmszköz is megtalálható ezen a VAIO noteszen. Egy i.LINK (IEEE-1394, leánykori nevén FireWire) csatlakozóval is ellátott, ezen keresztül digitális videokamerák filmjeit, képeit lehet átvenni. A mezőny legbősegebb szoftverválasztéka segít ebben és a többi periféria kezelésében a telepített Windows 98 felett.

Változó tartalommal

Láthattam már a Technotrade-től kölcsönkapott Toshiba Tecra 8000-et is régebben (11. kép), de beltartalma azóta alaposan megváltozott. Immár 400 megahertzes Pentium II

11. kép. A Toshiba Tecra 8000 teljes menetzészerelése a speciális csatlakozású külső hajlékonylemez modulárral

processzor vezérli, és 128 megabájt operatív tárral látták el. Természetesen nem véletlen a Toshiba perifériák beépítése: a 10 gigabájtos merevlemez és a DVD-olvasó. Ez utóbbi felváltható menet közben a gépben a hajlékonylemez meghajtóval, de az külső egységként is működhet.

Itt is a Neomagic MagicMedia 256AV a megjelenítőrendszer alapja, a 14,1 hüvelykes képtápláló TFT kijelző és a videokimenet vezérlője. A hangmodulhoz Yamaha lapkákat hívtak segítségül, hangja a kéztámasz két oldala alá rejtett kis hangszórókból szól.

A telepített Windows 98 alá itt is felkerültek a meghajtóprogramok, és a noteszgép grafikus beállító-programja (setup) is.

Előkelő helyen áll a Toshiba a noteszgépek piacán, nagy választékkal

rendelkezik. Kár, hogy most csupán ezt az egy gépet tudtuk bemutatni.

Összegzés

Minden noteszgép takarékoskodik az energiával. Általában két órát mindegyikkel dolgozhatunk. (Az akkumulátoros tesztünk eredményei is a CW-SZT Online-ban olvashatók.) Ezek a csúcsgépek főleg a munkahelyi-otthoni párhuzamos számítógép-használatot hivatottak kiváltani, és persze státuszszimbólumnak sem rosszak. Az árakat megfigyelve elég nagy különbségeket találunk; mindenkinek a belátására és a pénztárcájára bízunk, melyiket választja. ☞

További információ:

Számítástechnika Online
www.szamitastechnika.hu

Ha a Traveller CD-RW otthon van ...

... nem árt néha a gyerekekre nézni!

A legkisebb CD-RW újrainó, beépített akkumulátor.

A Freecom leggyorsabb és legkisebb CD-RW írása bármíhez csatlakozik.

A PC paralel vagy USB portjára, notebook PCMCIA portjára vagy az Apple

MAC és CD számítógépre. Ha az írása után az előlapon, még az is lehet,

hogy valamelyik gyermekéhez csatlakozott. Nem lenne nagy meglepetés,

ha a méretükön 12 x 16 x 2 cm-es méretű és a beépített

akkumulátoros garancia. Az sebességgel készíthet vele

audio-, video- és adatlemezeket és lemezösszet,

a készülőkk olvasza minden CD-ROM lemeztől is.

Bármilyen számítógépre, bárhelyre is van.

Traveller-sorozat: Akár a zsebében is elfér.

Freecom
TECHNOLOGIES

HERTA

• VII Dohány u. 37, tel: 322-2232 • CAMPONA, tel: 424-3146
• PÓLUS CENTER, tel: 419-4020 • LURDYI HÁZ, tel: 456-1131
• KERESPEI ÚTI ÜZLETKÖZPONT (PARK PLAZA), tel: 262-3164

PORTOCOM® NOTEBOOK

JOBBAT KERESHET, DE KIFIZETŐDŐBBET NEM TALÁL!

PORTOCOM Ezüst Csapat: 3100 és 5100

azt az PC-t megszeméltető teljesítményű

Celeron processzor - Megjűl stin- és formavilág

PORTOCOM
notebookok

• Szabadon
választható
konfiguráció

• Kedvező
ár/teljesítmény
viszony

• Használtgép-
visszavétel
garancia

• 3 év garancia
(kérésre
csökkenthető)

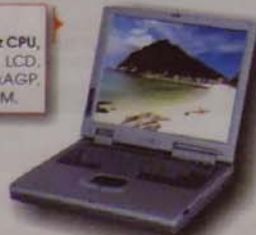
• 4 hetes
kísérleti idő
biztosítása

• Saját szerviz tartalék
alkatrészekkel,
felületeszerelt áramkörök
javítástechnológiájával.

PORTOCOM 3100 C
Intel Celeron 400-466 MHz CPU,
32-256 MB RAM, 13,3-14,1" TFT
LCD, 2xAGP, 8 MB Videó RAM,
4,3-10 GB HDD, 24xCD-ROM.
Opció: DVD ROM, belső 56 k
modem, LS-120.

PORTOCOM 5100 C
Intel Celeron 400-466 MHz CPU,
32 MB RAM, 12,1" TFT LCD,
4 MB Videó RAM, 1xAGP,
2,1-10 GB HDD, 24xCD-ROM.

PORTOCOM RT. 1115 Budapest XI, ker., Ballagi Mór utca 14.
tel.: 203-9269, 203-9276, 203-9277, 206-5578

Drátposta: info@portocom.hu
http://www.portocom.hu

Olcsó noteszgépek

Egy tucat árú nem tucatáru

Az, hogy egy noteszgéptípusból egy évben elfogy száz vagy esetleg több száz darab, az egyik márkának lehet kevés, de a honi piacon esetleg már soknak számít. Így tehát a „viszonylag sok” meghatározását a forgalmazókra bíztuk. Ennek az lett az eredménye, hogy egy tucatnyi noteszgép érkezett a megmértetésre. Lehet, hogy mégsem oly kicsiny ez a piac? A noteszgépek választékából **Krizzán Györgynek** jutott a kisebb teljesítményűek csapata. Ezek a gyártók húzógépei, belőlük adnak el viszonylag sokat, hiszen általában az jellemző rájuk, hogy az ár/teljesítmény optimalizálás eredményeként kerülnek a piacra.

Ebben a tesztben nem almát és körtét kellett összehasonlítani, hiszen mindegyik körte volt (vagyis nem Apple). Egymásra helyezve a gépeket, éppen hogy kilógott némelyik az oszlopból: külső méretüket tekintve igencsak hasonlítottak egymásra. Alighanem a noteszgép-konstrukció is eljutott arra a fázisra, amelyben az autógyártás már egy ideje toporog: kialakult a műszaki-gazdasági optimum, adott a méret, a súly, a szolgáltatás, a forma, egyénieskedni csak az apróbb részletekben lehet (szürkületben mindegyik egyforma).

A kötelező gyakorlatok

A tornászok vagy a műkorcsolyázók kötelező gyakorlataihoz hasonlóan a noteszgépeknél is van egy minimum, amit tudni kell. Mindez párosul azzal is, ami szinte mindegyiknél teljesen egyforma: ez a kijelző. A vizsgált gépek képtáblója általában 12,1 hüvelykes. Ez ugyanolyan sztenderd, mint egy időben a 14 hüvelykes monitor volt, azzal a különbséggel, hogy míg ott a látható felületben voltak eltérések, itt az egységes. Mondhatni, felér a 14 hüvelykes monitorok adta élvezettel, hiszen ez villódzás- és sugárzásmentes, sík képet ad, köszönhetően a digitális vezérlésnek. Nincs szó arról, hogy élesíteni kéne itt-ott, vagy hogy az árnyékmásk és a pont pozíciója eltérne. Ez természetesen az LCD panel felbontásával megegyező képeknél igaz, hiszen az eltérő méretű képeknél az átalakítás már okozhat hibákat. A felbontás pedig általában 800x600-as.

Az alapkövetelmények sorában az adathordozók következnek. Mindegyikben van egy hajlékonylemez meghajtó és egy CD-olvasó. Sokanál ezek is cserélhetők, de a legtöbb esetben az utóbbi alacsonyabb gyártási költséget eredményez, és ebben a kategóriában az ár igen fontos tényező. A csatlakozófelületek terén az egy soros és egy párhuzamos illesztő mellett az USB is köte-

lezővé vált, a PCMCIA fogadóhelyből pedig két Type II-es illik betenni. Ez utóbbi kivétel nélkül egymás felett van, így egy Type III-as PC-kártyát is tud fogadni mindegyik noteszgép.

A kapcsolatok terén a modem igen fontos, de a Magyarországon forgalmazott változatokból többen kihagyják. Az infraátvitel szintén kötelező, azzal együtt, hogy az asztali gépek között igen kevés olyan akad, amelyiken van infracsatló, bár a lehetőséget az alaplapokba általában beépítik. Ez infra (így sajnos a noteszgépvilág belülege marad – elvéve egy-két nyomtatót rendelkezik infrafogadóval). Pedig az infraátvitel valószínűleg kevesebb környezeti zavart okoz, mint a bevezetés előtt álló Bluetooth koncepció (utóbbi rádiófrekvenciát alkalmaz az átvitelre). Bár a sok madzag is idegesítő tud lenni, de még mindig

2. kép. Az Acer noteszgépe közelről – a CD-játszóval az elején

ez okozza a legkevesebb környezeti zavart, és a kábeles technikák ára is messze elmarad a kábel nélküli trükkök várható költségeitől.

A külvilág felé még egy új modul jelent meg kötelező érvénnyel, és ez a hang. Mindegyik gép rendelkezik mikrofonbemenettel és felhallgatókimenettel. Van, ahol kispörölték a hangkártyáknál megszokott haramdix aljazatot – ez fogadja a vonalbemenetet –, de meglete általánosnak mondható, a gépek dokkolásához szolgáló csatlakozó kialakítását és elhelyezését tekintve mindenképpen egyedi, a dokkológységek is egyedi, de egy dolog általános, az, hogy van dokkolási lehetőség. A dokkolás mellett a hálózati üzemmódról is kell ejteni pár szót: mindegyik

gépnek külső tápegysége van – ez általában egy piciny kapcsolóüzemű tápegység egy vastagabb hálózati kábellel és egy vékonyabb – előszertellett összegabalyodó –, kifestült-szerű vezetékkel.

Végül a belvilág. Processzor, memória, videomeghajtó és merevlemez persze mindegyik gépben van. Ez utóbbiak mérete – sok esetben cserélhetők – 3 gigabájttól indul. A memória legalább 32 megabájt, de sok esetben ennek duplája. A videomeghajtók eltérnek, de mindegyik alkalmas arra, hogy külső monitort is meghajtson, vagy egyszerűen mindkettőt. Utóljára hagytuk a processzort. Általában ezzel szokás kezdeni a felsorolást: a gépemben ilyen és ilyen CPU van, órajel-frekvenciája ennyi és ennyi. Badarság – persze bizonyos korlátok között – a tempóhajhászás, hiszen a gépek teljesítményét egyre kevésbé a processzor határozza meg, inkább az alaplap sínek átbocsátóképessége, a háttértár sebessége és az operatív táromléte.

A közös jegyek után következzenek az egyedi, a szokásos, gyártók szerinti alfabetikus rendben.

Zenére hangolva

Az Acer-képviselőt kínálta a TravelMate TMS13T képviseli (1. kép). Különlegessége, hogy egy hang-CD-lejátszó is megbúvik benne (2. kép). A gép kikapcsolt állapotában a CD-lejátszó külön is működtethető, és egy kis LCD panelen látható a sávszám lejátszás közben. A CD-lejátszó hangerejét és a noteszgép bekapcsolt állapotában annak hangerejét egy élgombbal lehet beállítani. A hangszórók előresugároznak, és elől vannak a hangmodul csatlakozói. A gépet bekapcsolva a CD-lejátszó azonnal kikapcsolódik, így a zenehallgatást csak a CD-lejátszó program indítása után tudjuk folytatni. A noteszgép egy 400 megahertzre dolgozó Celeron felügyelete alatt áll. Szimpatikus vonása, hogy a billentyűzetre felvitt egyedi

funkciójelzések jól olvashatók (nem egy versenytársnál ezek igen halványra sikerednek).

Könnyedén, olcsón

Szinte kiritt a többi közül a Sowah-tól kapott ASUS L7200-as: doboza világos krémszínben pompázott a megszokott szürke-fekete árnyalatok között (3. kép). A billentyűzet használatát segíti a két könnyen kihajtható stabil láb a készülék alján, igaz, ilyen megoldással több gyártó termékén is találkozhattunk. Ennek a gépnek volt legkisebb a térfogata és a tömege (az egyedi Sonyt nem számítva). Bár processzorteljesítményrel viszonylag szűkmarkúan látták el a tervezők – hiszen „csak” 266 megahertz Celeron dolgozott benne –, az összevetésen mégsem az utolsó helyre került, bizonyítva azt az állítást, hogy nem a processzor tempója határozza meg a noteszgép teljesítményét. Vagyis használati értéke a versenytársak jó részével megegyezik, azzal a megjegyzéssel, hogy minden tekintetben visszafogott, és ez az ára is értendő, talán ez az egy, amiben az utolsó helyre szorult – előnyére –, a mezőny legolcsóbb gépe.

Külön utakon

A Compaq Magyarország adta tesztre ezt az Armada 1500C gépet (4. kép). A palettán ez a gép már régóta szerepel, bejáratott típus. A Compaq mindig is eltért a megszokott dolgoktól, ez a gép kinyitása után azonnal kiderül, a billentyűzet felett négy funkciógombot helyeztek el (ez nem azonos a PC-billentyűzeten elhelyezett (F1)...(F4) gombokkal). Egy vezérlőprogram segítségével tetszőlegesen rendelhetjük őket az általunk kívánt feladatok elvégzésére: bármely Windows szolgáltatás indítására, saját program futtatására vagy valamely gyakorta változtatandó beállítás átírására. A gép már egy kissé lemaradt a többiek közül abban a tekintetben, hogy a

legnagyobb a térfogata a mezőnyben és a Windows 95 az operációs rendszere. Ezzel együtt a tesztekben egy-két első helyezést ért el, ami viszont azt jelzi, hogy a részletek jól válogatták egybe, azok között pedig jó az együttműködés. Hozzá hasonló processzorteljesítményrel rendelkező gépeket utasított maga mögé több értékelésben. A Chips and Technologyestől származó videovezérlője főként a CAD területen adott jó eredményt.

Az érintőpanel alatti gombok az 1500C esetében kétoldalt felkunkorodva (mintegy bajuszt alkotva) ölelik oldalról is az érintőlapot. Ennek eredményeként a lap mellett is lehet gombot nyomogatni. Ez akkor jó, ha valaki két kézzel gépel, és közben gyakran kell lenyűlkálnia az érgérgombokhoz – akár felváltva mindkét kezével. A billentyűzet hasonlít a normál PC-billentyűzethez: magas gombsapkái vannak.

Egér-aszimmetria

A Crito Co.-tól tesztre kapott két gép között elég kicsiny volt a különbség, a képernyő miatt lett az egyik kicsi, a másik pedig nagy. A képtábló 12,1 hüvelykes, a felbontás 1024x768-as. A Wintach tesztben a Dell géppel fej fej mellett végzett, ezt az ATI Rage LT Pro kétszeres AGP-sínes vezérlő áldásos tevékenységének köszönhetően. Sokan lecsajnálva szólnak erről a márkáról – mint ahogy azt teszik a Portocommal is –, pedig a gépek igencsak versenyképesek. Bár a név nem cseng oly bevezetetten, és kissé darabos a doboz kialakítása, a masina ezért jól használható. Érdekes megoldás az aszimmetrikus érgérgomb. A jobbkezesek számára mindenképp jól áll. A kijelző alá középre összehajtott visszajelző fények takarólapja nem tetszett (5. kép), de ez a funkciót nem érintő szubjektív vélemény. A 466 megahertz Celeron processzor és a hatalmas 128 megabájtos memória is segítette abban, hogy a mérési eredményei nagyon

1. kép. Az Aceren dominál az előlő rész

3. kép. Vajszínű külső, spártai egyszerűség

4. kép. Játékos hangszórórács a Compaqnál

5. kép. A Crito archaikus érgérgombja

Gyártó	Típus	Processzor	Memória (megabájt)	Memória (gigabájt)	Képernyő (hüvelyk)	A képernyő felbontása	Megjelenít típusa	Multimédia	Csatolók (az alapokon felül)	Méret (mm)	Tömeg (kg)	Ár, forintban (áfa nélkül)
Acer	TMS137	Celeron, 400 MHz	64	4,8	12,1	800x600	Neomagic MagicMedia 256 AV	20-szoros CD-ROM	modem	308x257x44	3,30	464.000
ASUS	L7200	Celeron, 266 MHz	32	3,03	12,1	800x600	SMI 910	24-szoros CD-ROM, Yamaha hang	-	294x232x38,5	2,80	336.590
Compaq	1500C	Celeron, 400 MHz	32	3,9	12,1	800x600	Chips and Technologies 69000 PCI	24-szoros CD-ROM	-	311x245x53,8	3,33	480.000
Cisco	330	Celeron, 466 MHz	128	6,5	14,1	1024x768	ATI Rage LT Pro AGP 2X	24-szoros CD-ROM, ESS	TV, modem	316x256x38	3,30	469.900
Dell	CPH400	Celeron, 400 MHz	64	4,8	14,1	1024x768	Neomagic MagicMedia 256ZX	24-szoros CD-ROM, Neomagic hang	S-Video	319x252,5x45	2,90	577.700
HP	OmniBook XE2	Pentium II, 300 MHz	32	4,24	12,1	800x600	Silicon Motion LynxE	CD, 16 bites SB Pro kompatibilis	-	311x249x40	3,00	439.000
IBM	TP390	Celeron, 300 MHz	64	4,8	12,1	800x600	Neomagic MagicMedia 256AV	24-szoros CD-ROM, 16 bites hangrendszert	-	315x254x46	3,40	520.000
NEC	Versa Note C366	Celeron, 366 MHz	32	6,03	12,1	800x600	Neomagic MagicGraph 128XD	24-szoros CD-ROM, ESS, Solo 1	-	299x247x39	2,95	449.000
Olivetti	Xtreme 2630	Celeron, 300 MHz	32	3	12,1	800x600	ATI Rage Mobility	24-szoros CD-ROM, ESS Maestro	TV	310x245x46	2,90	390.000
Portacom	982	AMD K5-II, 400 MHz	64	4,8	12,1	800x600	Silicon Motion LynxE	24-szoros CD-ROM, ESS Maestro	modem	310x243x38	3,20	389.500
Samsung	VM8300CT	Celeron, 300 MHz	32	4,8	12,1	800x600	ATI Rage LT Pro PCI	24-szoros CD-ROM, ESS Maestro	modem	310x257x44	2,90	399.900
Sony	VAIO PCG-ZS05SX	Pentium II, 366 MHz	128	6,4	12,1	1024x768	Neomagic MagicGraph 256 AV	opcionális külső 14-szoros CD-ROM	Ethernet, L1NK, modem	274x226x25	1,60	749.000

6. kép. A Dell kivülre számúzta a hajlékonylemez-egységet

7. kép. A szelíden legömbölyített kis tokás HP OmniBook XE2

8. kép. A Thinkpad szokásos elegáns fekete ruhájában

9. kép. Az ezüstös csillogású, szigorú geometriával megtervezett NEC

jők voltak. A Norton Si processzor-mérésben ez szerezte a legjobb mérőszámot. A készülékhez hordtáská is jár.

Agyó, floppy!

A Humansoft küldte Dell CPrC400-as (6. kép) hatalmas dobozban érkezett, körbecsomagolva mindennel, köztük egy hordtáskával. A gépben 400 megahertzes Celeron működik – ilyen vagy jobbat más is tud a mézőnyben, de a teszteredményeket tekintve a belbecs jól sikerült a Dell-nél, több értékelésnél első helyezést ért el. A Neomagic vezérlő által hajtott 14,1 hüvelykes képátviteli képernyő felbontása 1024x768-as, ez szintén az első három közé sorolja az LCD-t. A videojelet a televíziókészülék számára is élvezhető formában kivezetik. A gép tömege 3 kilogramm alatt van, és ebbe egy olyan telep is beletartozik, amelynek 3 óra és 10 percig tudta üzemben tartani az erőteljes nyüztegetésünkben is. Egy turpisság: a hajlékonylemez-meghajtó nincs a gépben! Az akkumulátor, illetve a CD helyére lehet betenni, vagy egy kábellel csatlakoztathatjuk. (Így könnyű

könnyűnek lenni.) Egy érdekesség a gép oldalrészén át jól látható: a CPU meglehetősen ivés vezetői el, és bordázatban fejeződik be, ezt fújja a teljesen halk ventilátor.

Lekerekítve

A CHS által rendelkezésünkre bocsátott Hewlett-Packard OmniBook XE2 noteszgép (7. kép) külső oldalán egy gombsort láthatunk. Ez a CD-lejátszót vezérli. Az Acer megoldásától egy kicsit elmarad, hiszen nem oly formatervezett, hanem inkább beolvadnak a fekete keretebe a sötéték gombok, és nincs LCD-je sem. Ezt meg kell nyomni, és szól: ez hang-CD-lejátszó és nem CD-kijelző. A gép bekapsolt állapotában a gombok nyomogatására az ESS Audio Rack előbújik, erre hatnak az itt lévő gombok, így a hangerővezérlők is.

A készülékhez egy kis tokát eresztett, a hangszórók mellett kétoldalán egy kicsit kigömbölyödik. Ez töri meg az amúgy technokrata szögletesség vonalakat. A billentyűzet elrendezése a külön vett kurzorgombokkal és fent egybegyűjtött

„szürke hatos” gombokkal nagyon jó, a feliratok is jól látszanak, ezzel szemben az érintőlap alatti egérgombok nagyon kemények és hangosak. A gép teljesítménye a 300 megahertzes Pentium II ellenére sem kiemelkedő, csak a Norton Si/System-ben sikerült első helyet elérnie. A „csak” jó eredményeket feltehetőleg a Silicon Motion Lynx videovezérlőnek köszönheti.

Hagyománykövetés

Az IBM Magyarország adta tesztelezésre ezt a ThinkPad 390-et (8. kép). A boltokban, mire ez a teszt megkezdődött, már csak kivételesen lehet majd kapni, mert épp most történik a típusváltás, de utódja is hasonló külalakkal, hasonló szolgáltatásokkal követi, a változás a processzor teljesítményében jelent előrelépést. Ebben a noteszgépben a billentyűzetből kikandikáló pocókegér az unikum. (A versenytársak mindegyike az érintőpanelt alkalmazza.) Ellenértélezként viszont három egérgombot tettek a billentyűzet alá. A billentyűzet szerzése jó, mert külön vették a kurzorvezérlő-

ket, és fent, együtt vannak a „szürke hatos” gombok.

A gép formatervezése a szokásos alul keskenyedő forma. Ennek esett áldozatul a CD ajtajának nyitó-gombja. Lévéen a CD-egység alul, a gomb már a „párkány” alá került, így keresgélés helyett érdemes inkább felemelni a nem is túl könnyű gépet. A hagyományok követése-ként a képernyő alatt ott a fényerőszabályozó tologomb, végtére is praktikusabb, mint a funkciógombok pótyogtatása. A hangerő szabályozására is egy hagyományos esz-között alkalmazták, az élgombot: ennek tekergetésével finoman változtatható a hangerő mértéke.

Típusváltás előtt

A Bull küldte az NEC Versa Note C366 noteszgépet tesztelésre, megjelvezve, hogy ők is típusváltás előtt állnak. Szinte mindegyik cég így van ezzel, hiszen negyedévente jönnek ki újabb és újabb modellekkel. Az ezüstösen fénylő, teljesen téglalap alakú házon csak a sarkok vannak lekerekítve (9. kép). Még az egyetlen domborodó vonal is a szi-

gor geometriának van alárendelve. Ebben a vonalba kerültek bele a téglalap alakú gombok, egy bekapsolható és két előre programozható funkció-gomb: az egyik a levelezést, a másik az internet hozzáférést indítja. Mindehhez ildomos lenne egy modem is, de az ebbe a változatba nem került bele, bár a helye megvan. Így a két gomb csak akkor tud igazán érvényre jutni, ha egy PCMCIA modemmel lépünk meg noteszgép-pünktet. A kurzorvezérlő gombok kicsit elrehozódottak a billentyűzetből, ami jó, viszont az (Ins) és (Del) gombok – főleg az utóbbi – rettentően kéz alatt van.

A 366 megahertzes Celeron a 32 megabájtnyi memóriával nem tudott kiemelkedő eredményeket kicsi-hol-ni a berendezésből, inkább jó átlagoknak mondhatjuk. Ebben talán a Neomagic 128-as is ludas.

Jó átlaggép

Az R.A. Trade adta kölcsön az Olivetti Xtreme 2630 kisgépet tesztelésre. A csúcsgépiüket most nem hozták el, hiszen az nemrég szerepelt nálunk egy bemutatásban (Számí-

WareLine
Számítástechnikai nagykereskedés
1095. Budapest, Soroksári út 108.
Tel: (+36-1) 216-0361 Tel/fax: (+36-1) 216-0346

Telekommunikációs eszközök
Notebookok
Alaplapok
VGA kártyák

EW-980

Email: wareline@mail.maf.hu
Internet: www.wareline.hu

Csak 2,8 kg!
A világ legkisebb összeépített notebookja!
12,1" TFT aktív,
MOBILE Celeron 266 MHz,
4 órás Lilon akkumulátor
nettó 335 900 Ft.

CRITO CO LTD

1137 Budapest, Szent István körút 18.
Telefon/telex: 329-3063, 349-2624
e-mail: crito@crito.com, WWW.crito.com
Viszonteladók jelentkezését várjuk!

Előfizetési
ügylekben
kapcsolat
az IDG-hez

Zöld számon keresztül
06-80-200-263

Hetirotai esítörtárkák: 8-18.30-ig
Pénteken 8-15-ig

IDG

10. kép. Az Olivettin a hangszórók a képernyő elé kerültek

11. kép. A Portocom kedvesen ívelt egérgombjával

12. kép. A Samsung finom kidolgozású, de egyszerű gépe

13. kép. A Sony az összes tartozékával polipként terül el az asztalon

tástechnika, 1999/40. szám). A gép egyszerű kivitelű (10. kép), jó átlag-gépnek számít. Kerek egész, semmi különlegesség. Celeron 300-as, 32 megabájt memória, 3 gigabájt merevlemez. Ez utóbbi két paraméter a mezőny alsó sávjába sorolható, de az ára ennek megfelelően is inkább itt helyezkedik el, bár van néhány olcsóbb vetélytárs. A billentyűzetnél a kurzorvezérlők jól elhelyeztek, ventilátorát viszont zajosnak hallottam. CD-olvasója 34-szeres, ez gyorsnak számít a gépek között.

A Landmark kedvence

A Portocom a 982-es modelljét hozta az összehasonlításra. A sok intel vetélytárs mellett az AMD K6 III-mal dolgozik, 400 megahertzes órajellel. A jó öreg Landmarkot ez a processzor hatotta meg a legjobban, lekörözte a 300 megahertzes Pentium II-t. A többi mérésben viszont

nem tudott az élre törni, de ott volt az élbolyban a tesztekben elért egy rakás második helyezéssel. A noteszben egy V.90-es faxmodem is benne van, s ez a többiekhez képest extrának számít, ugyanígy a hozzáadott hordtáska. A billentyűzet előtti felület kellemesen ívelt, az egérgombok egy kis hajszéként ölelik az érintőlapot (11. kép). Sajnos a ventilátora nagyon zajos, így az elől elhelyezett két hangszóróval versenyre kel a gép legaljáról.

Tervezési optimum

A Kürt Rt. hozta a tesztlaborba ezt a Samsung VM6300CT jelzésű noteszgépet. Ugyancsak egyszerű kivitelű, minden sallangtól mentes, de a kidolgozásban van valami finom (12. kép). Míg a többi egyszerű gép egy igénytelibb tervezésű szerzővel készült dobozba került, itt a lekerékesítés és lyukasztatások gon-

dosabbak. A szokásos egységeken kívül egy V.90-es faxmodem is része a konfigurációnak. A 300-as Celeront 32 megabájt memória segíti. A képek előállításában egy ATI kártya tüsténkedik, így a 3D-s tesztek is simán vette a Samsung noteszgép. Az átlagos teszt eredmények egy átlagos gép jellemzőit igazolják vissza. Ebben a kategóriában ezek a készülékek jelképezik a tervezési optimumot.

Karcsúsítva

Az Ant juttatta el hozzánk a Sony VAIO PCG-Z505SX névre keresztelt darabját (13. kép). A VAIO egyébként a Video Audio Integrated Operation meghatározás kezdőbetűiből ered. Ennek megfelelően ezt a noteszgépet ellátták i.Link (IEEE 1394 vagy más néven FireWire) csatlóval, ez a digitális videomagnók képeinek beolvasására szolgál.

A bal oldalon van egy kis nyílás, ide pedig a Sony kamerák „Memory Stick”-je dugható, és a képek közvetlenül beolvashatók a noteszgépbe. Versenyitársaihoz csupán a kijelző méretében hasonlít, de vastagságában elmarad tőlük – igaz, a processzor erősebb a többi gépénél. Ez utóbbi azonban nem emeli ki a tesztet. A kialakítás következő eleme a videós dolgokon kívül a beépített 10/100-as Ethernet csatló. Mindez 1,6 kilogrammos tömegben és 1,5 köbdeciméteres térfogatban. Hol itt a család? Van. Az első az, hogy port-replikátor egységet alkalmaztak a külső csatlósokhoz. Az akkumulátor is lesoványították, 55 percig bírta csak a gép táplálását. Ezenkívül kihagyták a hajlékonylemez-meghajtó egységet és a karcsúsításnak esett áldozatul a CD-olvasó is. Az első periféria érdekessége, hogy USB csatlón keresztül tartja a kapcsolatot a géppel. Mindkét

egységet e lapszámunk tesztrovatájában részletesebben is bemutatjuk.

A notesz utolsó lapjára

Nem szeretek rangsorolni, de az utóbbi bemutatott gép annyira megfogott, hogy ha lenne pénzem rá, nem is adtam volna vissza a VAIO-t. (Igaz, a többi is szívesen megtartanám.) Az egyes extrák pedig vagy kellene az emberek, vagy nem.

A bevásárlás előtt tessék elolvasni a csúcsgépekről szóló részt és azután ebből és a kimaradtak (több ismert cég nem tudott tesztgépet kiállítani) kínálatából választani egy negyedév alatt mesterségesen „elavuló”, de ennek ellenére évekig jól használható strapagépet.

További információ:
Számítástechnika Online
www.szamitastechnika.hu

OptiPlex[®]

GX család

www.dell.com

Megbízható, menedzselhető asztali számítógép, három év helyszíni garanciával

- Intel[®] Celeron[™] processzor 400 MHz-tól Intel[®] Pentium[®] III processzor 600 MHz-ig
- Windows 98 vagy Windows NT
- 15-21" monitor vagy 15-17" LCD

A DELL PC a minőségi számítástechnika élvonalát képviseli: egyedileg gyártják, független szakértők tesztjei alapján a szakajtó kiemelten ajánlja és mára az Egyesült Államok legnépszerűbb személyi számítógépe.

A HUMANSOFT Kft. a DELL legnagyobb disztribútoraként a gépekhez járó 3 év helyszíni garancián túl igény szerint vállalja a DELL rendszerek kiépítését és nonstop felügyeletét is. Győződjön meg erről honlapunkon, ahol meg is rendelheti kiválasztott számítógépét: www.humansoft.hu

HUMANSOFT Kft.
1131 Budapest, Dolmány u. 12.
Telefon: 270-7620, fax: 270-7679
E-mail: dellinfo@humansoft.hu

A világplac vezetőjét: notebook, amelyre számítást

NOTEBOOK MINDEN SZINTRE

A Toshiba új Tecra 8000-es sorozata új magyulókba emelte a mobil számítástechnikát. Formatervezése lehetővé teszi, hogy az üzleti élet első és felső szintjein is megállja a helyét. Deákko: rendszere kompatibilis a már létező notebook rendszerekkel. Stabíl, időálló platformja révén karbantartása, fenntartása és kezelése rendkívül egyszerű. Mindezek következtében csökkennek működési költségei. A Toshiba megbízásából a Gartner/Consulting Europe által végzett felmérés kimutatta, hogy azok a vállalatok, amelyek Tecra 8000 platformot használnak, gépeiket évente akár 1000 \$-t is meg tudnak takarítani. A Tecra sorozatot a Mobil Intel[®] Pentium[®] III-es processzorral,

valamint nem kevesebb, mint 8GB merevlemezrel szerelték fel.

További információ az alábbi címen kerthet:

In Touch with Tomorrow
TOSHIBA

TechnoTrade Informatikai Rt.
1134 Budapest, Lovassy u. 305.
Telefon: 410-5250 • Fax: 410-6491
<http://www.toshiba.hu> • e-mail: info@toshiba.hu

Kedvenc reklámom 1965-ből
Cipőt a cipőboltból

...és kedvenc reklámom 1999-ből
Noteszgépet a Samsungtól

Ilyen egyszerű.

SAMSUNG Képviselet és szerviz: KÜRT Computer Rendszerház Rt., www.kurt.hu

45022

AKCIÓ!

COMPAQ Armada 7380

iPentium-240 MHz CPU, 32 MB EDO RAM, 1,44 MB FDD, 24x CD-ROM, 4,1 GB HDD, 12,1" TFT Színes VGA LCD (1024*768, 1MB Video RAM), Type II/III PCMCIA, EasyPost III, Ni-Mh akku, Win 95

343000,-

COMPAQ Armada 1572

iPentium-233 MHz CPU, 16 MB RAM, 1,44 MB FDD, 24x CD-ROM, 2,1 GB HDD, 12,1" CSTN Színes LCD, Trackpad, 2xPCMCIA II/III, Li-Ion akku, Win 95

289900,-

Toshiba 4010 CDS

iPentium-166 MHz CPU, 32 MB EDO RAM, 1,44 MB FDD, 24x CD-ROM, 4,0 GB HDD, hangkártya, 12,1" DSTN Színes VGA LCD, Track-Point, PCMCIA II/III, Ni-Mh akku, Win 95 + 16k módem

372500,-

Toshiba Libretto 50CT

iPentium-75 MHz CPU, 16 MB EDO RAM, 1,44 MB FDD, 810 MB HDD, hangkártya, 6,1" TFT Színes VGA LCD, Track-Point, PCMCIA II, Ni-Mh akku, Win 95

209900,-

Panasonic CF-M 32

iPentium-166 MHz CPU, 12 MB EDO Ram, külső 1,44 MB FDD, 2,1 GB HDD, 6,1" TFT Színes VGA LCD (800x600) PCI 1MB Ram, track-ball, PCMCIA II, Li-Ion akku, Win 95

247500,-

DEC HiNote VP 525

iPentium-120 MHz CPU, 8 MB EDO RAM, 1,44 MB FDD, 4x CD-ROM, 1,08 GB HDD, hangkártya, 10,4" TFT VGA LCD, Track-Point, PCMCIA II/III, Ni-Mh akku, Win 95

222900,-

IBM ThinkPad 365XD

iPentium-120 MHz CPU, 8 MB EDO RAM, külső 1,44 MB FDD, 4x CD-ROM, 810 MB HDD, hangkártya, 10,4" TFT Színes VGA LCD, Track-Point, PCMCIA II/III, Ni-Mh akku, Win 95

215000,-

Noteszbook bérlet!

Áraink AFA nélküliek!
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

Számítástechnikai eszközök, notebook-ok javítása!
EPSON, Hewlett-Packard, Kyocera, IBM, Lexmark, OKI, NEC, Fujitsu, Seiko-sha, Brother, nyomtatók eseti és átlánydíjas javítása kedvező feltételekkel!

R+R PERIFERIA

www.periferia.hu
e-mail: rrpert@mail.matev.hu

1071 Budapest, Peterdy u. 35. Tel.: 3213-588, 3223-034. Fax: 3423-308.

Exkluzivitás + teljesítmény + megbízhatóság = SONY VAIO NOTEBOOK

BEMUTATJUK A TELJES SONY VAIO NOTEBOOK CSALÁDOT:

Entertainment

Multimedia

Design

VAIO C1 PictureBook

VAIO SuperSlim

VAIO F series

Magyarországon fogalmazza: ANT Kft.

<http://vaio.ant.hu>

1067 Budapest, Szondi u. 29.
Tel.: 331-5353 Fax: 302-5090 E-mail: ant@ant.hu